

РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВИЩИЙ ДУХОВНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ТАВРІЙСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

РО «ВДНЗ «ТХІ»

Борщевич В.Т.

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Ісагогіка та огляд Старого Завіту»

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: Бакалавр богослов'я
(назва рівня вищої освіти)

Галузь знань В 8 «Богослов'я»
(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
(шифр та назва спеціальності)

Освітня програма: Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти бакалавр за спеціальністю В «Богослов'я»
(назва освітньої програми)

Розглянуто та схвалено Методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»
від «29» серпня 2025 р., протокол № 1

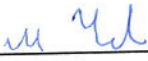
2025/2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Ісагогіка та огляд Старого Завіту» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою ТХІ зі В8 «Богослов'я» галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

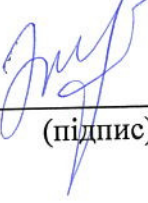
Розробники: кандидат філос. наук – Тетерятников К.В.

Рецензенти:

Робоча програма рекомендовано на засіданні кафедри Богослов'я
Протокол від. «26» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри д-р. богосл. наук Черенков М.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Гарант програми д-р. істор. наук Борщевич В.Т.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 10	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин 300	Спеціальність: В8 “Богослов’я” Освітня програма Бакалавр богослов’я	Рік підготовки	
		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми – 8	Рівень вищої освіти: бакалаврський	75 год.	20
		Практичні, семінарські	
		75 год.	20
		Самостійна робота	
		150 год.	240 год.
		Зимова сесія - залік Літня сесія - іспит	

2. Мета, очікувані результати навчання та критерії оцінювання результатів навчання

Метою викладання навчальної дисципліни є надання загального огляду старозавітних книг (від книги Буття до книги пророка Малахії) і співвіднесення змісту кожної книги окремо з історією взаємин Бога з людьми (зокрема, з ізраїльським народом), а також співвіднесення старозавітних текстів через доктрину Нового завіту.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Ісагогіка та Огляд Старого Завіту» є:

1. Визнання історичної та релігійної цінностей старозавітних текстів.
2. Ознайомлення з небіблійними джерелами, що відносяться до культурно-історичного фону книг Старого Завіту.
3. Обговорення проблемних питань 39 книг Старого Завіту.
4. Ознайомлення з ключовою лексикою.
5. Виявлення основних богословських ідей книг Старого Завіту.
6. Знаходження застосування духовним істинам Старозавітного Закону, Пророків і Писання в сучасному житті.
7. Вивчення пророчих текстів Старого завіту та порівняття з паралельними місцями в Новозавітних текстах.
8. Екзегетичний розбір складних місць Писання Строго завіту.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗЕ 05. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності:

СК 01. Здатність здійснювати аналіз текстів Святого

Письма, священних текстів та богословської літератури із застосуванням методів богослов'я та інших наук.

СК 02. Здатність визначати взаємодії та взаємозв'язки між богословськими традиціями, оцінювати суспільну і культурну роль богослов'я в історичному та сучасному контекстах.

РН 3. Набути навичок осмислення богословських питань у контексті викликів сучасності.

РН 7. Аналізувати історію виникнення, основні етапи формування, структуру та принципи тлумачення Святого Письма та інших священних текстів в історичному, соціальному, філологічному, канонічному і культурному контекстах.

РН 8. Розуміти взаємозв'язки богословських традицій та їх роль у історичному і сучасному контексті.

Інтегральна компетентність - Здатність використовувати отримані знання, уміння й навички для власного особистісного (духовного) зростання та ефективного лідерського служіння.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Знати:

- історію формування канону Святого Письма Старого Завіту;
- священних письменників кожної книги Старого Завіту;
- час, місце, мету написання кожної книги Старого Завіту;
- зміст тексту книг Святого Письма Старого Завіту;
- необхідні відомості про старозавітну біблійну критику;
- основні ісагогічні проблеми історичних та пророчих книг;

Вміти:

- виділяти головне і другорядне в книгах Св. Письма Старого Завіту;
- виявляти зв'язок між книгами Старого Завіту і Новим Заветом;
- орієнтуватися в колі проблем, пов'язаних з тлумаченням книг Старого Завіту.

Володіти:

- уявленнями про існування екзегетичних та ісагогічних питань, які пов'язані з кожною книгою Старого Завіту (проблеми авторства, місця і обставин написання, а також: жанру, стилю, структури);
- уявленнями про існування різних розділів екзегетичної науки: текстології, ісагогіки та основ герменевтики;
- уявленнями про допоміжні науки: археологію, історію Стародавнього Сходу, палеографію, філологію;
- чітким уявленням про месіанські пророцтва книг Старого Завіту.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 1 – знання основних книг Старого Завіту, їхнього історичного, культурного та богословського контексту.

ПРН 2 – здатність аналізувати біблійні тексти з урахуванням історико-критичних методів і традицій тлумачення.

ПРН 3 – розуміння структури, жанрів і богословських ідей Старого Завіту.

ПРН 4 – уміння застосовувати біблійні знання у богословській, духовно-виховній та педагогічній діяльності.

ПРН 5 – здатність інтегрувати знання з ісагогіки та біблійної теології для формування цілісного християнського світогляду.

ПРН 6 – розвиток навичок критичного мислення щодо біблійних та позабіблійних джерел.

Здобувачі освіти по закінченню курсу мають знати:

- основні книги Старого Завіту, їхню структуру, жанрові особливості та головні богословські ідеї;
- історико-культурний та релігійний контекст виникнення біблійних текстів;
- основні підходи та методи біблійної ісагогіки (вступу до Святого Письма);-
- традиції інтерпретації та використання Старого Завіту в юдейській і християнській традиції;
- місце Старого Завіту у формуванні християнського віровчення.

Здобувачі освіти по закінченню курсу мають вміти:

- аналізувати та інтерпретувати біблійні тексти з урахуванням історико-критичних методів;
- застосовувати знання з ісагогіки для пояснення змісту та богословського значення біблійних книг;
- здійснювати порівняльний аналіз біблійних та позабіблійних джерел;
- інтегрувати отримані знання у власну духовну, педагогічну чи науково-дослідницьку діяльність;
- презентувати результати дослідження (усно та письмово) з дотриманням академічних стандартів.

Міждисциплінарні зв'язки

Курс «Ісагогіка та Огляд Старого Завіту» є дисципліною, в якій насамперед йде мова про текст Священного Писання, його історію, формування і тлумачення. Зважаючи на те, що всі богословські дисципліни ґрунтуються на текстах Святого Письма як Старого, так і Нового Завіту, тому сам предмет «Ісагогіка та Огляд Старого Завіту» безпосередньо пов'язаний зі всіма богословськими дисциплінами та певною мірою і з релігієзнавчими та філософськими дисциплінами, а саме з такими предметами як: Ісагогіка та огляд Нового завіту, Герменевтика, Екзегетика, Історія ізраїльського народу, Біблійна Географія, Історія християнства та історія церкви, Вступ до юдаїки, Розвиток критичного мислення, Логіка, Філософія тощо.

Критерії оцінювання навчання

Контролю знань здобувачів вищої освіти у Таврійському християнському інституті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю (вихідного, поточного, підсумкового). Згідно з діючою в інституті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-баловою системою.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Склад Біблії. Відкриття та богонатхненність Біблії

Анотація теми: Розгляд структури Біблії, богословського вчення про натхненність Святого Письма, значення відкриття та збереження біблійних текстів.

Тема 2. Склад Танаху. Жанри текстів Старого Завіту

Анотація теми: Аналіз будови Танаху, характеристика основних жанрів старозавітних текстів та їх роль у богословському осмисленні.

Тема 3. Авторитетність текстів Старого Завіту

Анотація теми: Вивчення розуміння авторитетності біблійного тексту в юдейській і християнській традиціях.

Тема 4. Поняття канону Біблії. Склад старозавітного канону

Анотація теми: Історія формування біблійного канону, критерії відбору книг та їхнє богословське значення.

Тема 5. Второканонічні книги та апокрифи

Анотація теми: Ознайомлення з второканонічними книгами та апокрифами, їхнім історико-богословським контекстом.

Тема 6. Формування Старого Завіту

Анотація теми: Етапи формування текстів Старого Завіту, їхня редакційна історія та укладання.

Тема 7. Мови Старого Завіту

Анотація теми: Огляд основних мов, якими написано Старий Завіт, та їхнє значення для богословської інтерпретації.

Тема 8. Септуагінта. Історія та застосування

Анотація теми: Вивчення перекладу Септуагінти, її історії, використання в ранньому християнстві та значення для Нового Завіту.

Тема 9. Біблійна географія

Анотація теми: Географічний контекст біблійних подій, основні регіони та їх значення для розуміння Старого Завіту.

Тема 10. Народи Старого Завіту

Анотація теми: Історичний та богословський огляд народів, які взаємодіяли з Ізраїлем, та їхня роль у біблійній історії.

Тема 11. Завіти в Біблії

Анотація теми: Поняття завіту як богословської категорії, аналіз основних завітів Старого Завіту та їхнє значення у світлі Нового Завіту.

Тема 12. Звіти з Адамом. Завіт з Ноем. Завіт з Авраамом. Синайський завіт. Палестинський завіт.

Анотація теми: Аналіз ключових біблійних завітів, їхня структура, умови, символи й богословське значення. Роль цих завітів у розвитку спасенної історії та їхнє новозавітне тлумачення.

Тема 13. Пророцтва про Новий завіт.

Анотація теми: Огляд старозавітних пророцтв, що вказують на обітницю Нового завіту. Аналіз текстів пророків Єремії, Ісаї, Захарії у світлі їхнього виконання в Новому Завіті через особу Ісуса Христа.

Тема 14. Тора (П'ятикнижжя Мойсея). Історія написання. Жанр. Значення

Анотація теми: Історія написання П'ятикнижжя, його жанрова специфіка та богословське значення.

Тема 15. Книга Буття. Жанр. Мета написання. Екзегетика вибраних текстів

Анотація теми: Огляд книги Буття, її богословських тем, ключових текстів і значення для розуміння історії спасіння.

Тема 16. Книга Вихід. Історичність подій. Зв'язок текстів з Новим Завітом

Анотація теми: Аналіз книги Вихід, центральних подій і богословських тем, паралелі з Новим Завітом.

Тема 17. Книга Левит. Значення книги. Екзегетика обраних текстів

Анотація теми: Зміст книги Левит, її значення для богослов'я завіту та християнської інтерпретації.

Тема 18. Книга Числа. Значення книги. Екзегетика обраних текстів

Анотація теми: Огляд історичних і богословських тем книги Числа, аналіз ключових уривків.

Тема 19. Книга Второзаконня. Значення книги. Екзегетика обраних текстів

Анотація теми: Розгляд головних богословських ідей книги Второзаконня, її впливу на біблійну традицію.

Тема 20. Книга Ісуса Навина

Анотація теми: Історія написання книги, її богословське значення та екзегетика ключових текстів у світлі Нового Завіту.

Тема 21. Книга Суддів

Анотація теми: Огляд історичного та богословського контексту книги, аналіз екзегетичних уривків.

Тема 22. Книга Рут

Анотація теми: Богословський зміст книги Рут, її значення у старозавітній та новозавітній перспективах.

Тема 23. Перша книга Самуїла (1-а книга царів)

Анотація теми: Історія та богослов'я книги, аналіз ключових текстів і постатей.

Тема 24. Друга книга Самуїла (2-а книга царів)

Анотація теми: Продовження історії Ізраїлю, богословський аналіз подій та персонажів.

Тема 25. Перша книга Царів (3-я книга царств)

Анотація теми: Огляд історії монархії, богословських ідей та екзегетика вибраних текстів.

Тема 26. Друга книга Царів (4-а книга царств)

Анотація теми: Аналіз подій розпаду царств, богословських аспектів та екзегетики текстів.

Тема 27. Перша книга Хронік (1-а книга Параліпоменон)

Анотація теми: Історичний і богословський огляд книги, значення для розуміння історії Ізраїлю.

Тема 28. Друга книга Хронік (2-а книга Параліпоменон)

Анотація теми: Богословське осмислення історії Ізраїлю, аналіз екзегетичних уривків.

Тема 29. Книга Ездри

Анотація теми: Огляд історичного контексту та богословських ідей, аналіз вибраних текстів.

Тема 30. Книга Неємії

Анотація теми: Богословське значення книги, історичний аналіз та екзегетика уривків.

Тема 31. Книга Естер

Анотація теми: Історико-богословський аналіз книги, її значення у юдейській та християнській традиціях.

Тема 32. Книга Йова

Анотація теми: Проблема страждання у книзі Йова, богословські теми та екзегетика ключових уривків.

Тема 33. Книга Псалмів

Анотація теми: Історія, структура та богослов'я псалмів, постать Давида, аналіз месіанських текстів.

Тема 34. Книга Притчі Соломона

Анотація теми: Богословське значення мудрості, постать Соломона, аналіз ключових текстів.

Тема 35. Книга Екклезіаста

Анотація теми: Філософські та богословські аспекти книги, значення для християнської традиції.

Тема 36. Книга Пісня пісень

Анотація теми: Символізм і богословське значення книги, екзегетика ключових уривків.

Тема 37. Книга пророка Ісаї

Анотація теми: Історико-богословський контекст книги, месіанські пророцтва, паралелі з Новим Заповітом.

Тема 38. Книга пророка Єремії

Анотація теми: Богословські ідеї книги, пророцтва про Новий Завіт, аналіз вибраних текстів.

Тема 39. Книга Плач Єремії

Анотація теми: Постать пророка Єремії, богословське значення книги, екзегетика текстів.

Тема 40. Книга пророка Єзекїїля

Анотація теми: Богословський зміст книги, образи та символи, екзегетика уривків.

Тема 41. Книга пророка Даниїла

Анотація теми: Апокаліптичний характер книги, її богослов'я та паралелі у Новому Завіті.

Тема 42. Книга пророка Осії

Анотація теми: Богословське значення книги, екзегетика ключових текстів.

Тема 43. Книга пророка Йоїла

Анотація теми: Аналіз богословських тем і пророцтв, паралелі з новозавітними текстами.

Тема 44. Книга пророка Амоса

Анотація теми: Пророцтва про справедливість і милосердя, богословські ідеї книги.

Тема 45. Книга пророка Овдія

Анотація теми: Богословське значення найкоротшої книги пророків, її актуальність у християнстві.

Тема 46. Книга пророка Йони

Анотація теми: Образ милуючого Бога, богословські теми книги та паралелі з Новим Завітом.

Тема 47. Книга пророка Міхея

Анотація теми: Пророцтва про Месію, соціальна справедливість та екзегетика ключових уривків.

Тема 48. Книга пророка Наума

Анотація теми: Аналіз пророцтв книги, богословські теми справедливості Божої.

Тема 49. Книга пророка Аввакума

Анотація теми: Богословські теми віри та праведності, екзегетика ключових уривків.

Тема 50. Книга пророка Софонії

Анотація теми: Пророцтва про день Господній, богословський аналіз текстів.

Тема 51. Книга пророка Огії

Анотація теми: Аналіз коротких пророцтв, богословське значення книги.

Тема 52. Книга пророка Захарії

Анотація теми: Богословські теми відновлення Ізраїлю та месіанські пророцтва.

Тема 53. Книга пророка Малахії

Анотація теми: Пророче послання Малахії, аналіз богословських ідей у світлі Нового Завіту.

Залікове заняття – I семестр

Підсумкове оцінювання засвоєння знань із курсу у формі заліку.

Іспит – II семестр

Підсумкове оцінювання засвоєння знань із курсу у формі заліку.

4. Структура навчальної дисципліни «Ісагогіка та Огляд Старого Завіту 2»

Назва модулів і тем	Кількість годин	денна форма				заочна форма				
		у тому числі				усього	у тому числі			
	л	п	інд.	с.р.	го		л	п	інд.	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Змістовий модуль 1.										

Склад Біблії. Богонатхненість Біблії. Канон. Мови Священного Писання. Народи Старого завіту. Біблійна географія.										
Тема 1. Склад Біблії. Відкриття та богонатхненість Біблії.	4	1	1	-	2	4	0,25	1	-	2,75
Тема 2. Склад Танаху. Жанри текстів Старого завіту.	4	1	1	-	2	4	0,25	-	-	3,75
Тема 3. Авторитетність текстів Старого завіту	3	0,75	0,75	-	1,5	3	0,25	-	-	2,75
Тема 4. Поняття канону Біблії. Склад старозавітного канону.	3	0,75	0,75	-	1,5	3	0,25	-	-	2,75
Тема 5. Второканонічні книги та апокрифи.	2	0,5	0,5	-	1	2	0,25	-	-	1,75
Тема 6. Формування Старого завіту	2	0,5	0,5	-	1	2	0,25	-	-	1,75
Тема 7. Мови Старого завіту	2	0,5	0,5	-	1	2	0,125	--	-	1,85
Тема 8. Септуагінта. Історія та застосування	2	0,5	0,5	-	1	2	0,125	-	-	1,85
Тема 9. Біблійна Географія	2	0,5	0,5	-	1	2	0,125	-	-	1,85
Тема 10. Народи Старого завіту	2	0,5	0,5	-	1	2	0,125	-	-	1,85
Разом за змістовим модулем 1.	26	6,5	6,5	-	13	26	2	1	-	23
Змістовий модуль 2. Завіти в Біблії										
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Біблійні завіти	2	0,5	0,5	-	1	2	1	1	-	
Тема 2. Звіти з Адамом. Завіт з Ноем. Завіт з Авраамом. Синайський завіт. Палестинський завіт.	4	1	1	-	2	4	-	-	-	4
Тема 3. Пророцтва про Новий завіт.	2	0,5	0,5	-	1	2	-	--	-	2
				-						
Разом за змістовим модулем 2	8	2	2	-	4	8	1	1	-	6
Змістовий модуль 3. Тора										
Тема 1. Тора (П'ятикнижжя Мойсея). Історія написання. Жанр. Значення.	2	0,5	0,5	-	1	2	0,25	-	-	1,75
Тема 2. Буття. Жанр. Мета написання. Екзегетика вибраних текстів.	12	3	3	-	6	12	1	1	-	10
Тема 3. Вихід. Історичність	12	3	3	-	6	12	1	1	-	10

подій. Зв'язок текстів книги Вихід з Новим завітом. Екзегетика вибраних текстів.										
Тема 4. Левит. Значення книги. Екзегетика обраних текстів.	12	3	3	-	6	12	1	1	-	10
Тема 5. Числа. Значення книги. Екзегетика обраних текстів.	12	3	3	-	6	12	1	1	-	10
Тема 6. Второзаконня. Значення книги. Екзегетика обраних текстів.	12	3	3	-	6	12	1	1	-	10
Разом за змістовим модулем 3	62	15,5	15,5	-	31	62	5,25	5	-	51,75
Змістовий модуль 4. Історичні книги										
Тема 1. Книга Ісуса Навина. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	10	2,5	2,5	-	5	10	1	1	-	8
Тема 2. Книга Суддів. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	10	2,5	2,5	-	5	10	1	-	-	9
Тема 3. Книга Рут. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	6	1,5	1,5	-	3	6	1	-	-	5
Тема 4. Перша книга Самуїла (1-а книга царів). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	6	1,5	1,5	-	3	6	1	0,5	-	5
Тема 5. Друга книга Самуїла (2-а книга царів). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	6	1,5	1,5	-	3	6	1	0,5	-	5
Тема 6. Перша книга Царів (3-я книга царств). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	6	1,5	1,5	-	3	6	0,25	-	-	5,75
Тема 7. Друга книга Царів (4-	6	1,5	1,5	-	3	6	0,25	-	-	5,75

а книга царств). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.										
Тема 8. Перша книга Хронік (1-а книга параліпоменон). Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	6	1,5	1,5	-	3	6	0,25	-	-	5,75
Тема 9. Друга книга Хронік (2-а книга параліпоменон). Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	6	1,5	1,5	-	3	6	0,25	-	-	5,75
Тема 10. Книга Ездри. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	4	1	1	-	2	4	0,125	-	-	3,875
Тема 11. Книга Неемії. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	4	1	1	-	2	4	0,125	-	-	3,875
Тема 12. Книга Естер. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	6	1,5	1,5	-	3	6	0,25	-	-	5,75
Разом за змістовим модулем 4	76	19	19	-	38	76	6,5	2	-	67.5
Змістовий модуль 5. Поетичні книги та книги мудрості										
Тема 1. Книга Йова. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	8	2	2	-	4	8	1	1	-	6
Тема 2. Книга Псалмів. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Постать Давіда як царя і пророка.	10	2,5	2,5	-	5	10	1	1	-	8
Тема 3. Притчі Соломона. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Постать Соломона як царя і пророка.	12	3	3	-	6	12	1	1	-	10
Тема 4. Книга Екклесіаста. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в	8	2	2	-	4	8	0,125	-	-	7,85

світлі Нового завіту.										
Тема 5. Книга Пісня пісень. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	4	1	1	-	2	4	0,12 5	-	-	3,85
Разом за змістовим модулем 5	42	10,5	10,5	-	21	42	3,25	3	-	35,7 5
Змістовий модуль 6. Пророчі книги. Великі пророки										
Тема 1. Книга пророка Ісаї. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Месіанські пророцтва.	10	2,5	2,5	-	5	10	1	1	-	8
Тема 2. Книга пророка Єремії. Екзегетика обраних текстів. Пророцтва та умови Нового завіту.	10	2,5	2,5	-	5	10	0,5	0,5	-	9
Тема 3. Книга плач Єремії. Постать пророка Єремії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	4	1	1	-	2	4	0,25	-	-	3,75
Тема 4. Книга пророка Єзекіїля. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	6	1,5	1,5	-	3	6	0,25	-	-	5,75
Тема 5. Книга пророка Даниїла. Пророча книга. Паралелі в Новому завіті.	8	2	2	-	4	8	1	0,5	-	6,5
Разом за змістовим модулем 6	38	9,5	9,5	-	19	38	3	2	-	33
Змістовий модуль 7. Пророчі книги. Малі пророки										
Тема 1. Книга пророка Осії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	4	1	1	-	2	4	0,25	-	-	3,75
Тема 2. Книга пророка Йоїла. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	4	1	1	-	2	4	0,25	-	-	3,75
Тема 3. Книга пророка Амоса. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	4	1	1	-	2	4	0,25	-	-	3,75
Тема 4. Книга пророка Овдія. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	4	1	1	-	2	4	0,25	-	-	3,75
Тема 5. Книга пророка Йони. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Постать милюючого Бога.	6	1,5	1,5	-	3	6	0,25	-	-	5,75
Тема 6. Книга пророка Міхея.	4	1	1	-	2	4	0,25	-	-	3,75

Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.										
Тема 7. Книга пророка Наума. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	2	0,5	0,5	-	1	2	0,25	-	-	1,75
Тема 8. Книга пророка Аввакум. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	4	1	1	-	2	4	0,25	-	-	3,75
Тема 9. Книга пророка Софонії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	2	0,5	0,5	-	1	2	0,25	-	-	1,75
Тема 10. Книга пророка Огії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	2	0,5	0,5	-	1	2	0,25	-	-	1,75
Тема 11. Книга пророка Захарії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	4	1	1	-	2	4	0,25	-	-	3,75
Тема 12. Книга пророка Малахії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.	4	1	1	-	2	4	0,25	-	-	3,75
Разом за змістовим модулем 7	44	11	11	-	22	44	-	-	-	44
Залік/Іспит	4	-	-	-	-	4	-	-	-	-
Усього годин	300	75	75	-	150	300	3	14		260

5. Теми практичних занять

№	Тема	Кількість годин	
		Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Склад Біблії. Богонатхненість Біблії. Канон. Мови Священного Писання. Народи Старого завіту. Біблійна географія.			
1.	Тема 1. Склад Біблії. Відкриття та богонатхненість Біблії. 1.Канон Біблії: історія формування та критерії канонічності 1. Історія формування біблійного канону 2. Основні критерії канонічності книг 3. Роль традиції та церковної влади у визначенні канону 2.Відмінності між єврейським, католицьким та протестантським каноном 1. Структура і склад єврейського Танаха 2. Особливості католицького канону (включення второканонічних книг)	1	1

<p>3. Протестантський канон і його особливості</p> <p>3.Апокрифи та второканонічні книги: богословське значення та дискусії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення апокрифів і второканонічних текстів 2. Історія включення та виключення апокрифів 3. Сучасні богословські дискусії щодо статусу цих книг <p>4.Поняття одкровення: загальне і особливе відкриття Бога</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальне одкровення через природу і історію 2. Особливе одкровення в Біблії та особі Ісуса Христа 3. Значення одкровення для християнської віри <p>5.Роль Біблії як особливого Божого одкровення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біблія як засіб передачі Божого послання людині 2. Вплив біблійних текстів на духовне життя віруючих 3. Особливий статус Писання серед інших форм одкровення <p>6.Співвідношення Божого слова у природі, історії та Писанні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відображення Божої волі у створенні та історії 2. Писання як засіб зафіксованого Божого слова 3. Взаємодія природного і особливого одкровення <p>7.Богонатхненість Святого Писання: біблійні та богословські підстави</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біблійні тексти про натхнення (2 Тим. 3:16; 2 Пет. 1:20–21) 2. Богословські концепції натхнення 3. Значення богонатхненої природи Писання для церкви <p>8.Ключові тексти (2 Тим. 3:16; 2 Пет. 1:20–21)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз текстів і їх вплив на вчення про натхнення 2. Різні інтерпретації цих уривків 3. Використання текстів у богословських дискусіях <p>9.Погляди на богонатхненість: вербальне, динамічне, концептуальне натхнення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вербальне натхнення: слово в слово від Бога 2. Динамічне натхнення: вплив Духа Святого на автора 3. Концептуальне натхнення: Божа ідея через людину <p>10.Непомильність та авторитет Біблії у християнській традиції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття непомильності Писання 2. Роль непомильності у формуванні авторитету Біблії 3. Історія розуміння непомильності 		
---	--	--

	<p>11. Погляди різних конфесій на непомильність Писання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Католицьке вчення про Писання і Традицію 2. Протестантський погляд на безпомилковість Біблії 3. Православна традиція і розуміння авторитету Писання <p>12. Вплив розуміння натхнення на тлумачення та авторитет Біблії сьогодні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив натхнення на біблійні переклади та інтерпретації 2. Сучасні виклики щодо авторитету Писання 3. Практичне значення вчення про натхнення для віруючих 		
2.	<p>Тема 2. Склад Танаху. Жанри текстів Старого завіту.</p> <p>1. Структура Танаху: Тора, Пророки, Писання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Історія укладання єврейського канону 1.2 Порівняння структури Танаху та християнського Старого Завіту <p>2. П'ятикнижжя (Тора) як основа біблійної традиції</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Жанрові особливості: законодавчі тексти, наративи, заповіді 2.2 Теологічні теми: завіт, вибраність, богослов'я створення <p>3. Пророча література: ранні та пізні пророки</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Особливості пророчого стилю та мови 3.2 Функція пророчих текстів у релігійному та соціальному контексті Ізраїлю <p>4. Писання (Кетувім): різноманіття жанрів</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Поезія, псалми, мудрість, оповідання (наприклад, Йов, Притчі, Пісня Пісень, Рут, Естер) 4.2 Як жанрова форма впливає на тлумачення біблійного тексту 	1	-
3	<p>Тема 3. Авторитетність текстів Старого завіту</p> <p>1. Авторитетність Старого Завіту в юдейській та християнській традиціях</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Як сприймалися священні тексти в юдаїзмі часів Другого храму 1.2 Рання Церква і Старий Завіт: континуїтет та нове тлумачення <p>2. Свідчення Ісуса Христа і апостолів про авторитетність Старого Завіту</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Використання Старого Завіту в Новому Завіті 2.2 Христологічне тлумачення Писань (напр., Лк. 24:27, 44–45) <p>3. Канонічність як основа авторитетності: формування і прийняття канону</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Які книги вважалися авторитетними і чому 3.2 Критерії канонічності у ранньому юдаїзмі та християнстві <p>4. Старозавітні тексти в житті Церкви: літургія, догмат, мораль</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Застосування Старого Завіту в богослужінні, моральному вченні, проповіді 4.2 Проблема «складних» текстів і їх богословське осмислення 	0,75	-

4	<p>Тема 4. Поняття канону Біблії. Склад старозавітного канону.</p> <p>1. Поняття «канон»: значення терміна та історичний розвиток 1.1 Витоки терміна «канон» і його застосування до біблійних текстів 1.2 Відмінність між каноном, апокрифами та псевдоепіграфами</p> <p>2. Формування канону Старого Завіту: етапи та ключові події 2.1 Усна традиція, письмова фіксація, визнання громадою 2.2 Роль єврейського синедріону (наприклад, Ямнія) у канонізації</p> <p>3. Різні версії старозавітного канону: єврейська, грецька (Септуагінта), християнська 3.1 Порівняння Танаху, Септуагінти і християнських канонів (католицького, православного, протестантського) 3.2 Второканонічні книги: причини включення або виключення</p> <p>4. Канон як вираження авторитету і джерело віровчення 4.1 Чому саме ці книги визнано богонатхненними 4.2 Значення канону для богослов'я, моралі, еклезіології</p>	0,75	-
5	<p>Тема 5. Второканонічні книги та апокрифи</p> <p>1. Второканонічні книги: поняття, перелік та місце у християнських канонах 1.1 Що таке второканонічні книги та як вони відрізняються від канонічних 1.2 Перелік второканонічних книг у католицькій та православній традиції</p> <p>2. Апокрифи Старого Завіту: жанри, теми та богословське значення 2.1 Класифікація апокрифів: історичні, мудрісні, апокаліптичні тощо 2.2 Приклади: Книга Єноха, Ювілеї, Вознесіння Ісаї</p> <p>3. Септуагінта і второканонічні книги: як грецький переклад вплинув на канон 3.1 Значення Септуагінти для ранньої Церкви 3.2 Включення второканонічних книг до грецького корпусу Писання</p> <p>4. Ставлення до второканонічних книг у різних християнських традиціях 4.1 Католицький, православний і протестантський підходи 4.2 Історія виключення книг з канону в часи Реформації</p>	0,5	-
6	<p>Тема 6. Формування Старого Завіту</p> <p>1. Етапи формування текстів Старого Завіту 1.1 Від усної традиції до письмових форм 1.2 Роль пророків, священників і мудреців у збереженні та укладанні текстів</p>	0,5	-

	<p>2. Історичний та соціальний контекст формування Старого Завіту 2.1 Вплив Вавилонського полону та післяполонної доби на канонізацію 2.2 Розвиток храмової, синагогальної та освітньої традиції в юдаїзмі</p> <p>3. Редакційні школи та літературні джерела Писання 3.1 Теорія джерел (J, E, D, P) і її значення для розуміння П'ятикнижжя 3.2 Приклади редакційної роботи в текстах (повторення історій, стилістичні вставки)</p> <p>4. Закріплення канону: від окремих книг до священного корпусу 4.1 Роль збірок (наприклад, Псалтир, Пророки) у структуризації Писання 4.2 Процеси визнання книг як богонатхненних: критерії та часові рамки</p>		
7	<p>Тема 7. Мови Старого Завіту</p> <p>1. Єврейська мова як основна мова Старого Завіту 1.1 Історія та особливості біблійного івриту 1.2 Приклади біблійних текстів на івриті (аналіз коротких уривків)</p> <p>2. Арамейська мова в Старому Завіті: походження та використання 2.1 В яких книгах зустрічається арамейська (Даниїл, Ездра) 2.2 Причини використання арамейської в окремих частинах Писання</p> <p>3. Лінгвістичні особливості та розвиток біблійних мов 3.1 Порівняння граматики, лексики та стилю івриту й арамейської 3.2 Вплив інших мов (аккадська, угаритська, єгипетська) на мову Писання</p> <p>4. Значення знання біблійних мов для богословського тлумачення 4.1 Приклади важливих лексичних нюансів у тексті 4.2 Як переклади (Септуагінта, Вульгата) впливають на розуміння оригіналу</p>	0,5	-
8	<p>Тема 8. Септуагінта. Історія та застосування</p> <p>1. Походження Септуагінти: історичний контекст і легенда про 70 перекладачів 1.1 Олександрійське середовище III ст. до н.е. 1.2 Лист Арістея: історична основа чи літературна вигадка? 1.3 Мета перекладу і його адресати (євреї діаспори)</p> <p>2. Структура і склад Септуагінти: порівняння з єврейським канонем 2.1 Відмінності у кількості та порядку книг 2.2 Наявність второканонічних книг у Септуагінті</p> <p>3. Значення Септуагінти для раннього християнства 3.1 Цитати з Септуагінти в Новому Завіті 3.2 Септуагінта як «Писання» для апостолів та перших християн</p> <p>4. Септуагінта в богослов'ї, літургії та біблійних перекладах 4.1 Використання Септуагінти в Східній Церкві (православна традиція) 4.2 Вплив Септуагінти на інші переклади (Вульгата, слов'янська Біблія)</p>	0,5	-

9	<p>Тема 9. Біблійна географія</p> <p>1. Головні географічні регіони біблійного Сходу 1.1 Палестина, Месопотамія, Єгипет, Сирія, Фінікія 1.2 Природні умови та їх вплив на життя народів Біблії</p> <p>2. Свята земля: основні регіони Ізраїлю у біблійні часи 2.1 Галілея, Самарія, Юдея, Перея 2.2 Географія подій Старого Завіту: Хеврон, Шіло, Єрусалим, Віфлеєм, Єрихон</p> <p>3. Міста і дороги біблійного світу 3.1 Торговельні шляхи (дорога Царя, морський шлях) 3.2 Значення міст (Єрихон, Вавилон, Ніневія, Мемфіс) 3.3 Роль міст у біблійній історії та пророцтвах</p> <p>4. Географія подій Старого Завіту: подорожі, переселення, війни 4.1 Вихід з Єгипту, завоювання Ханаану, вавилонський полон 4.2 Просторовий аналіз подій: що, де і чому відбувалося</p>	0,5	-
10	<p>Тема 10. Народи Старого завіту</p> <p>1. Ізраїль та його сусіди: етнічна і релігійна картина Старого Завіту 1.1 Основні народи: ізраїльтяни, хананеяни, філістимляни, моавитяни, аммонітяни, едомітяни 1.2 Їх походження, зв'язки та роль у біблійній історії</p> <p>2. Єгипет і Месопотамія у контексті біблійного оповідання 2.1 Політичний і культурний вплив великих цивілізацій на Ізраїль 2.2 Єгипет у книгах Буття, Вихід, Пророках; роль Вавилону й Ассирії</p> <p>3. Взаємовідносини між Ізраїлем та язичницькими народами 3.1 Війни, союзи, релігійне змішання 3.2 Богословське осмислення контактів із поганами у Законі та Пророках</p> <p>4. Образ інших народів у богослов'ї Старого Завіту 4.1 Погани як знаряддя Божого суду (Ассирія, Вавилон) 4.2 Пророцтва про спасіння народів (Іс. 2:2–4; Ам. 9:11–12)</p>	0,5	-
Змістовий модуль 2. Завіти в Біблії			
1	<p>Тема 11. Біблійні завіти</p> <p>1. Поняття завіту в Біблії: типи та значення 1.1 Завіт як основа взаємин Бога з людьми 1.2 Різновиди завітів у Старому та Новому Завіті</p> <p>2. Теологічне значення завіту в історії спасіння 2.1 Завіт як обіцянка та умова у Божому плані 2.2 Завіт і обраний народ: вибір і відповідальність</p>	0,5	1

	<p>3. Порівняння старозавітних заповітів між собою 3.1 Особливості та спільні риси: від Адама до Палестинського завіту</p> <p>4. Новозавітне продовження та виконання старозавітних заповітів 4.1 Христос і Новий Завіт 4.2 Відмінність і наступність у богослов'ї</p>		
2	<p>1. Завіт з Адамом: перші Божі обіцянки і їх наслідки 1.1 Падіння, благословення та Божий план відновлення 1.2 Аналіз відповідних біблійних текстів</p> <p>2. Завіт з Ноем: символи та обітниця 2.1 Значення райдуги як знаку завіту 2.2 Божий суд і милість у контексті завіту</p> <p>3. Завіт з Авраамом: вибір, обіцянки та виконання 3.1 Обіцянки про потомство, землю і благословення 3.2 Перші ознаки спасіння через віру</p> <p>4. Синайський і Палестинський завіти: закон і обітниця 4.1 Синайський закон як основа життя народу Ізраїля 4.2 Палестинський завіт і обіцянка землі</p>	1	-
3	<p>1. Пророцтва про Месію в Старому Завіті 1.1 Основні месійські образи (Ісаїя 53, Псалом 22, Михей 5:2) 1.2 Їхнє значення для розуміння Нового Завіту</p> <p>2. Пророцтва про новий завіт у книзі Єремії та Захарії 2.1 Єремія 31:31-34 — обітниця нового завіту 2.2 Захарія 8-14: новий порядок і Божа присутність</p> <p>3. Втілення обітниць у Новому Завіті 3.1 Роль Ісуса Христа у здійсненні завіту 3.2 Святе Причастя як знак нового завіту</p> <p>4. Значення нового завіту для християнської громади 4.1 Новий Завіт і відновлення відносин з Богом 4.2 Етичні та духовні наслідки завіту для віруючих</p>	0,5	-
<p>Змістовий модуль 3. Тора</p>			
1	<p>Тема 1. Тора (П'ятикнижжя Мойсея). Історія написання. Жанр. Значення</p> <p>1. Історія формування П'ятикнижжя: авторство та джерела 1.1 Традиційний і сучасний погляд на авторство Мойсея 1.2 Теорія джерел (J, E, P, D) та її значення</p> <p>2. Жанрова різноманітність П'ятикнижжя 2.1 Закони, наративи, поезія, пророцтва 2.2 Як жанри впливають на розуміння текстів</p> <p>3. Тора як основа іудаїзму та християнства 3.1 Значення Тори для релігійної ідентичності народу Ізраїля 3.2 Використання Тори в Новому Завіті</p>	0,5	-

	<p>4. Сучасне богословське значення П'ятикнижжя</p> <p>4.1 Етичні та духовні уроки Тори</p> <p>4.2 Поради щодо інтерпретації і застосування сьогодні</p>		
2	<p>Тема 2. Буття. Жанр. Мета написання. Екзегетика вибраних текстів</p> <p>1. Жанр книги Буття: міф, історія, теологія</p> <p>1.1 Аналіз літературних форм у книзі</p> <p>1.2 Відмінність між історичним та богословським підходом</p> <p>2. Мета написання Буття: створення, падіння, обіцянки</p> <p>2.1 Основні теми та їхнє значення для віри</p> <p>2.2 Тема створення людини і завіту з Богом</p> <p>3. Екзегетика вибраних текстів: Створення світу (Буття 1–2)</p> <p>3.1 Літературний аналіз</p> <p>3.2 Богословські висновки</p> <p>4. Екзегетика вибраних текстів: Історія Авраама (Буття 12–22)</p> <p>4.1 Завіт з Авраамом і його значення</p> <p>4.2 Випробування віри Авраама</p> <p>5. Віра в умовах невизначеності</p> <p>5.1 Приклад Авраама, який вирушив у дорогу, не знаючи куди</p> <p>5.2 Застосування до сучасних ситуацій вибору</p> <p>6. Покликання людини в Божому задумі</p> <p>6.1 Образ «бути Божим образом» (Бут. 1:26–27)</p> <p>6.2 Роздуми про працю, творчість і відповідальність</p> <p>7. Гріх і його наслідки для особистості та суспільства</p> <p>7.1 Історія падіння (Бут. 3)</p> <p>7.2 Актуальність для сучасної культури і моралі</p> <p>8. Сім'я та стосунки у світлі Буття</p> <p>8.1 Адам і Єва, Авраам і Сара, Ісаак і Ревекка</p> <p>8.2 Виклики та уроки для сучасної родини</p> <p>9. Завіт як основа стосунків з Богом</p> <p>9.1 Практичне значення для духовного життя віруючого</p> <p>9.2 Роздуми про вірність і відповідальність</p> <p>10. Божа вірність і людська слабкість</p> <p>10.1 Порівняння історій Авраама, Якова, Йосипа</p> <p>10.2 Довіра до Бога попри людські помилки</p> <p>11. Управління творінням і екологічна відповідальність</p> <p>11.1 «Панування» над землею як догляд, а не експлуатація (Бут. 1:28)</p> <p>11.2 Сучасна етика довілля у світлі біблійного бачення</p> <p>12. Випробування віри як шлях зростання</p> <p>12.1 Приклад жертви Авраама (Бут. 22)</p> <p>12.2 Як сьогодні долати духовні випробування</p>	3	1
3	<p>Тема 3. Вихід. Історичність подій. Зв'язок текстів книги Вихід з Новим завітом. Екзегетика вибраних текстів</p> <p>1. Вихід з Єгипту та його богословське значення</p> <p>1.1 Історичність Виходу: археологічні та історичні свідчення</p> <p>1.2 Огляд доказів та наукових дебатів</p> <p>1.3 Роль Виходу у формуванні ідентичності Ізраїлю</p>	3	1

	<ul style="list-style-type: none"> 1.4 Зв'язок книги Вихід з Новим Завітом 1.5 Типологія Мойсея і Христа 1.6 Пасха як прообраз Тайної Вечері 1.7 Покликання Мойсея (Вих. 3–4): аналіз діалогу з Богом у палаючому кущі 1.8 Значення покликання для народу 1.9 Десять заповідей (Вих. 20): богословське значення 1.10 Вплив на моральне вчення 2. Закон і мораль у повсякденному житті <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Актуальність біблійних законів для сучасної етики 2.2 Виклики застосування у різних культурних контекстах 3. Покликання до святості <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Ідея святості в Левіті 3.2 Практичне значення для особистої та громадської віри 4. Лідерство і служіння <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Приклад Мойсея як провідника народу 4.2 Уроки для сучасних духовних і світських лідерів 5. Віра і сумніви в пустелі <ul style="list-style-type: none"> 5.1 Історії народу Ізраїля під час мандрів 5.2 Духовні паралелі з життям людини сьогодні 6. Завіт і вірність Богові <ul style="list-style-type: none"> 6.1 Синайський завіт та його умови 6.2 Значення завіту для сучасної духовності 7. Пам'ять і передання віри <ul style="list-style-type: none"> 7.1 Значення розповідей і законів для наступних поколінь 7.2 Роль сім'ї та громади у збереженні віри 8. Справедливість і милосердя в Торі <ul style="list-style-type: none"> 8.1 Соціальні закони і захист слабких 8.2 Їхнє застосування у сучасному суспільстві 9. Шлях поклоніння і молитви <ul style="list-style-type: none"> 9.1 Образи богослужіння у П'ятикнижжі 9.2 Практичні висновки для духовного життя сьогодні 		
4	<p>Тема 4. Левит. Значення книги. Екзегетика обраних текстів</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Значення Левиту для культового життя Ізраїлю <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Закони про жертви і священство 1.2 Роль святості і очищення 2. Жанрова структура книги Левит <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Закони, приписання, настанови 2.2 Відмінність між ритуальними та моральними законами 3. Екзегетика вибраних текстів: Книга свят (Левит 23) <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Значення свят у релігійному житті 3.2 Теологічний зміст святкових днів 4. Екзегетика вибраних текстів: Заповідь любові до ближнього (Левит 19:18) <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Аналіз і вплив на етику Нового Завіту 4.2 Практичне застосування 5. Соціальна справедливість у Левіті <ul style="list-style-type: none"> 5.1 Закони про захист бідних і чужинців 5.2 Актуальність для сучасного суспільства 	3	1

	<p>6. Чисте і нечисте в Левиті 6.1 Поняття ритуальної чистоти 6.2 Символічне значення для духовного життя</p> <p>7. Священство і служіння 7.1 Роль первосвященика та священиків 7.2 Уроки для сучасного духовного лідерства</p> <p>8. День викуплення (Левит 16) 8.1 Богословське значення жертви за гріх 8.2 Паралелі з жертвою Христа</p> <p>9. Завіт і вірність Богові 9.1 Умови дотримання завіту 9.2 Наслідки непослуху</p> <p>10. Святості у повсякденному житті 10.1 Освячення через виконання Божих постанов 10.2 Практичні аспекти святості</p> <p>11. Земля і відпочинок 11.1 Рік сьомий і ювілейний рік 11.2 Економічні та духовні наслідки</p> <p>12. Поклоніння і присутність Бога 12.1 Скинія як місце Божої слави 12.2 Значення для сучасного богослужіння</p>		
5	<p>Тема 5. Числа. Значення книги. Екзегетика обраних текстів</p> <p>1. Значення книги Чисел у контексті переселення Ізраїлю 1.1 Організація народу в пустелі 1.2 Теми випробувань і Божої вірності</p> <p>2. Жанровий аналіз книги Чисел 2.1 Опис подій, законодавство, переписи 2.2 Роль символіки чисел</p> <p>3. Екзегетика вибраних текстів: Повторення завіту та обіцянок (Числа 14) 3.1 Відмова Ізраїлю увійти в землю обітовану 3.2 Божий суд і милість</p> <p>4. Екзегетика вибраних текстів: Благословення Мойсея (Числа 6:24-26) 4.1 Значення тексту у біблійній традиції 4.2 Вживання у богослужінні</p> <p>5. Лідерство і відповідальність 5.1 Виклики керівництва у пустелі 5.2 Уроки для сучасних служителів</p> <p>6. Бунт і покарання 6.1 Історії бунтів проти Мойсея та Аарона 6.2 Духовні наслідки непослуху</p>	3	1

	<p>7. Віра і недовіра 7.1 Роль віри у входженні в обітовану землю 7.2 Небезпека духовної невірності</p> <p>8. Символіка мандрів пустелею 8.1 Мандрівка як образ духовного шляху 8.2 Паралелі з життям віруючого сьогодні</p> <p>9. Жертви і поклоніння в Числах 9.1 Законодавчі приписи щодо жертвоприношень 9.2 Їхній зв'язок із Новим Завітом</p> <p>10. Завіт і обітниця 10.1 Божа вірність у продовженні завіту 10.2 Практичне значення для народу Божого</p> <p>11. Караван Божого народу 11.1 Організація стану Ізраїлю 11.2 Символіка порядку та Божої присутності</p> <p>12. Пророче слово в Числах 12.1 Пророцтво Валаама 12.2 Його місце у біблійній теології</p>		
6	<p>Тема 5. Левит. Значення книги. Екзегетика обраних текстів</p> <p>1. Значення Второзаконня як підсумку і тлумачення Закону 1.1 Повторення і наголошення на Законах 1.2 Заклик до вірності і послуху</p> <p>2. Жанрова структура Второзаконня 2.1 Проповіді, закони, настанови 2.2 Особливості літературного стилю</p> <p>3. Екзегетика вибраних текстів: Велика Заповідь Любові (Второзаконня 6:4-5) 3.1 Аналіз тексту «Шма Ізраель» 3.2 Значення для іудаїзму і християнства</p> <p>4. Екзегетика вибраних текстів: Завершальні настанови Мойсея (Второзаконня 30) 4.1 Заклик до вибору життя 4.2 Богословський сенс</p> <p>5. Завіт і вірність Богові 5.1 Оновлення завіту у Второзаконні 5.2 Практичне значення для народу Божого</p> <p>6. Соціальна справедливість у Второзаконні 6.1 Захист бідних, сиріт і вдів 6.2 Етичні уроки для сучасності</p>	3	1

<p>7. Пам'ять і передання віри 7.1 Роль пам'яті в релігійному житті 7.2 Виховання наступних поколінь</p> <p>8. Центральне місце поклоніння 8.1 Єдине місце для жертвоприношень 8.2 Теологічні наслідки централізації культу</p> <p>9. Пророче служіння у Второзаконні 9.1 Обітниця пророка як Мойсей (Второзаконня 18:15) 9.2 Христологічні паралелі</p> <p>10. Закон і благодать 10.1 Межі Закону у спасінні 10.2 Взаємозв'язок із Новим Завітом</p> <p>11. Лідерство і спадщина Мойсея 11.1 Настанови перед входом у землю обітовану 11.2 Значення прикладу Мойсея</p> <p>12. Вибір життя і смерті 12.1 Духовні наслідки послуху і непослуху 12.2 Практичні паралелі для сучасної людини</p>		
Змістовий модуль 4. Історичні книги		
<p>Тема 1. Книга Ісуса Навина. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історія написання книги Ісуса Навина 1.1 Авторство та дата 1.2 Основні редакційні особливості</p> <p>2. Історичний контекст завоювання Ханаану 2.1 Соціально-політична ситуація 2.2 Археологічні свідчення</p> <p>3. Аналіз ключових текстів: розподіл землі та завіту з Богом 3.1 Теологічне значення розподілу землі 3.2 Завіт як основа життя народу</p> <p>4. Відображення тем Ісуса Навина у Новому Завіті 4.1 Спадкоємність і виконання 4.2 Христологічні паралелі</p> <p>5. Покликання та лідерство Ісуса Навина 5.1 Продовження служіння Мойсея 5.2 Уроки для сучасного духовного керівництва</p>	2,5	1

<p>6. Віра і послух як умова перемоги 6.1 Приклади послуху Божим настановам 6.2 Небезпека невірності</p> <p>7. Битва за Єрихон як богословський символ 7.1 Значення Божого втручання 7.2 Символіка перемоги віри</p> <p>8. Завіт у Сихемі (Іс. Нав. 24) 8.1 Оновлення стосунків з Богом 8.2 Заклик до вибору вірності</p> <p>9. Образ землі обітованої 9.1 Теологічне значення обітованої землі 9.2 Образ спадщини у Новому Завіті</p> <p>10. Пам'ять і передання віри 10.1 Символи та пам'ятники (наприклад, камені в Йордані) 10.2 Їхнє значення для наступних поколінь</p>		
<p>Тема 2. Книга Суддів. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історія написання книги Суддів 1.1 Структура та літературні особливості 1.2 Питання авторства і редакції</p> <p>2. Соціальний та політичний контекст періоду Суддів 2.1 Стан Ізраїлю після завоювання Ханаану 2.2 Вплив сусідніх народів</p> <p>3. Екзегетика вибраних текстів: роль Суддів у спасінні Ізраїля 3.1 Харизматичні лідери як Божі визволителі 3.2 Обмеженість і слабкість людських провідників</p> <p>4. Теми Суддів у світлі Нового Завіту 4.1 Гріх, покаяння, спасіння 4.2 Христос як досконалий Суддя і Спаситель</p> <p>5. Циклічність історії Ізраїлю у книзі Суддів 5.1 Схема «гріх – покарання – покаяння – спасіння» 5.2 Богословське значення цієї моделі</p> <p>6. Жінки у книзі Суддів 6.1 Дебора як пророчиця і лідер 6.2 Інші жіночі постаті та їхня роль</p> <p>7. Проблема ідолопоклонства 7.1 Причини відступництва Ізраїлю 7.2 Наслідки для духовного життя</p>	2,5	-

<p>8. Дух Господній і покликання Суддів 8.1 Ознаки Божого покликання 8.2 Богословське розуміння сили Духа</p> <p>9. Образи героїв і антигероїв 9.1 Гедеон, Самсон та їхня неоднозначність 9.2 Уроки для духовного життя</p> <p>10. Актуальність книги Суддів для сучасності 10.1 Попередження проти духовної невірності 10.2 Надія на спасіння в Божій вірності</p>		
<p>Тема 3. Книга Рут. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історія написання Книги Рут 1.1 Літературний жанр 1.2 Час і обставини створення</p> <p>2. Соціокультурний контекст книги Рут 2.1 Суспільні та родинні відносини 2.2 Право викупу та звичай левірату</p> <p>3. Аналіз ключових текстів: вірність, заступництво, завіт 3.1 Вірність Рут Нооміні 3.2 Заступництво Вооза і значення завіту</p> <p>4. Образ Рут у Новому Завіті 4.1 Рут у родоводі Христа 4.2 Спасіння народів через Месію</p> <p>5. Богословська тема милості і викуплення 5.1 Вооз як викупитель 5.2 Христологічні паралелі</p> <p>6. Роль жінки у Божому задумі 6.1 Жінки як носії віри і вірності 6.2 Богословське значення образу Рут</p> <p>7. Актуальність книги Рут для сучасності 7.1 Приклад вірності і жертвності 7.2 Надія для всіх народів</p>	1,5	
<p>Тема 4. Перша книга Самуїла (1-а книга царів). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історія написання Першої книги Самуїла 1.1 Авторські традиції та джерела книги 1.2 Формування тексту і його редакції</p>	1,5	0,5

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Становлення монархії в Ізраїлі у біблійному контексті <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Причини запровадження монархії 2.2 Напруження між пророчим і царським авторитетом 3. Покликання Самуїла як пророчий архетип <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Богословське значення покликання Самуїла 3.2 Взаємодія Самуїла з народом і царями 4. Царювання Саула: від піднесення до відкинення <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Саул як обраний цар і його падіння 4.2 Проблема послуху Божому слову 5. Паралелі з Новим Завітом: царство Божого Царя <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Боже царювання як альтернатива людській владі 5.2 Ісус як звершення образу Божого Царя 6. Месіанські мотиви у постаті Давида <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Давид як прообраз Христа 6.2 Обітниця вічного царства 7. Пророча роль Самуїла у світлі Нового Завіту <ol style="list-style-type: none"> 7.1 Пророче служіння і підготовка до приходу Месії 7.2 Відлуння покликання Самуїла у новозавітних текстах 8. Покора та непослух у Першій книзі Самуїла <ol style="list-style-type: none"> 8.1 Тема слухняності Божому слову 8.2 Саул і Давид як приклади контрастного царювання 		
	<p>Тема 5. Друга книга Самуїла (2-а книга царів). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія написання Другої книги Самуїла: авторство і хронологія <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Джерела і редакційна історія книги 1.2 Місце Другої книги Самуїла в історичних книгах Біблії 2. Політичний та релігійний контекст царювання Давида <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Об'єднання племен і формування царства 2.2 Перенесення ковчега і релігійна централізація 3. Давид і Йонатан: вірність, заповіт і спадщина <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Завіт між Давидом і Йонатаном 3.2 Лояльність і Божа воля в контексті дружби 4. Гріх Давида і його покаяння (2 Сам. 11–12) <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Сутність гріха та пророче викриття 4.2 Покаяння Давида: Псалом 51 як відповідь 5. Образ Давида в Новому Завіті: прообраз Христа як Царя <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Месіанська лінія через дім Давида 5.2 Христос як виконання обітниці про царя з роду Давида 6. Династична обітниця Давиду (2 Сам. 7) <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Богословське значення обітниці 6.2 Вплив на новозавітне розуміння царства Божого 7. Випробування влади: бунт Авесалома <ol style="list-style-type: none"> 7.1 Політична криза як наслідок особистого гріха 7.2 Милосердя Давида і довіра до Божої волі 	1,5	0,5

	<p>8. Образ Давида як царя-молитовника і псалмоспівця 8.1 Зв'язок між історичним Давидом і псалмами 8.2 Давид як приклад особистої віри і богопізнання</p>		
	<p>Тема 6. Перша книга Царів (3-я книга царств). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історія написання та джерела Першої книги Царів 1.1 Джерела історичного матеріалу та літературна структура книги 1.2 Авторство і богословські редакції</p> <p>2. Об'єднання та розпад царства: політичний контекст 2.1 Золотий вік Соломона: стабільність і централізація 2.2 Розпад царства: причини та наслідки</p> <p>3. Соломонова мудрість: дар Божий і відповідальність 3.1 Молитва про мудрість і Божя відповідь (1 Цар. 3) 3.2 Суд Соломона: приклад божественної мудрості</p> <p>4. Храм Соломона: богословське значення 4.1 Храм як центр поклоніння і Божої присутності 4.2 Посвята храму та молитва Соломона (1 Цар. 8)</p> <p>5. Соломон і Новий Завіт: образ мудрості та царювання 5.1 Ісус і Соломон: порівняння у словах Христа (Мт. 12:42) 5.2 Соломон як прообраз Царя-Мудреця</p> <p>6. Ідолопоклонство Соломона: падіння мудрого царя 6.1 Причини духовного занепаду Соломона 6.2 Божий суд і розділення царства</p> <p>7. Пророча діяльність у Першій книзі Царів 7.1 Роль пророків у контролі царської влади 7.2 Ахія, пророк з Шіло: голос Божої волі</p> <p>8. Царство Боже у світлі Першої книги Царів 8.1 Від земного царства до небесного: богословський розвиток 8.2 Очікування праведного Царя в контексті новозавітного об'явлення</p>	1,5	-
	<p>Тема 7. Друга книга Царів (4-а книга царств). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історія написання Другої книги Царів: контекст і авторство 1.1 Джерела та редакційні шари книги 1.2 Богословський погляд на історію в світлі вигнання</p> <p>2. Розпад Ізраїльського царства та вавилонський полон 2.1 Причини падіння Самарії та Єрусалима 2.2 Теологічне осмислення поразки і вигнання</p> <p>3. Пророцтва Єлисея та інших пророків 3.1 Єлисей як носій Божої сили і милості 3.2 Динаміка пророк-цар у контексті відступництва</p> <p>4. Падіння Єрусалима: кінець монархії 4.1 Останні царі Юдеї: політична і духовна деградація 4.2 Спустошення храму як переломний момент</p>	1,5	-

	<p>5. Пророцтва і втілення у Новому Завіті: надія на відновлення 5.1 Очікування Месії в контексті історичного падіння 5.2 Христос як відновлення зруйнованого царства</p> <p>6. Образ пророка як предтечі Христа 6.1 Пророче служіння Єлисея і паралелі з Ісусом 6.2 Пророки як носії спасіння і знаків Божої присутності</p> <p>7. Божий суд і милість у Другій книзі Царів 7.1 Зв'язок між гріхом і національним лихом 7.2 Бог, що карає — і Бог, що зберігає надію</p> <p>8. Надія для залишку Ізраїлю 8.1 Богослов'я «решти» в Другій книзі Царів 8.2 Втілення цієї надії у постаті Ісуса Христа</p>		
	<p>Тема 8. Перша книга Хронік (1-а книга параліпоменон). Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історія написання Першої книги Хронік: авторство і призначення 1.1 Автор та адресати книги: післявавилонський контекст 1.2 Мета укладання родоводів і переосмислення історії Ізраїлю</p> <p>2. Хроніки Давида: релігійний і політичний контекст 2.1 Давид як ідеальний цар у світлі післяполонного богослов'я 2.2 Підготовка до будівництва храму як духовний центр царювання</p> <p>3. Культ і храмове служіння у Першій книзі Хронік 3.1 Організація левітів і храмового порядку 3.2 Богослов'я поклоніння: жертвність, музика і молитва</p> <p>4. Посвята храму та заповіт Давида Соломонові (1 Хр. 28–29) 4.1 Давид як засновник богослужбової традиції 4.2 Спадкоємність царської та священної влади</p> <p>5. Значення родоводів у богословському контексті 5.1 Від Адама до Давида: лінія обітниць 5.2 Християнське тлумачення генеалогій у Євангеліях</p> <p>6. Значення Хронік для розуміння Нового Завіту 6.1 Образ Давида і його дому в месіанських очікуваннях 6.2 Храм як прообраз Церкви і Христового тіла</p> <p>7. Образ Бога у Першій книзі Хронік 7.1 Бог як володар історії і джерело перемоги 7.2 Милосердя і справедливість у післяполонній теології</p> <p>8. Молитви в Першій книзі Хронік і їхнє новозавітне відлуння 8.1 Молитва Давида (1 Хр. 29:10–19): богословський зміст 8.2 Паралелі до молитов Ісуса і апостолів у Новому Завіті</p>	1,5	-
	<p>Тема 9. Друга книга Хронік (2-а книга параліпоменон). Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історія написання Другої книги Хронік: контекст і мета 1.1 Авторство і історичний фон після вигнання 1.2 Мета переосмислення історії Юдеї в контексті відновлення</p>	1,5	-

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Релігійна історія Юдейського царства: підкреслення храмового культу <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Роль храму як духовного центру народу 2.2 Вплив культових реформ на релігійне життя 3. Реформи царів у Другій книзі Хронік <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Реформи Езекиїла та Йосії як приклади відновлення віри 3.2 Божа присутність і благословення у відповідь на послух 4. Екзегетика вибраних текстів: посвята храму, молитви та пророчі слова <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Посвята храму і молитва Йосії (2 Хр. 34–35) 4.2 Пророчі слова як заклик до покаяння 5. Зв'язок із Новим Завітом: роль храму у християнській теології <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Храм як прообраз Церкви і Духа Святого 5.2 Месійські очікування в історичному контексті 6. Падіння Юдейського царства: богословське осмислення <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Причини занепаду і вигнання 6.2 Божий суд і милість у Другій книзі Хронік 7. Образ царя в Другій книзі Хронік <ol style="list-style-type: none"> 7.1 Цар як служитель Божий і зберігач культу 7.2 Відповідальність влади перед Богом 8. Надія на відновлення і новий Завіт <ol style="list-style-type: none"> 8.1 Пророчі обіцянки про новий Завіт (Єремія та інші) 8.2 Втілення надії у Христі та Церкві 		
	<p>Тема 10. Книга Ездри. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія написання Книги Ездри: повернення з вигнання <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Авторство і хронологія подій 1.2 Історичний контекст повернення і реформації 2. Відновлення релігійного та громадського життя після Вавилонського полону <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Роль Ездри у відновленні юдейської громади 2.2 Відбудова храму та відновлення поклоніння 3. Відновлення Закону і його значення <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Проголошення Закону та реформи Ездри 3.2 Закон як основа релігійної ідентичності народу 4. Екзегетика вибраних текстів: освячення храму і духовне очищення <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Відновлення храму як символ Божої присутності 4.2 Покаяння і очищення громади 5. Значення Ездри в контексті Нового Завіту: відновлення завіту і послуху <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Порівняння відновлення завіту в Ездрі та Новому Завіті 5.2 Послух Божому слову як шлях до спасіння 6. Образ служителя Закону в Книзі Ездри <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Ездра як пророк і реформатор 6.2 Новозавітні паралелі з апостолами і вчителями 7. Відновлення громади як прообраз Церкви <ol style="list-style-type: none"> 7.1 Будівництво спільноти віруючих після вигнання 7.2 Єдність і святість у громаді 	1	-

	<p>8. Богослов'я відновлення у Книзі Ездри 8.1 Божа вірність і милість у період відродження 8.2 Надія на остаточне визволення і месіанське царство</p>		
	<p>Тема 11. Книга Неемії. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія написання Книги Неемії: політичний та соціальний контекст <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Авторство та історичний фон повернення з вигнання 1.2 Політичні виклики та підтримка від перських царів 2. Відновлення стін Єрусалима як символ духовного відродження <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Значення відбудови стін для безпеки і ідентичності 2.2 Символіка відновлення як оновлення народу 3. Лідерство, молитва і реформування громади <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Роль Неемії як духовного і політичного лідера 3.2 Молитва і пост як засоби духовної сили та реформ 4. Реформи громади: соціальна справедливість і посвята <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Відновлення завету і законодавства 4.2 Подолання внутрішніх конфліктів і єдність спільноти 5. Екзегетика вибраних текстів: виклики і перемоги <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Конфлікти з ворогами і Божа допомога 5.2 Успіхи в організації і духовному відродженні 6. Відображення тем Неемії у Новому Завіті: спільнота і оновлення <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Спільнота віруючих як тіло Христове 6.2 Заклик до оновлення серця і життя 7. Молитва і покаяння у Книзі Неемії <ol style="list-style-type: none"> 7.1 Особисте і колективне покаяння 7.2 Молитва як шлях до Божої милості 8. Неемія як прообраз духовного лідера в Новому Завіті <ol style="list-style-type: none"> 8.1 Паралелі з апостольським служінням 8.2 Лідерство, основане на вірі і послуху Божому слову 	1	-
	<p>Тема 12. Книга Естер. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія написання Книги Естер: літературний жанр та історичний фон <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Авторство та час написання 1.2 Жанрові особливості: історія, апокриф, драма 2. Положення євреїв у Перському царстві: загрози і захист <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Соціально-політичний контекст перебування євреїв 2.2 Загроза з боку Амана та захист через Естер 3. Екзегетика вибраних текстів: спасіння народу через Божу провідність <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Роль Естер і Мордехая у Божому плані 3.2 Прихована Божа дія у подіях книги 4. Божий промисел і спасіння у Книзі Естер <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Відсутність прямої згадки про Бога і натяк на Його провідність 4.2 Спасіння народу як підґрунтя для месійської надії 	1,5	1

	<p>5. Теми книги Естер у світлі Нового Завіту: Божий промисел і спасіння 5.1 Паралелі з Христом як Спасителем 5.2 Божий захист і перемога над злом у новозавітній перспективі</p> <p>6. Свято Пурім як пам'ять Божої вірності 6.1 Значення і традиції свята Пурім 6.2 Новозавітні уроки святкування і вдячності</p> <p>7. Образи жінок у Книзі Естер 7.1 Естер як прообраз мудрості і покори 7.2 Порівняння з образом Марії у Новому Завіті</p> <p>8. Історія Книги Естер у контексті Божого спасіння 8.1 Роль людини у здійсненні Божого плану 8.2 Надія на остаточне визволення і Месію</p>		
Змістовий модуль 5. Поетичні книги та книги мудрості			
	<p>Тема 1. Книга Йова. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історичний і літературний контекст книги Йова: жанр і основні теми 1.1 Поетичний жанр і структура книги 1.2 Тема страждання і пошуку сенсу життя</p> <p>2. Теодицея в книзі Йова: проблема страждання і Божої справедливості 2.1 Парадокс страждання праведника 2.2 Роль Божої справедливості у випробуваннях</p> <p>3. Екзегетика вибраних текстів: діалог Йова з Богом 3.1 Виступи друзів Йова і їх богословські аргументи 3.2 Божа відповідь і об'явлення Йова</p> <p>4. Образ Йова в Новому Завіті: страждання, віра і праведність 4.1 Посилання на Йова у посланнях апостолів 4.2 Йов як прообраз Христа у стражданні</p> <p>5. Йов і природа його випробувань: роль Бога та сатани у тексті книги Йова 5.1 Аналіз прологу книги: хто спокушає Йова — Бог чи сатана? 5.2 Розмежування ролей Бога як всемогутнього судді і сатани як випробувача</p> <p>6. Погляд на теодицею: обмежене розуміння Йова про природу Бога і страждань 6.1 Змінність сприйняття Бога у ході діалогу 6.2 Значення цього розрізнення для розуміння випробувань і виправдання Йова</p> <p>7. Символізм і образи у книзі Йова 7.1 Природні явища як прояви Божої могутності 7.2 Образи тварин і природи у божественній промові</p> <p>8. Відновлення і благословення Йова: богословський сенс фіналу книги 8.1 Відновлення матеріального і духовного благополуччя 8.2 Підкреслення Божої милості і справедливості</p>	2	1

	<p>9. Молитви і прохання Йова як зразок стійкості віри 9.1 Відвертість і чесність у спілкуванні з Богом 9.2 Новозавітні паралелі в молитвах і проханнях</p> <p>10. Роль друзів Йова у діалозі: богословські помилки і уроки 10.1 Засудження друзів і Божа критика їхніх висловлювань 10.2 Значення цих текстів для розуміння справедливості і співчуття</p> <p>11. Паралелі книги Йова з життям і вченням Ісуса Христа 11.1 Страждання і праведність Христа у світлі історії Йова 11.2 Відродження як символ перемоги над смертю</p> <p>12. Значення книги Йова для сучасної християнської духовності 12.1 Уроки терпіння і довіри Богові 12.2 Надія на Божу справедливість і вічне життя</p>		
	<p>Тема 2. Книга Псалмів. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Постать Давида як царя і пророка</p> <p>1. Історія написання Псалмів: авторство, структура, жанри 1.1 Авторство: Давид, Асаф, сини Корееві та інші 1.2 Структура Книги Псалмів і поділ на п'ять книг 1.3 Жанрове різноманіття: похвали, молитви, покаєння, мудрості</p> <p>2. Давид як цар і пророк: його роль у формуванні псалмів 2.1 Давид як автор і збирач псалмів 2.2 Давид у ролі пророка та посередника між Богом і народом</p> <p>3. Аналіз вибраних псалмів: похвала, молитва, покаєння 3.1 Псалми похвали: визнання Божої величі (Псалом 8, 19) 3.2 Псалми молитви: звернення у скруті (Псалом 22, 51) 3.3 Псалми покаєння: відвертість і покора (Псалом 51, 32)</p> <p>4. Екзегетика ключових псалмів у світлі Нового Завіту 4.1 Псалом 22 як пророцтво страждань Христа 4.2 Псалом 110 і царська гідність Месії 4.3 Псалом 23 і образ Бога-пастиря</p> <p>5. Використання Псалмів у Новому Завіті: Христос як Цар і Месія 5.1 Посилання на псалми у Євангеліях 5.2 Апостольське цитування псалмів у Посланнях 5.3 Роль псалмів у ранньохристиянському богослужінні</p> <p>6. Псалми як засіб духовного виховання та богослужіння 6.1 Псалми у синагогальному та храмовому культі 6.2 Використання псалмів у монастирях і церквах</p> <p>7. Образ Бога у Псалмах 7.1 Бог як творець і суддя 7.2 Бог як захисник і визволитель</p> <p>8. Образ Давида у псалмах та його месійська перспектива 8.1 Давид як прообраз майбутнього Месії 8.2 Псалми Давида у світлі новозавітних пророчих текстів</p> <p>9. Молитви та прохання у Псалмах: духовна практика віруючих 9.1 Псалми як зразок щирої молитви 9.2 Теми благання і довіри</p>	2,5	1

	<p>10. Тема праведності і несправедливості у Псалмах 10.1 Захист праведника і засудження грішників 10.2 Божий суд і надія на справедливість</p> <p>11. Псалми і есхатологія 11.1 Псалми про кінце життя і Божий суд 11.2 Обіцянки спасіння і вічного життя</p> <p>12. Роль Псалмів у християнському богослов'ї 12.1 Псалми як джерело молитви Христа 12.2 Псалми у формуванні доктрини Церкви</p> <p>13. Псалми як літургійна поезія 13.1 Структура та поетичні прийоми 13.2 Використання у церковних службах</p> <p>14. Значення Псалмів для сучасної духовності 14.1 Псалми як засіб підтримки віри у випробуваннях 14.2 Псалми – прокляття. Чи актуальні вони в Новому завіті?</p>		
	<p>Тема 3. Притчі Соломона. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Постать Соломона як царя і пророка</p> <p>1. Контекст написання Притч Соломона: мудрість і авторство 1.1 Авторство і традиція Соломонових притч 1.2 Історичний і культурний фон мудрості Давнього Ізраїлю 1.3 Жанрові особливості книги Притч</p> <p>2. Соломон як цар-мудрець і пророк: біблійний образ 2.1 Образ Соломона у Старому Завіті 2.2 Соломон як символ мудрості і божественного одкровення 2.3 Порівняння із пророчими функціями</p> <p>3. Екзегетика вибраних притч: мораль, етика та духовність 3.1 Притчі про страх Божий як початок мудрості 3.2 Етичні настанови щодо праведного життя 3.3 Соціальна справедливість у Притчах 3.4 Духовність і повага до Бога в повсякденному житті</p> <p>4. Мудрість Соломона у Новому Завіті: порівняння з ученням Ісуса 4.1 Вчення Ісуса про мудрість і розсудливість 4.2 Паралелі між Соломоном і Христом як вчителями мудрості 4.3 Нова мудрість – любов і прощення у Новому Завіті 4.4 Критика лицемірства і поверхневості як в Соломонових притчах, так і в Новому Завіті</p> <p>5. Роль жінки у Притчах Соломона 5.1 Образ мудрої жінки 5.2 Контраст із жінкою нерозсудливою</p> <p>6. Притчі про багатство і бідність 6.1 Божий суд над жадібністю 6.2 Благословення праведних у матеріальному і духовному аспектах</p> <p>7. Мова і стилістика Притч Соломона 7.1 Використання метафор і порівнянь 7.2 Поетична структура і ритм</p>	3	1

	<ul style="list-style-type: none"> 8. Значення страху Божого у книзі Притч <ul style="list-style-type: none"> 8.1 Фундамент мудрості і моральності 8.2 Відмінність між людською і божественною мудрістю 9. Вчення про виховання та навчання у Притчах <ul style="list-style-type: none"> 9.1 Роль батьків і наставників 9.2 Виховання у страху Божому і дисципліні 10. Образи ворогів і друзів у Притчах <ul style="list-style-type: none"> 10.1 Риси вірних і ворожих людей 10.2 Поради щодо обачності у виборі оточення 11. Вплив Соломонової мудрості на ранню християнську думку <ul style="list-style-type: none"> 11.1 Цитати і алюзії у Новому Завіті 11.2 Використання притч для проповіді і навчання 12. Питання справедливості і милосердя у Притчах <ul style="list-style-type: none"> 12.1 Божий суд і милість у житті людини 12.2 Соціальна етика як вираження мудрості 13. Покликання до мудрості як шлях до спасіння <ul style="list-style-type: none"> 13.1 Мудрість як духовний шлях 13.2 Порівняння з покликанням апостолів 14. Значення Притч Соломона для сучасного християнства <ul style="list-style-type: none"> 14.1 Практичні поради для духовного життя 14.2 Моральний орієнтир у сучасному світі 		
	<p>Тема 4. Книга Екклесіаста. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Літературний жанр і історичний контекст Екклесіаста <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Жанрова характеристика: філософська проза та мудрість 1.2 Історичний фон: період написання і авторство 1.3 Вплив культурного середовища на тематику книги 2. Філософські теми книги: сенс життя, марнота, пошук мудрості <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Концепція «марноти» і плинності життя 2.2 Пошук сенсу у світі, що змінюється 2.3 Роль мудрості у подоланні життєвих викликів 3. Аналіз вибраних текстів: основні ідеї і їх сучасне значення <ul style="list-style-type: none"> 3.1 «Все марно» – розуміння і контексти 3.2 Життя під сонцем: обмеженість людського пізнання 3.3 Радість і задоволення як тимчасові втрати 4. Екклесіаст і Новий Завіт: погляд на життя, смерть і воскресіння <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Порівняння з вченням Ісуса про вічне життя 4.2 Роль воскресіння у подоланні «марноти» 4.3 Християнська надія як відповідь на екклесіастову скептику 5. Проблема часу і циклічності в Екклесіасті <ul style="list-style-type: none"> 5.1 «Все має свій час» – зміни і постійність 5.2 Розуміння часу в контексті духовного життя 6. Тема справедливості і несправедливості <ul style="list-style-type: none"> 6.1 Питання долі праведних і грішників 6.2 Божий суд і людське розуміння справедливості 7. Екклесіаст про мудрість і безумство <ul style="list-style-type: none"> 7.1 Переваги і обмеження мудрості 7.2 Роль безумства у сприйнятті життя 	2	-

	<p>8. Відношення до матеріальних благ і насолод 8.1 Обмеженість задоволень 8.2 Баланс між духовним і матеріальним</p> <p>9. Екклезіаст і екзистенційна драма людини 9.1 Відчуття пустоти і пошуку сенсу 9.2 Шлях до прийняття і віри</p> <p>10. Покликання до страху Божого і дотримання заповідей 10.1 Заключний висновок книги 10.2 Роль страху Божого у житті людини</p> <p>11. Вплив Екклезіаста на християнську філософію і теологію 11.1 Цитати і алюзії у Новому Завіті 11.2 Розуміння життя і смерті в християнстві</p> <p>12. Практичне застосування вчення Екклезіаста у сучасному житті 12.1 Перебудова життєвих пріоритетів 12.2 Пошук балансу між сумнівом і вірою</p>		
	<p>Тема 5. Книга Пісня пісень. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Літературний жанр і символізм Книги Пісня пісень 1.1 Поетична форма та стиль 1.2 Символіка образів і метафор 1.3 Контекст мудрості та релігійної літератури</p> <p>2. Традиційні інтерпретації: любов, шлюб і Божа любов 2.1 Любовна поезія як образ земної любові 2.2 Шлюб як символ союзу Бога і народу 2.3 Божа любов у контексті духовної єдності</p> <p>3. Екзегетика вибраних уривків: образи та теми 3.1 Образ нареченого і нареченої 3.2 Теми краси, бажання і відданості 3.3 Використання природи як метафори любові</p> <p>4. Значення Книги Пісня пісень у Новому Завіті: Христос і Церква 4.1 Христос як Наречений Церкви 4.2 Церква як наречена Христа в апокаліптичній і пророчій літературі 4.3 Любов і єдність у християнському вченні</p> <p>5. Проблема алегоричного та буквального тлумачення 5.1 Історичний розвиток алегоричної інтерпретації 5.2 Сучасні підходи до тексту</p> <p>6. Роль Книги Пісня пісень у богослужінні та літургії 6.1 Використання текстів у традиціях юдаїзму та християнства 6.2 Символіка у святкових обрядах</p> <p>7. Образи тілесності і духовності 7.1 Взаємозв'язок фізичної та духовної любові 7.2 Відображення людських почуттів і божественної близькості</p> <p>8. Вплив Книги Пісня пісень на християнську містичну традицію 8.1 Символізм у працях отців церкви 8.2 Вплив на містичних поетів і богословів</p>	1	-

	<p>9. Соціальний і культурний контекст твору 9.1 Роль любовної лірики в стародавньому Ізраїлі 9.2 Відображення культурних норм і звичаїв</p> <p>10. Практичне застосування тем Книги Пісня пісень у сучасному християнстві 10.1 Погляд на подружжя і сімейні відносини 10.2 Духовна любов як основа церковної спільноти</p>		
Змістовий модуль 6. Пророчі книги. Великі пророки			
	<p>Тема 1. Книга пророка Ісаї. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Месіанські пророцтва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичний і соціальний контекст книги Ісаї <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Ситуація в Ізраїлі та Юдеї у VIII ст. до н.е. 1.2 Політичні загрози та духовна криза народу 1.3 Роль пророка Ісаї у суспільстві 2. Структура і жанрове різноманіття книги Ісаї <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Поділ на три основні частини (Ісаї 1–39, 40–55, 56–66) 2.2 Пророчі, поетичні, апокаліптичні тексти 2.3 Особливості стилю і літературні засоби 3. Аналіз ключових месіанських пророцтв: образ Месії <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Пророцтво про народження Месії (Ісаї 7:14) 3.2 Образ страждаючого слуги (Ісаї 53) 3.3 Месія як Цар і Суддя (Ісаї 9:6-7) 3.4 Месія – миротворець і визволитель 4. Виконання месіанських пророцтв Ісаї у Новому Завіті <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Посилання на Ісаю в Євангеліях і Посланнях 4.2 Христос як втілення образу страждаючого слуги 4.3 Пророцтва про спасіння та Царство Божого в ученні Ісуса 4.4 Апокаліптичні мотиви у книгах Нового Завіту 5. Тематика суду і спасіння у книзі Ісаї <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Божий суд над Ізраїлем і язичниками 5.2 Обіцянка відновлення і спасіння 6. Образ Божої слави і Його присутність <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Відкриття Божої слави у візіях пророка 6.2 Значення Божої присутності для народу 7. Тема нової угоди і відновлення ізраїльського народу <ol style="list-style-type: none"> 7.1 Пророцтва про новий завіт 7.2 Роль Месії у відновленні 8. Екзегетика вибраних уривків: покликання Ісаї <ol style="list-style-type: none"> 8.1 Візія покликання пророка (Ісаї 6) 8.2 Символіка очищення і місії 9. Вплив книги Ісаї на християнську теологію <ol style="list-style-type: none"> 9.1 Ісаї в богослужінні і літургії 9.2 Відображення ідей Ісаї у працях Отців Церкви 10. Ісаї і тема віри у складних обставинах <ol style="list-style-type: none"> 10.1 Заклик до довіри Богу 10.2 Віра як відповідь на Божі обітниці 	2,5	1

	<p>11. Паралелі між образом Месії у Ісаї та Ісусом Христом 11.1 Співставлення пророцтв і життя Христа 11.2 Виконання месійної місії у Новому Завіті</p> <p>12. Практичне значення книги Ісаї для сучасної віри 12.1 Надія і втіха у Божому плані 12.2 Вчення Ісаї про справедливість і милосердя</p>		
	<p>Тема 2. Книга пророка Єремії. Екзегетика обраних текстів. Пророцтва та умови Нового завіту</p> <p>1. Історичний контекст пророчої діяльності Єремії 1.1 Політична та соціальна ситуація Юдеї у часи Єремії 1.2 Роль пророка у період перед вавилонським полонем 1.3 Особисті переживання та конфлікти пророка</p> <p>2. Основні теми та мотиви книги: покарання і надія 2.1 Божий суд над Юдеєю за гріхи народу 2.2 Заклик до покаяння і вірності завіту 2.3 Обіцянка відновлення і майбутньої надії</p> <p>3. Екзегетика вибраних пророцтв про Новий завіт 3.1 Пророцтво про новий завіт (Єремія 31:31-34) 3.2 Значення оновлення серця і прощення гріхів 3.3 Символіка духовного оновлення</p> <p>4. Вплив пророчих ідей Єремії на новозавітне розуміння завіту 4.1 Посилання на Єремію у Посланнях апостолів 4.2 Порівняння старого і нового завітів 4.3 Втілення обітниць у Христі</p> <p>5. Тема Божої вірності та милосердя 5.1 Божий незмінний план спасіння 5.2 Милосердя як основа взаємин Бога і народу</p> <p>6. Пророчі образи і символи в книзі Єремії 6.1 Образи насіння, дерева, виноградної лози 6.2 Символіка покарання і відновлення</p> <p>7. Покликання і особистий досвід пророка 7.1 Внутрішні переживання і боротьба пророка 7.2 Відданість Божому покликанню попри переслідування</p> <p>8. Роль Єремії у формуванні месійних очікувань 8.1 Пророчі вісті про прихід Месії 8.2 Зв'язок з новозавітним Христом</p> <p>9. Тема нового серця і духовного відродження 9.1 Божа обіцянка оновлення внутрішнього світу людини 9.2 Відображення у християнській духовності</p> <p>10. Книга Єремії і проблема вірності Богу в складні часи 10.1 Вірність як відповідь на Божий заклик 10.2 Приклади і застереження пророка</p> <p>11. Екзегетика вибраних текстів: покарання і милість 11.1 Аналіз уривків про Божий суд 11.2 Божа милість як шлях до відновлення</p> <p>12. Практичне застосування ідей книги Єремії у християнському житті 12.1 Заклик до покаяння і довіри Богові 12.2 Надія на Божу милість і нове життя</p>	2,5	1

<p>Тема 3. Книга плач Єремії. Постаць пророка Єремії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Літературний жанр книги Плачів: жалоба та молитва <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Структура і поетична форма книги 1.2 Тема скорботи і втрати 1.3 Роль молитви і покаяння 2. Біографічні та історичні аспекти життя Єремії <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Життєвий шлях пророка в умовах політичної кризи 2.2 Вплив падіння Юдеї на особистість і служіння Єремії 2.3 Пророк як свідок Божого суду 3. Аналіз вибраних уривків книги Плачів <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Тема зруйнованого Єрусалима і народу (Плачі 1) 3.2 Особисті переживання пророка (Плачі 3) 3.3 Заклик до покаяння і надії (Плачі 5) 4. Значення книги Плачів у світлі Нового Завіту: надія серед скорботи <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Христос як утішитель і роздільник страждань 4.2 Паралелі з Новозавітними текстами про терпіння і відродження 4.3 Надія на відновлення і воскресіння 5. Тема Божої вірності у період скорботи <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Віра в Божий суд і милість 5.2 Збереження довіри до Бога 6. Роль скорботи і плачу у духовному житті <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Покаяння як шлях до оновлення 6.2 Значення жалоби для особистої і громадської трансформації 7. Психологічні та емоційні аспекти книги Плачів <ol style="list-style-type: none"> 7.1 Відображення людських почуттів у контексті трагедії 7.2 Вплив скорботи на віру і надію 8. Екзегетика ключових образів і символів <ol style="list-style-type: none"> 8.1 Образ розбитого міста і його значення 8.2 Символіка сліз і плачу 9. Зв'язок книги Плачів із месійними пророцтвами <ol style="list-style-type: none"> 9.1 Передвістя спасіння і відновлення 9.2 Образ страждаючого слуги 10. Використання книги Плачів у богослужінні та духовній практиці <ol style="list-style-type: none"> 10.1 Молитви і піснеспіви на основі текстів Плачів 10.2 Значення для посту і покаяння 11. Паралелі між Єремією і Ісусом Христом у темі страждання <ol style="list-style-type: none"> 11.1 Пророчий голос у передчутті Христового страждання 11.2 Втілення скорботи у житті Христа 12. Практичні уроки книги Плачів для сучасного віруючого <ol style="list-style-type: none"> 12.1 Надія в Божу вірність у кризових ситуаціях 12.2 Важливість молитви і покаяння у важкі часи 	1	
---	---	--

	<p>Тема 4. Книга пророка Єзекіїля. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичний та політичний контекст пророчої діяльності Єзекіїля <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Обставини вавилонського полону та життя пророка в екзилі 1.2 Роль Єзекіїля серед ізраїльського народу в неволі 1.3 Політична нестабільність і духовна криза Ізраїлю 2. Символіка і видіння у книзі Єзекіїля <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Видіння Божої слави та колесниця Бога 2.2 Образ сухих кісток як символ духовного відродження 2.3 Символічні дії пророка та їх значення 3. Аналіз вибраних пророцтв та образів <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Пророцтва про суд та відновлення Ізраїлю 3.2 Пророцтво про майбутній храм та новий культ 3.3 Образи покарання і Божої милості 4. Відображення ідей Єзекіїля у Новому Завіті: оновлення і відновлення <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Новозавітне розуміння оновлення через Святого Духа 4.2 Образ Христа як виконавця пророцтв про відновлення 4.3 Зв'язок ідей Єзекіїля з концепцією нового завіту 5. Тема Божого суду і милосердя <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Баланс між покаранням і прощенням 5.2 Божий план спасіння через випробування 6. Екзегетика символічних дій Єзекіїля <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Значення пророчих жестів і дій 6.2 Вплив на розуміння пророчої діяльності 7. Роль Святого Духа у книзі Єзекіїля <ol style="list-style-type: none"> 7.1 Дар оновлення і життя 7.2 Передвістя хрещення Святим Духом у Новому Завіті 8. Пророчі образи як основа для месійських очікувань <ol style="list-style-type: none"> 8.1 Месія як відновлювач і суддя 8.2 Зв'язок із образом Ісуса Христа 9. Книга Єзекіїля та питання храмового культу <ol style="list-style-type: none"> 9.1 Опис нового храму 9.2 Значення храму у новозавітній перспективі 10. Покликання до покаяння і повернення до Бога <ol style="list-style-type: none"> 10.1 Заклик до особистого і народного покаяння 10.2 Відновлення зв'язку з Богом 11. Вплив книги Єзекіїля на християнську есхатологію <ol style="list-style-type: none"> 11.1 Образи кінця світу і Божого царства 11.2 Надія на остаточне спасіння 12. Практичне застосування ідей книги Єзекіїля у сучасному християнстві <ol style="list-style-type: none"> 12.1 Надія на духовне відродження 12.2 Заклик до активної віри і оновлення життя 	1,5	
	<p>Тема 5. Книга пророка Даниїла. Пророча книга. Паралелі в Новому Завіті</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Літературний жанр і історичний контекст книги Даниїла <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Особливості апокаліптичної літератури 	2	1

	<p>1.2 Історичний фон і період написання книги 1.3 Соціально-політичні умови вавилонського і перського вигнання</p> <p>2. Пророчі видіння та їх значення 2.1 Видіння чотирьох царств і «камінь, що розбиває» 2.2 Видіння про «сина людини» і Божу владу 2.3 Символіка звірів і кінцева перемога Бога</p> <p>3. Паралелі між пророцтвами Даниїла і текстами Нового Завіту 3.1 Відображення апокаліптичних образів у книзі Об'явлення 3.2 Месійські пророцтва і їх виконання у Христі 3.3 Тема Божого Царства і кінця часів</p> <p>4. Образ Даниїла як приклад віри та апокаліптична символіка в християнстві 4.1 Вірність Даниїла в умовах переслідування 4.2 Даниїл як прообраз Христа і святого праведника 4.3 Використання образів Даниїла у християнській літургії та мистецтві</p> <p>5. Тема Божого суду і спасіння у книзі Даниїла 5.1 Суд над царствами і народами 5.2 Спасіння віруючих і нове царство Бога</p> <p>6. Екзегетичний аналіз ключових текстів 6.1 Вивчення тексту про три молодих мужів у вогняній печі 6.2 Аналіз молитви Даниїла і відповідь Бога</p> <p>7. Вплив книги Даниїла на християнську есхатологію 7.1 Прогнози кінця світу і воскресіння мертвих 7.2 Надія на остаточну перемогу Божого Царства</p> <p>8. Практичне застосування послання книги Даниїла у сучасній вірі 8.1 Підтримка віри у складних життєвих обставинах 8.2 Заклик до вірності та стійкості у випробуваннях</p>		
<p>Змістовий модуль 7. Пророчі книги. Малі пророки</p>			
	<p>Тема 1. Книга пророка Осії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історичний і соціальний контекст книги Осії 1.1 Історична ситуація в Північному Ізраїлі в період пророка Осії 1.2 Вплив політичних і релігійних криз на пророче послання 1.3 Соціальна нерівність і духовний занепад</p> <p>2. Символіка подружньої зради як образу відступництва Ізраїлю 2.1 Образ шлюбу Осії з Гомері — алегорія відданості Бога 2.2 Відступництво народу як духовна блудниця 2.3 Поклик до покаяння і відновлення відносин з Богом</p> <p>3. Аналіз вибраних текстів: Божа любов і покаяння 3.1 Бог як вірний чоловік, який шукає повернення свого народу 3.2 Заклик до щирого покаяння і милосердя 3.3 Діалог між Богом і народом: тема прощення і відновлення</p> <p>4. Відображення тем Осії у Новому Завіті: Божа милість і спасіння 4.1 Образ Божої любові в Ісусі Христі як виконання пророцтв</p>	1	-

	<p>4.2 Теми покаяння і примирення в посланнях апостолів</p> <p>4.3 Відновлення завіту через жертву Христа</p> <p>5. Тема Божого суду і милосердя в книзі Осії</p> <p>5.1 Баланс між покаранням за гріхи і надією на спасіння</p> <p>5.2 Вияв Божого милосердя у прощенні і відновленні</p> <p>6. Роль символіки природи і тварин у пророчих образах Осії</p> <p>6.1 Використання природних образів для ілюстрації відданості і відступництва</p> <p>6.2 Значення образів ягнят, левів та інших символів</p> <p>7. Покликання до соціальної справедливості у книзі Осії</p> <p>7.1 Вимоги пророка щодо справедливості і захисту слабких</p> <p>7.2 Соціальні наслідки духовного занепаду</p> <p>8. Практичне застосування послання Осії у сучасному християнстві</p> <p>8.1 Заклик до особистого покаяння і відновлення відносин з Богом</p> <p>8.2 Надія на Божу милість в житті сучасної віруючої спільноти</p>		
	<p>Тема 2. Книга пророка Йоїла. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Контекст і структура книги Йоїла</p> <p>1.1 Історичний та соціальний фон пророчої діяльності Йоїла</p> <p>1.2 Літературна структура книги: поділ на частини та жанрові особливості</p> <p>1.3 Основні теми і послання пророка</p> <p>2. Пророцтво про день Господній і покаяння</p> <p>2.1 Концепція «Дня Господнього» як дня суду і спасіння</p> <p>2.2 Заклик до покаяння: духовне відновлення і звернення до Бога</p> <p>2.3 Образи суду, кари та милосердя</p> <p>3. Аналіз вибраних пророцтв і їх значення</p> <p>3.1 Видіння катастроф і Божого втручання у світові події</p> <p>3.2 Обіцянка відновлення і благословення народу</p> <p>3.3 Паралелі з іншими пророчими текстами Старого Завіту</p> <p>4. Виконання пророцтв Йоїла в Новому Завіті (Діяння апостолів 2)</p> <p>4.1 Поява Святого Духа в день П'ятидесятниці як виконання пророцтва</p> <p>4.2 Значення цієї події для становлення Церкви і розповсюдження Євангелія</p> <p>4.3 Зв'язок між пророцтвами Йоїла та есхатологічними очікуваннями християнства</p> <p>5. Тема Божого суду і милосердя в книзі Йоїла</p> <p>5.1 Роль Божого суду у встановленні справедливості</p> <p>5.2 Надія на милість і відновлення через покаяння</p> <p>6. Образи природи і їх символічне значення</p> <p>6.1 Стихійні лиха як прояв Божого гніву</p> <p>6.2 Відновлення природи як знак Божого благословення</p> <p>7. Покликання до духовного оновлення і спільнотної молитви</p> <p>7.1 Заклик пророка до посту, молитви та єдності народу</p> <p>7.2 Значення духовної дисципліни для віруючих</p> <p>8. Практичне застосування пророцтв Йоїла у сучасному християнстві</p> <p>8.1 Заклик до усвідомлення Божого суду і милосердя в житті</p>	1	-

	людини 8.2 Натхнення для духовного пробудження і служіння в Церкві		
	<p>Тема 3. Книга пророка Амоса. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальний та релігійний контекст пророчої діяльності Амоса <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Стан Ізраїльського царства у період пророчої діяльності 1.2 Релігійні практики та політична ситуація 1.3 Роль Амоса як пророка-селянина і судді 2. Основні теми книги: соціальна справедливість і Божий суд <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Засудження соціальної нерівності і пригнічення бідних 2.2 Ідея Божого суду над народом за гріхи 2.3 Заклик до справедливості, чесності та праведності 3. Екзегетика вибраних текстів: критика лицемірства і корупції <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Засудження релігійного формалізму та лицемірства 3.2 Обвинувачення в корупції і зловживаннях владою 3.3 Образ Божої справедливості і неминучість покарання 4. Вплив ідей Амоса на вчення Нового Завіту <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Соціальна справедливість у вченні Ісуса Христа 4.2 Роль суду і милосердя у Новому Завіті 4.3 Амос як пророчий голос, що передує християнським цінностям 5. Покликання до справедливого життя у світлі Божого Завіту <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Відповідальність людини перед Богом і ближніми 5.2 Практичні настанови для християнської спільноти 6. Образ Божого судді в книзі Амоса <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Мотив Божої кари як засобу очищення 6.2 Надія на відновлення і благословення після покаяння 7. Критика релігійної та політичної еліти <ol style="list-style-type: none"> 7.1 Роль провідників у народі і їхній вплив на духовність 7.2 Наслідки відступництва для суспільства 8. Пророче послання Амоса і сучасне християнське служіння <ol style="list-style-type: none"> 8.1 Виклики для церкви у боротьбі за соціальну справедливість 8.2 Відповідь на потреби сучасного суспільства через християнську етику 	1	-
	<p>Тема 4. Книга пророка Овдія. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичний контекст та короткий огляд книги Овдія <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Час і обставини пророчої діяльності 1.2 Геополітичне становище Едому та Ізраїлю 2. Пророцтво проти Едома: символіка і значення <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Образи та метафори у пророцтві 2.2 Значення пророцтва для суспільства того часу 3. Екзегетичний аналіз вибраних текстів <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Аналіз ключових уривків книги 3.2 Порівняння з іншими пророчими текстами 4. Зв'язок з Новим Заповітом: тема Божої справедливості <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Відображення ідей справедливості у Новому Завіті 4.2 Паралелі із вченням Ісуса Христа 	1	-

	<p>5. Роль суду і відплати у книзі Овдія 5.1 Теологічне розуміння Божого суду 5.2 Практичне значення для віруючих</p> <p>6. Тема примирення і надії на відновлення 6.1 Можливість покаяння для ворогів 6.2 Надія на Божу милість і примирення</p> <p>7. Образ Божої влади над народами 7.1 Суверенітет Бога у пророчих текстах 7.2 Вплив цієї ідеї на богослов'я Нового Завіту</p> <p>8. Відображення теми Божого суду у Новому Завіті 8.1 Апокаліптичні мотиви у Новому Завіті 8.2 Роль справедливості у есхатології</p> <p>9. Значення книги Овдія для розуміння Божого милосердя 9.1 Баланс між судом і милістю 9.2 Практичне застосування в житті церкви</p> <p>10. Практичні уроки для сучасної християнської спільноти 10.1 Виховання у справедливості і милосерді 10.2 Виклики для сьгоднішніх віруючих</p> <p>11. Символізм Едома як приклад Божого суду над ворогами 11.1 Історична символіка Едома 11.2 Паралелі із сучасними богословськими концепціями</p> <p>12. Вплив книги Овдія на християнське розуміння справедливості 12.1 Формування ідеї Божої справедливості 12.2 Застосування у моральному вченні Нового Завіту</p>		
	<p>Тема 5. Книга пророка Йони. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Постать милуючого Бога</p> <p>1. Літературний жанр і основні мотиви книги Йони 1.1 Особливості жанру пророчої оповіді 1.2 Теми покаяння, Божого суду і милосердя 1.3 Символізм образів у книзі</p> <p>2. Аналіз образу Йони як пророка і людини 2.1 Внутрішній конфлікт і покликання пророка 2.2 Поведінка Йони у Ніневі і його уроки 2.3 Людські слабкості і Божа милість</p> <p>3. Божа милість і покаяння на прикладі Ніневітян 3.1 Причини покарання і заклик до покаяння 3.2 Реакція Ніневітян на пророцтво 3.3 Значення покаяння для спасіння народу</p> <p>4. Відображення теми милосердя у Новому Завіті (Ісус як "інші Йона") 4.1 Проповідь Ісуса про знак Йони 4.2 Милосердя як центральна риса Божого Царства 4.3 Порівняння образів пророка Йони і Христа</p> <p>5. Тема Божого суду і прощення у книзі Йони 5.1 Рівновага між справедливістю і милосердям</p>	1,5	-

<p>5.2 Принцип Божої терпеливості і благодаті 5.3 Уроки для віруючих щодо суду і прощення</p> <p>6. Роль покаяння як умови Божого благословення 6.1 Заклик до особистої та громадської зміни 6.2 Відновлення стосунків з Богом через покаяння 6.3 Відповідальність за духовне оновлення</p> <p>7. Символіка морської бурі і риби в книзі Йони 7.1 Морська буря як образ Божого втручання 7.2 Риба як символ Божої опіки і спасіння 7.3 Паралелі з воскресінням у Новому Завіті</p> <p>8. Практичне застосування книги Йони у сучасному християнстві 8.1 Заклик до милосердя і прощення у спільноті 8.2 Віра в Божу силу для змін і оновлення 8.3 Відображення образу Йони в пастирському служінні</p>		
<p>Тема 6. Книга пророка Міхея. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історичний контекст пророчої діяльності Міхея 1.1 Соціально-політична ситуація в Ізраїлі і Юдеї у VIII ст. до н.е. 1.2 Пророча діяльність на тлі загрози асирійського вторгнення 1.3 Роль Міхея як сільського пророка і судді</p> <p>2. Основні теми книги: суд і надія 2.1 Засудження соціальної несправедливості і корупції 2.2 Божий суд над народом і провідниками 2.3 Пророцтво про майбутнє відновлення і надію для Ізраїлю</p> <p>3. Аналіз вибраних текстів: месіанські пророцтва 3.1 Пророцтво про народження Месії у Вифлеємі (Міхей 5:2) 3.2 Образ праведного правителя і миротворця 3.3 Месія як суддя і звільнитель народу</p> <p>4. Вплив пророцтв Міхея на новозавітні тексти (народження Месії в Вифлеємі) 4.1 Виконання пророцтва в Євангелії від Матвія 4.2 Значення Вифлеєма як місця народження Ісуса 4.3 Зв'язок пророцтва Міхея з месійними очікуваннями в ранній Церкві</p> <p>5. Тема справедливості і милосердя у книзі Міхея 5.1 Заклик до "діяти справедливо, любити милосердя, ходити смиренно з Богом" (Міхей 6:8) 5.2 Соціальна етика пророка і її актуальність для сучасності 5.3 Відповідальність перед Богом і ближніми</p> <p>6. Пророцтва про суд і покарання 6.1 Опис Божого суду над Ізраїлем і сусідніми народами 6.2 Природа покарання як засіб очищення і виправлення 6.3 Надія на милість і відновлення після покаяння</p>	1	-

<p>7. Роль Міхея у формуванні месійного образу 7.1 Внесок пророка у розуміння Месії як земного правителя 7.2 Порівняння образу Месії у Старому і Новому Завітах 7.3 Міхей як попередник християнських месійних концепцій</p> <p>8. Практичне застосування пророцтв Міхея у християнському житті 8.1 Заклик до справедливості і милосердя у сучасній спільноті 8.2 Надія на Божу дію в житті віруючих 8.3 Віра в реалізацію Божих обітниць через Ісуса Христа</p>		
<p>Тема 7. Книга пророка Наума. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історичний контекст і обставини пророчої діяльності Наума 1.1 Політична ситуація в Ассирії у VII столітті до н.е. 1.2 Значення Ніневії як столиці асирійської імперії 1.3 Роль Наума як пророка Божого суду над ворогами Ізраїлю</p> <p>2. Пророцтво про падіння Ніневії 2.1 Опис Божого суду і каральних дій проти Ніневії 2.2 Символіка руйнування міста як покарання за гріхи 2.3 Меседж про справедливість і відплату в Божому плані</p> <p>3. Екзегетичний аналіз вибраних текстів 3.1 Текстові образи і метафори суду 3.2 Відображення Божої могутності і праведності 3.3 Аналіз літературного стилю і жанру пророчих послань</p> <p>4. Тема Божого суду та милосердя у світлі Нового Завіту 4.1 Розуміння Божого суду як частини Божої справедливості 4.2 Порівняння з новозавітними концепціями про милосердя і покарання 4.3 Зв'язок теми суду з образом Христа як Судді і Спасителя</p> <p>5. Роль пророка Наума в історії Ізраїлю 5.1 Значення послання Наума для відновлення віри 5.2 Його вплив на духовну атмосферу часу</p> <p>6. Образ Ніневії як символу гріха та покарання 6.1 Порівняння з іншими біблійними образами міст-ворогів 6.2 Уроки для християнської спільноти</p> <p>7. Місце Книги Наума у біблійній пророчій традиції 7.1 Порівняння з пророцтвами інших пророків суду 7.2 Унікальні риси і теми книги</p> <p>8. Практичне застосування послання Наума у сучасному християнстві 8.1 Заклик до духовної пильності і покаяння 8.2 Надія на Божу справедливість і милосердя в житті віруючих</p>	0,5	-
<p>Тема 8. Книга пророка Аввакума. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Літературний та історичний контекст книги Аввакума 1.1 Ситуація в Ізраїлі у період пророчої діяльності Аввакума</p>	1	-

<p>1.2 Особливості жанру та стилю пророчого послання 1.3 Місце Аввакума серед пророків Судного часу</p> <p>2. Питання зла і Божої справедливості в книзі Аввакума 2.1 Дилема страждання невинних і злочинців 2.2 Запитання пророка до Бога про причини зла 2.3 Відповідь на проблему теодицеї у світлі біблійної мудрості</p> <p>3. Аналіз вибраних текстів: віра посеред випробувань 3.1 Виявлення віри Аввакума у Божу правду 3.2 Приклади стійкості і надії у важких обставинах 3.3 Роль молитви і довіри в житті пророка</p> <p>4. Відображення теми віри та надії у Новому Завіті 4.1 Співвідношення віри Аввакума з вірою у Христа 4.2 Вчення про надію і терпіння у посланнях апостолів 4.3 Аввакум як приклад довіри Божому плану</p> <p>5. Тема Божого суду і визволення 5.1 Пророцтва про покарання нечестивих 5.2 Обіцянка відновлення праведних</p> <p>6. Порівняння проблематики Аввакума з іншими пророками 6.1 Подібність тем із книгою Йова та псалмами 6.2 Унікальність голосу Аввакума у пророчій традиції</p> <p>7. Практичне застосування послання Аввакума для сучасного віруючого 7.1 Надія в труднощах і випробуваннях 7.2 Заклик до чесності перед Богом і самим собою</p> <p>8. Значення книги Аввакума для християнської есхатології 8.1 Очікування Божого царства справедливості 8.2 Участь віруючих у Божому спасінні і оновленні</p>		
<p>Тема 9. Книга пророка Софонії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історичний контекст і основні ідеї книги Софонії 1.1 Політична і релігійна ситуація в Юдеї за часів Софонії 1.2 Роль пророка в контексті передпророцтва вавилонського полону 1.3 Основні теми книги: суд, покаяння, оновлення</p> <p>2. Пророцтво про суд і день Господній 2.1 Образ "Дня Господнього" як часу Божого суду 2.2 Страх і надія в контексті кінця часів 2.3 Суд над народом і його ворогами</p> <p>3. Екзегетичний аналіз вибраних уривків 3.1 Відкриття Божої справедливості у текстах Софонії 3.2 Заклик до покаяння і звернення до Бога 3.3 Символіка оновлення і відновлення народу</p>	0,5	-

<p>4. Значення пророцтв Софонії в Новому Завіті: заклик до покаювання і надії</p> <p>4.1 Відгук теми Дня Господнього у вченні Ісуса Христа 4.2 Покаювання як шлях до спасіння у посланнях апостолів 4.3 Надія на Божу милість і остаточне відновлення</p> <p>5. Божий суд і милосердя в книзі Софонії</p> <p>5.1 Баланс між карами і прощенням 5.2 Можливість спасіння для покаюваних</p> <p>6. Пророчі образи Софонії і їх есхатологічне тлумачення</p> <p>6.1 Уявлення про Божий трон і царство 6.2 Зв'язок із новозавітними есхатологічними вченнями</p> <p>7. Роль пророчих закликів у формуванні громади</p> <p>7.1 Вплив пророцтв на моральний та духовний стан народу 7.2 Заклик до справедливості і чистоти</p> <p>8. Практичне застосування ідей Софонії у сучасному християнстві</p> <p>8.1 Виклики для церкви у світі, що чекає на повернення Христа 8.2 Заклик до постійного покаювання і духовного оновлення</p>		
<p>Тема 10. Книга пророка Огії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Контекст і сюжет книги Огії</p> <p>1.1 Історичний фон пророчої діяльності Огії 1.2 Короткий огляд основних подій та послання книги 1.3 Значення книги в контексті пророчого корпусу</p> <p>2. Пророцтво про падіння Едому</p> <p>2.1 Символіка та значення Едому як ворога Ізраїлю 2.2 Причини Божого суду над Едомом 2.3 Месійні натяки у пророцтві про покарання ворогів</p> <p>3. Аналіз вибраних текстів: тема покарання за гординю</p> <p>3.1 Виявлення гордині Едому у біблійному тексті 3.2 Божий суд як відповідь на відступництво і гордість 3.3 Порівняння з іншими біблійними текстами про Божий суд</p> <p>4. Відображення теми Божого суду у Новому Завіті</p> <p>4.1 Зв'язок пророцтв Огії з вченням Ісуса Христа про суд і милосердя 4.2 Новозавітне тлумачення теми покарання і милості 4.3 Практичне застосування ідей книги Огії у сучасній християнській думці</p> <p>5. Тема Божої справедливості та милосердя</p> <p>5.1 Баланс між судом і милістю в книзі Огії 5.2 Відображення Божої любові через покарання</p> <p>6. Образ Едому як приклад для духовного життя</p> <p>6.1 Вчення про гординю і її наслідки 6.2 Заклик до покаювання та смирення</p> <p>7. Пророчий стиль і символіка книги Огії</p> <p>7.1 Використання образів і символів у тексті 7.2 Вплив пророчого жанру на розуміння послання</p>	0,5	-

	<p>8. Значення книги Огії для сучасного християнства 8.1 Актуальність тем суду і милосердя 8.2 Заклик до духовного оновлення і відповідальності</p>		
	<p>Тема 11. Книга пророка Захарії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історичний контекст пророчої діяльності Захарії 1.1 Політична і релігійна ситуація після повернення з полону 1.2 Роль Захарії у відновленні культового життя</p> <p>2. Символіка видінь і месіанські пророцтва 2.1 Опис видінь і їх символічне значення 2.2 Пророцтва про прийдешнього Месію і Царство Боже</p> <p>3. Аналіз вибраних текстів: обіцяний Цар і святий Храм 3.1 Образ Месії як правителя і служителя 3.2 Значення нового храму у пророчих текстах</p> <p>4. Вплив пророцтв Захарії на Новий Завіт (в'їзд Ісуса до Єрусалиму) 4.1 Виконання пророцтв у подіях життя Ісуса 4.2 Символіка в'їзду Ісуса як Царя миру</p> <p>5. Пророчі образи як натхнення для апостольського служіння 5.1 Зв'язок із посланнями апостолів 5.2 Відображення Божого суду і милосердя</p> <p>6. Тема відновлення Ізраїлю в книзі Захарії 6.1 Пророцтво про повернення і відродження народу 6.2 Новий завіт і духовне оновлення</p> <p>7. Месійський образ Захарії у Християнському богослов'ї 7.1 Порівняння з образом Ісуса Христа 7.2 Значення для розуміння Царства Божого</p> <p>8. Практичне застосування пророчих тем Захарії у сучасній церкві 8.1 Надія на відродження і Божий мир 8.2 Заклик до віри і готовності до Божого царства</p>	<i>1</i>	-
	<p>Тема 12. Книга пророка Малахії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту</p> <p>1. Історичний і соціальний контекст книги Малахії</p>	<i>1</i>	<i>1</i>

	<p>1.1 Ситуація в Ізраїлі після повернення з вавилонського полону 1.2 Релігійні та соціальні виклики часу</p> <p>2. Критика релігійного занепаду і соціальної несправедливості 2.1 Засудження формалізму в культурі та лицемірства 2.2 Обвинувачення в зловживаннях і несправедливості</p> <p>3. Аналіз вибраних текстів: пророцтво про пришестя пророка Іллі 3.1 Значення образу Іллі в контексті оновлення 3.2 Очікування передвісника Месії</p> <p>4. Відображення пророцтв Малахії в Новому Завіті (Іван Хреститель) 4.1 Іван Хреститель як виконання пророцтва про Іллю 4.2 Роль Івана у приготуванні дороги для Ісуса</p> <p>5. Тема Божого суду і очищення в книзі Малахії 5.1 Заклик до покаяння і справедливості 5.2 Обіцянка остаточного суду і відновлення</p> <p>6. Вплив книги Малахії на есхатологічні уявлення Нового Завіту 6.1 Образ останнього дня і приходження Господа 6.2 Надія на справедливе правління Бога</p> <p>7. Екзегетика культових реформ у книзі Малахії 7.1 Відновлення праведного служіння в храмі 7.2 Заклик до духовної чистоти і відданості</p> <p>8. Практичне значення пророчих послань Малахії для християнства 8.1 Заклик до вірності і пильності у вірі 8.2 Підготовка до Другого пришестя Христа</p>		
<i>Всього</i>		<i>70</i>	<i>17</i>

1. Самостійна робота

Самостійна робота студентів – Теоретична частина – обов’язкова для виконання + будь-яке завдання на вибір письмове з таблиці за кожною темою.

№	Тема	денна форма
1	Тема 1. (теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок).	2

	<p>Тема 1. Склад Біблії. Відкриття та богонатхненність Біблії</p> <p>Опрацювати розділи підручника з ісагогіки про богонатхненність Біблії.</p> <p>Скласти схему «Структура Біблії» (Старий і Новий Завіт).</p> <p>Написати есе про значення богонатхненності для християнського богослов'я.</p>	
2	<p>Тема 2. Склад Танаху. Жанри текстів Старого завіту.</p> <p>Ознайомитися з поділом Танаху; підготувати приклади жанрів (історичний, пророчий, поетичний), письмово обґрунтувати вибір.</p>	2
3	<p>Тема 3. Авторитетність текстів Старого Завіту</p> <p>Прочитати матеріал про формування авторитету Писання в юдаїзмі.</p> <p>Підготувати повідомлення (1 сторінка): «Чому Старий Завіт має авторитет у християнській традиції?».</p>	1,5
4	<p>Тема 4. Поняття канону Біблії. Склад старозавітного канону</p> <p>Скласти таблицю «Канон у юдейській і християнській традиціях».</p> <p>Опрацювати статті та літературу про процес укладання канону.</p>	1,5
5	<p>Тема 5. Второканонічні книги та апокрифи</p> <p>Прочитати одну з второканонічних книг (на вибір) та скласти короткий конспект змісту.</p> <p>Порівняти погляди на апокрифи в католицькій, православній і протестантській традиціях. Написати есе.</p>	1
6	<p>Тема 6. Формування Старого Завіту</p> <p>Скласти хронологічну схему формування текстів Старого Завіту.</p> <p>Підготувати усний звіт про редакційні етапи.</p>	1
7	<p>Тема 7. Мови Старого Завіту</p> <p>Опрацювати матеріали про давньоєврейську й арамейську мови.</p> <p>Підготувати доповідь про біблійні книги, написані різними мовами.</p>	1
8	<p>Тема 8. Септуагінта. Історія та застосування</p> <p>Прочитати історію перекладу Септуагінти.</p> <p>Підготувати приклади цитат із Септуагінти, використаних у Новому Завіті.</p> <p>Або Написати есе на тему «Історія та значення перекладу Септуагінта»</p>	1
9	<p>Тема 9. Біблійна географія</p>	1

	<p>Намалювати карту Палестини часів Старого Завіту.</p> <p>Позначити основні біблійні міста та території.</p> <p>Або:</p> <p>Підготувати реферат а тему «Біблійна географія» - 3-5 стор.</p>	
10	<p>Тема 10. Народи Старого Завіту</p> <p>Скласти список народів, які взаємодіяли з Ізраїлем.</p> <p>Підготувати доповідь: «Ізраїль та сусідні народи (богословський аспект)».</p>	1
	<p>Змістовний модуль 3 Завіти в Біблії</p>	
11	<p>Тема 1-3. Завіти в Біблії</p> <p>Прочитати тексти про всі завіти (Ной, Авраам, Мойсей, Давид та інші), зробити конспект.</p> <p>Скласти таблицю «Характеристика біблійних завітів».</p> <p>Написати есе 2-3 сторінки : « Як розуміння розмежування завітів в Біблії впливає на читання біблійних текстів в контексті»</p>	4
	<p>Змістовний модуль 3 Тора</p>	
12	<p>Тема 1. Тора (П'ятикнижжя Мойсея). Історія написання. Жанр. Значення</p> <p>Написати есе на тему: «Значення П'ятикнижжя в юдаїзмі.»</p> <p>1. Ознайомлення з текстом</p> <p>Прочитати Буття 1–3 розділи.</p> <p>Виписати:</p> <p>як описано створення світу;</p> <p>у чому полягає особливість створення людини;</p> <p>наслідки гріхопадіння.</p> <p>2. Тематичний аналіз</p> <p>Скласти структурний план книги Буття (чотири головні частини:</p>	1

	<p>створення світу, патріархи, історія Йосипа).</p> <p>Розглянути на карті подорожі Авраама, Ісаака, Якова, Йосипа.</p> <p>Порівняти образ Авеля та Каїна: у чому головна різниця їхніх жертв? – короткий конспект.</p> <p>3. Дискусійні питання (для семінару)</p> <p>Що означає, що людина створена «за образом і подобою Божою»?</p> <p>Чому Бог допускає зло у світ, якщо Він всемогутній?</p> <p>Чого вчить нас приклад Авраама як «батька віри»?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>«Гріхопадіння і його наслідки для людства»</p> <p>«Божі обітниці Аврааму»</p> <p>«Йосип – приклад вірності Богові у випробуваннях»</p>	
13	<p>Тема 2. Буття. Жанр. Мета написання. Екзегетика вибраних текстів.</p> <p>Прочитати книгу Буття. Написати есе на тему: «Постать біблійного героя в світлі Нового завіту» (обрати на вибір) Зробити екзегетичний аналіз одного обраного вірша з книги Буття.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до книги Буття у будь-якому академічному коментарі (напр. Барклі, Матюхіна або іншому доступному).</p> <p>Скласти короткий конспект про:</p> <p>літературний жанр книги Буття (історико-богословський наратив, міфо-поетичні елементи, родоводи); мету написання книги.</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів:</p> <p>Бут. 1:1–2:4а (створення світу)</p> <p>Бут. 3:1–24 (гріхопадіння)</p> <p>Бут. 12:1–9 (покликання Авраама)</p> <p>Для кожного уривку визначити:</p>	6

	<p>основну ідею;</p> <p>ключові богословські акценти;</p> <p>актуальність для сучасного християнського життя.</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Чи можна назвати Буття науковим описом створення світу? Чому так/ні?</p> <p>Як жанр (міфологічні елементи, символи) впливає на розуміння книги?</p> <p>Яка головна мета автора книги Буття – інформувати про історичні події чи показати дію Бога в історії?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>«Буття 1 глава як богослов'я створіння»</p> <p>«Гріхопадіння як ключ до розуміння людської історії»</p> <p>«Обітниця Аврааму – початок історії спасіння»</p>	
14	<p>Тема 3. Книга Вихід. Історичність подій. Зв'язок текстів з Новим Заповітом</p> <p>Прочитати книгу Вихід. Написати есе на тему: «Постать біблійного героя в світлі Нового завіту» (обрати на вибір) Зробити екзегетичний аналіз обраного вірша з книги Вихід.</p> <p>1. Ознайомлення з текстом</p> <p>Прочитати Вихід 1–15 розділи (визволення з Єгипту).</p> <p>Виписати:</p> <p>як Бог відкриває Себе Мойсею;</p> <p>роль десяти кар у Божому плані;</p> <p>значення Пасхи.</p> <p>2. Тематичний аналіз</p> <p>Скласти структурний план книги Вихід (визволення – закон – скинія).</p> <p>Знайти на карті маршрут виходу з Єгипту до Синаю.</p> <p>Порівняти:</p>	6

	<p>ставлення фараона до Божих вимог на початку і наприкінці історії; чому Ізраїль нарікав навіть після визволення?</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Чому Бог допускав жорстокість фараона і посилював його серце? Яке значення мала Пасха для Ізраїля і яке – для християн (1Кор. 5:7)? Чому дарування Закону на Синаї стало центральною подією у Виході?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>«Мойсей як посередник між Богом і народом»</p> <p>«Пасха і Христос»</p> <p>«Бог серед Свого народу: значення Скинії»</p>	
15	<p>Тема 4. Книга Левит. Значення книги. Екзегетика обраних текстів</p> <p>Прочитати тексти про жертви та святість; скласти таблицю «Жертви у Старому і Новому Завітах» або підготувати доповідь на цю тему.</p> <p>Ознайомлення з текстом</p> <p>Прочитати Левит 16 розділ (День викуплення – Йом-Кіпур).</p> <p>Виписати:</p> <p>головні дії первосвященика; значення «козла для Господа» і «козла для відпущення»; як ця подія відкривала шлях до Божої святості.</p> <p>2. Тематичний аналіз</p> <p>Скласти структурний план книги Левит (жертви – священики – святість – свята).</p> <p>Дослідити символіку жертвоприношень (Лев. 1–7):</p> <p>всепалення, жертва мирна, жертва за гріх.</p>	6

	<p>Обговорити, як Закон про святість (Лев. 19) формував життя громади.</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Чому Бог так детально дав постанови про жертви й чистоту?</p> <p>Як розуміти вислів «<i>Будьте святі, бо Я святий</i>» (Лев. 19:2)?</p> <p>Яке значення мали свята Господні (Лев. 23) для Ізраїля?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>«Жертви Левита як прообраз жертви Христа»</p> <p>«Святість Бога і святість людини»</p> <p>«Йом-Кіпур і Христове примирення»</p>	
16	<p>Тема 5. Книга Числа. Значення книги. Екзегетика обраних текстів.</p> <p>Прочитати книгу Числа; Завдання на вибір: скласти карту маршрутів; підготувати богословський аналіз обраних текстів. або Зробити презентацію на книгу Числа.</p> <p>1. Ознайомлення з текстом</p> <p>Прочитати Числа 13–14 розділи (розвідники в Ханаані).</p> <p>Виписати:</p> <p>які були аргументи у більшості розвідників;</p> <p>чим відрізнялися Йосип і Халев від інших;</p> <p>наслідки невірства народу.</p> <p>2. Тематичний аналіз</p> <p>Скласти структурний план книги Числа (підготовка — подорож — випробування — нове покоління).</p> <p>Показати на карті маршрут мандрівки Ізраїля від Синаю до Моавських рівнин.</p> <p>Порівняти:</p> <p>покоління, що вийшло з Єгипту, і нове покоління, яке ввійшло в землю обітовану.</p> <p>Чому перше загинуло в пустелі, а друге — отримало обітницю?</p>	6

	<p>3. Дискусійні питання</p> <p>Чому Бог суворо покарав Мойсея за удар по скелі (Чис. 20)?</p> <p>Як історія Валаама (Чис. 22–24) показує Божий контроль над подіями?</p> <p>Чого нас вчить приклад народу, що нарікав на Бога під час мандрів?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>«Йосип і Халев – приклад віри всупереч обставинам»</p> <p>«Мойсей як вождь, що водночас обмежений своєю людськістю»</p> <p>«Бог веде Свій народ навіть через пустелю»</p>	
17	<p>Тема 6. Второзаконня. Значення книги. Екзегетика обраних текстів.</p> <p>Прочитати книгу; написати конспект «Закон і благодать»; екзегетика вибраних текстів.</p> <p>1. Ознайомлення з текстом</p> <p>Прочитати Втор. 5 розділ (повторення Десяти заповідей) та Втор. 6 розділ («Шема, Ізраїлю...»).</p> <p>Виписати:</p> <p>головні наголоси Мойсея у цих промовах;</p> <p>як пов'язані Закон і любов до Бога;</p> <p>яке значення мали слова «Слухай, Ізраїлю...» для євреїв.</p> <p>2. Тематичний аналіз</p> <p>Скласти структурний план книги Второзаконня (промови Мойсея — Закон — завіт у Моаві — пісня та благословення).</p> <p>Дослідити, як повторення Закону у Второзаконні відрізняється від його дарування у Виході.</p> <p>Порівняти Десять заповідей у Вих. 20 та Втор. 5: що повторюється, а що змінюється?</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Чому Мойсей перед смертю знову повторює Закон новому поколінню?</p> <p>Як розуміти слова «<i>Любитимеш Господа Бога свого всім серцем твоїм...</i>» (Втор. 6:5)?</p>	6

	<p>Яке місце займає Второзаконня у богослов'ї Старого й Нового Завіту?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>«Шема Ізраїлю – центр віри Божого народу»</p> <p>«Закон і завіт у Второзаконні»</p> <p>«Мойсей як учитель віри й послуху»</p>	
18	<p>Тема 1. Книга Ісуса Навина. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>Скласти план книги (основні етапи завоювання і розподілу землі).</p> <p>Показати на карті основні місця: Єрихон, Ай, Гівон, Силом, Сихем.</p> <p>Порівняти завоювання Єрихону (Іс. Нав. 6) і поразку при Аї (Іс. Нав. 7).</p> <p>Чому відрізнявся результат?</p> <p>Дискусійні питання (для семінару)</p> <p>Що означає для нас сьогодні Божа заповідь: <i>«Будь твердим та мужнім»</i> (Іс. Нав. 1:6–9)?</p> <p>Як розуміти участь Бога у війнах Старого Завіту?</p> <p>Чому важливо було зберегти пам'ять про Божі діла (наприклад, камені в Йордані)?</p> <p>Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>«Образ Ісуса Навина як провідника Божого народу»</p> <p>«Віра і послух як умова Божого благословення»</p> <p>«Єрихон: перемога вірою, а не людською силою»</p>	5
19	<p>Тема 2. Книга Суддів. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>Опрацювати структуру Книги Суддів: скласти схему (короткий зміст основних циклів – відступ, покарання, покаяння, спасіння).</p> <p>Визначити історичний контекст книги: політична, соціальна та релігійна ситуація Ізраїлю після смерті Ісуса Навина.</p> <p>Написати короткий огляд історії написання Книги Суддів:</p>	5

	<p>питання авторства, редакційної обробки, місце книги у циклі історичних книг Старого Завіту.</p> <p>Підготувати аналіз одного з обраних суддів (Девора, Гедеон, Самсон): біблійний текст, богословські акценти, моральні та духовні уроки.</p> <p>Виконати екзегетичний аналіз уривку: Суд. 2:11-19 (циклічність гріха й відкуплення), Суд. 16:28-31 (смерть Самсона). Звернути увагу на богословський зміст і зв'язок з Новим Заповітом.</p> <p>Порівняти образ суддів з образом Христа як остаточного Спасителя (Мф. 1:21; Євр. 9:12).</p> <p>Скласти тези-доповідь (1–2 стор.) на тему: <i>«Книга Суддів як відображення духовного стану Ізраїлю та пророцтво про потребу досконалого Царя».</i></p>	
20	<p>Тема 3. Книга Рут. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до книги Рут у будь-якому академічному коментарі (напр. Барклі, Матюхіна, Кюнг чи іншому доступному).</p> <p>Скласти короткий конспект про:</p> <p>літературний жанр книги Рут (історико-оповідний наратив, елементи новели, богословська драматургія);</p> <p>історичний контекст (час Суддів, соціально-економічна ситуація в Ізраїлі, відносини з моавитянами);</p> <p>мету написання книги (показати Божу вірність, важливість благочестя й вірності в особистому житті, роль Рут у лінії Месії).</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів:</p> <p>Рут 1:1–18 (відданість Рут Ноеміні)</p>	3

	<p>Рут 2:1–23 (Рут на полі Вооза – Боже провидіння)</p> <p>Рут 4:13–22 (шлюб Рут і Вооза, генеалогія Давида)</p> <p>Для кожного уривку визначити:</p> <p>основну ідею;</p> <p>ключові богословські акценти;</p> <p>актуальність для сучасного християнського життя.</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Як книга Рут показує дію Божого провидіння у звичайному людському житті?</p> <p>Чому так важливо, що Рут – моавитянка, і як це впливає на розуміння універсальності Божого спасіння?</p> <p>Як книга Рут готує ґрунт для Нового Завіту, особливо для родоводу Ісуса Христа (Мф. 1:5)?</p> <p>Чи можна назвати Рут прикладом «життєвої віри» для сучасних християн?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>«Вірність Рут як образ християнської посвяти»</p> <p>«Вооз як прообраз Христа-Викупителя»</p> <p>«Рут у родоводі Месії: значення для богослов'я спасіння»</p>	
21	<p>Тема 4. Перша книга Самуїла (1-а книга царів). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до Першої книги Самуїла у будь-якому академічному коментарі.</p> <p>Скласти короткий конспект про:</p> <p>літературний жанр книги (історико-богословський наратив, елементи придворної історії, пророчий вимір)</p> <p>історичний контекст (перехід від періоду суддів до монархії, роль пророка Самуїла, постання інституту царя)</p> <p>мету написання книги (показати Божу дію в історії Ізраїлю, значення послуху й непослуху, підготовку до приходу Месії через царську лінію Давида)</p>	3

	<p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: 1 Сам. 1:1–28 (народження Самуїла і молитва Анни) 1 Сам. 8:1–22 (вимога царя та Божа відповідь) 1 Сам. 16:1–13 (помазання Давида)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Яким чином історія Анни і Самуїла вчить про силу молитви та посвяту Богові? Чому Ізраїль прагнув царя, і як це відображає духовні потреби людей усіх часів? Яке богословське значення має помазання Давида, і як воно вказує на Христа як істинного Царя? Як Перша книга Самуїла допомагає зрозуміти природу лідерства в Божому задумі?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Молитва Анни як приклад віри та надії» «Цар у Божому задумі: попередження і благословення» «Давид як прообраз Христа, Помазаника Господнього»</p>	
22	<p>Тема 5. Друга книга Самуїла (2-а книга царів). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до Другої книги Самуїла у будь-якому академічному коментарі. Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (історико-богословський наратив, придворні хроніки, пророчі елементи) історичний контекст (становлення монархії Давида, політична та духовна консолідація Ізраїлю, зростання Єрусалима як центру поклоніння) мету написання книги (показати значення царювання Давида у Божому задумі, його слабкості й покаяння, а також обітницю вічного царства через його нащадка)</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: 2 Сам. 7:1–17 (Божа обітниця Давидові про вічне царство) 2 Сам. 11:1–27 (гріх Давида з Вірсавією) 2 Сам. 12:1–15 (пророк Нафан викриває Давида)</p>	3

	<p>Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Яке значення має Божа обітниця Давидові у світлі Нового Завіту? Як історія падіння Давида показує слабкість навіть великих Божих помазаників? Яке місце займає покаєння у стосунках між Богом і Його народом? Як Друга книга Самуїла готує ґрунт для приходу Ісуса Христа як Сина Давидового?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Обітниця Давидові як основа месіанського очікування» «Гріх і покаєння Давида: урок для сучасних християн» «Давид як цар і прообраз Христа»</p>	
23	<p>Тема 6. Перша книга Царів (3-я книга царств). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до Першої книги Царів у будь-якому академічному коментарі. Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (історико-богословський наратив, придворні хроніки, пророчі розповіді) історичний контекст (період правління Соломона та поділ царства на Північне й Південне, політичні та релігійні виклики Ізраїлю) мету написання книги (показати залежність благословення чи прокляття від вірності Господу, значення храму в Єрусалимі, пророче застереження проти ідолопоклонства)</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: 1 Цар. 3:3–15 (мудрість Соломона) 1 Цар. 8:22–53 (молитва Соломона при посвяченні храму) 1 Цар. 18:20–40 (Ілля на горі Кармель проти пророків Ваала)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Яке значення має мудрість Соломона для розуміння Божого дару мудрості у Новому Завіті?</p>	3

	<p>Що символізує молитва Соломона в храмі, і як вона вказує на служіння Ісуса Христа? Чому протистояння Іллі з пророками Ваала є ключовим у розумінні боротьби між істинним і фальшивим поклонінням? Які уроки Перша книга Царів дає сучасним християнам щодо вірності Богові?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Мудрість Соломона і Христос як втілена Божа мудрість» «Єрусалимський храм у світлі Нового Завіту» «Ілля як пророк ревності за Господом»</p>	
24	<p>Тема 7. Друга книга Царів (4-а книга царств). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до Другої книги Царів у будь-якому академічному коментарі. Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (історико-богословський наратив, пророчі історії, хроніки царів) історичний контекст (занепад Ізраїльського та Юдейського царств, асирійський і вавилонський полон, роль пророків у часи духовної кризи) мету написання книги (пояснити причини падіння обох царств, підкреслити значення послуху Законові, показати надію на відновлення через Божу вірність)</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: 2 Цар. 2:1–15 (вознесіння Іллі та покликання Єлисея) 2 Цар. 5:1–27 (оздоровлення Неємана) 2 Цар. 25:1–21 (падіння Єрусалима і початок вавилонського полону)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Яке значення має спадкоємність пророчого служіння від Іллі до Єлисея? Чому історія Неємана важлива для розуміння універсальності Божої благодаті? Які духовні уроки можна винести з падіння Єрусалима? Як Друга книга Царів допомагає зрозуміти потребу в Месії у світлі Нового Завіту?</p>	3

	<p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Елисей як образ служіння Святого Духа» «Нееман і універсальність Божого спасіння» «Падіння Єрусалима як нагадування про потребу в Христі»</p>	
25	<p>Тема 8. Друга книга Царів (4-а книга царств). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до Другої книги Хронік у будь-якому академічному коментарі. Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (історико-богословський наратив, хронікальне переосмислення історії Ізраїлю, богословська інтерпретація царювання) історичний контекст (період після вавилонського полону, ретроспектива історії Юдеї з акцентом на храмі та богослужінні) мету написання книги (показати значення вірності Господу, роль храму як центру поклоніння, наголос на Божій вірності обітницям навіть після суду)</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: 2 Хр. 1:7–12 (молитва Соломона про мудрість) 2 Хр. 7:11–22 (Божа відповідь Соломонові при посвяченні храму) 2 Хр. 36:15–23 (падіння Юдеї і указ Кіра)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Яким чином Друга книга Хронік відрізняється від Книг Царів у трактуванні історії? Яке богословське значення має храм у богослов'ї Хроніста? Як Божа вірність проявляється у звільненні народу через указ Кіра? Чим Друга книга Хронік готує шлях до розуміння служіння Христа як істинного Царя і Храму?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Соломон і мудрість від Бога» «Посвячення храму і Христос як новий храм» «Указ Кіра і надія на визволення в Христі»</p>	3
26	<p>Тема 9. Друга книга Хронік (2-а книга параліпоменон). Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p>	3

	<p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до Другої книги Хронік у будь-якому академічному коментарі.</p> <p>Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (історико-богословський нарратив, хронікальне осмислення історії, акцент на богослужінні й храмі) історичний контекст (період після вигнання, богословська оцінка царів Юдеї, особлива увага до відданості Закону та поклонінню в Єрусалимі) мету написання книги (показати значення послуху Богові, роль храму й священства, надію на відновлення і Божу вірність Своєму народові)</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: 2 Хр. 5:1–14 (перенесення ковчега в храм і Божа слава) 2 Хр. 20:1–30 (молитва Йосафата і Божа перемога над ворогами) 2 Хр. 36:11–23 (занепад Юдеї і надія через указ Кіра)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Чому для Хроніста настільки важливе богослужіння і храм? Яке значення має молитва Йосафата для розуміння довіри до Бога у кризових ситуаціях? Як Божа вірність проявляється в указі Кіра і які паралелі це має у Новому Завіті? Чим Друга книга Хронік готує шлях для усвідомлення Ісуса Христа як остаточного Виконання Божих обітниць?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Храм як місце Божої присутності у світлі Нового Завіту» «Молитва Йосафата і довіра до Бога» «Указ Кіра і Христос як справжній Визволитель»</p>	
27	<p>Тема 10. Книга Ездри. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до книги Ездри у будь-якому академічному коментарі.</p> <p>Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (історико-богословський нарратив, мемуарні записи, документи царських указів) історичний контекст (період після вавилонського полону, повернення юдеїв у Єрусалим, відбудова храму і відновлення релігійного життя) мету написання книги (показати Божу вірність у відновленні Свого</p>	2

	<p>народу, важливість Закону і богослужіння, роль духовного відновлення для майбутнього Ізраїлю)</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: Езд. 1:1–11 (указ Кіра про повернення до Єрусалима) Езд. 3:1–13 (відбудова жертовника і закладення храму) Езд. 9:1–15 (молитва Ездри про гріхи народу)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Чому таке важливе значення має відновлення храму після полону? Як молитва Ездри вчить про покаяння і смирення перед Богом? Яке місце займає Книга Ездри у підготовці до приходу Христа? Які уроки для сучасної Церкви можна винести з духовного відновлення Ізраїлю?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Указ Кіра як знак Божої вірності» «Відбудова храму і Христос як справжній Храм» «Молитва Ездри і покаяння як шлях до відновлення»</p>	
28	<p>Тема 11. Книга Неємії. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до книги Неємії у будь-якому академічному коментарі. Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (історико-богословський наратив, мемуари, офіційні документи) історичний контекст (період після повернення з вавилонського полону, відбудова Єрусалима та його стін, відновлення Закону і громади) мету написання книги (показати важливість відбудови не лише стін міста, але й духовного життя народу, підкреслити роль молитви, покаяння та вірності Богові)</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: Неем. 1:1–11 (молитва Неємії за народ) Неем. 2:11–20 (покликання до відбудови стін) Неем. 8:1–12 (читання Закону і реакція народу)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею</p>	2

	<p>ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Чому відбудова стін Єрусалима має духовне значення? Як приклад молитви Неємії навчає сучасних християн довіряти Богові у складних обставинах? Яке значення має читання і тлумачення Закону для життя народу Божого? Як Книга Неємії вказує на потребу остаточного відновлення в Христі?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Неємія як приклад молитовного лідера» «Відбудова Єрусалима і духовне оновлення» «Читання Закону і Христос як виконавець Закону»</p>	
29	<p>Тема 12. Книга Естер. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>Прочитати книгу Естер. Написати есе на тему: «Образ Божого провидіння в книзі Естер у світлі Нового Завіту». Зробити екзегетичний аналіз обраного вірша з книги Естер.</p> <p>1. Ознайомлення з темою Прочитати вступ до книги Естер у будь-якому академічному коментарі. Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (історична повість, богословська драма, елементи народної традиції) історичний контекст книги (період перського панування, життя євреїв у діаспорі) мету написання книги (показати дію Божого провидіння серед історії, наголосити на вірності народу в чужій культурі, дати підґрунтя святу Пурим)</p> <p>2. Текстова робота Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: Ест. 2:5–18 (покликання Естер) Ест. 4:1–17 (рішучість Естер та заклик до посту) Ест. 7:1–10 (перемога над Аманом) Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання Чому в книзі Естер не згадується ім'я Бога і як це впливає на її богословське тлумачення? Яким чином книга Естер свідчить про Божий план спасіння, якщо дивитися на неї у світлі Нового Завіту? Чи можна книгу Естер розглядати як історичний документ, чи радше як</p>	3

	<p>богословську повість про провидіння?</p> <p>4.Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Божий промисел у книзі Естер» «Естер як прообраз Церкви у боротьбі за спасіння» «Книга Естер і Христос: перемога через жертву та послух»</p>	
30	<p>Тема 1. Книга Йова. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>Тема 1. Книга Йова. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового Завіту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з темою Прочитати вступ до книги Йова у будь-якому академічному коментарі Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (поетична драма-монолог, богословський діалог, мудрість) історичний та богословський контекст (книга мудрості, дискусія про страждання праведника, місце у каноні) мету написання книги (поставити питання про природу страждання, справедливість Бога і надію на Його відкуплення) 2. Текстова робота Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: Йов 1:1–22 (випробування Йова) Йов 19:23–27 (віра в Відкупителя) Йов 42:1–6 (покаяння та смирення Йова перед Богом) Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя 3. Дискусійні питання Чому праведні люди страждають і як це узгоджується з образом справедливого Бога? Яким чином книга Йова вказує на потребу остаточного Відкупителя у Христі? Чи можна страждання вважати дорогою до глибшого пізнання Бога? 4. Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Страждання праведника і Христос» «Йов як приклад вірності в умовах випробувань» «Віра в Відкупителя у світлі Нового Завіту» 	4
31	<p>Тема 2. Книга Псалмів. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Постаць Давіда як царя і пророка.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з темою Прочитати вступ до книги Псалмів у будь-якому академічному коментарі Скласти короткий конспект про: 	5

	<p>літературний жанр книги (поезія, молитви, гімни, псалми хвали, плачу, покаяння, месіанські)</p> <p>історичний контекст (формування псалтиря протягом кількох століть, укладання в період після полону, використання в богослужінні Ізраїлю)</p> <p>мету написання книги (молитовно-богослужбова книга народу Божого, вираження всієї палітри духовного досвіду, пророче свідчення про Месію)</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: Пс. 1:1–6 (шлях праведного і нечестивого) Пс. 22(23):1–6 (Господь – Пастир мій) Пс. 110(109):1–7 (месіанський псалом про Царя і Священника)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Яку роль мають Псалми як молитви у формуванні духовності віруючих? У чому пророчий вимір постаті Давида у світлі Нового Завіту? Як Псалми свідчать про Ісуса Христа як Царя, Пастиря і Первосвященника? Чому Псалтир вважається «молитовником Церкви» і чи актуальний він сьогодні?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Псалми як школа молитви для християн» «Давид як прообраз Христа – Царя і Пророка» «Месіанські псалми у світлі Нового Завіту»</p>	
32	<p>Тема 3. Притчі Соломона. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Постать Соломона як царя і пророка.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до книги Псалмів у будь-якому академічному коментарі</p> <p>Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (поезія, молитви, гімни, псалми хвали, плачу, покаяння, месіанські) історичний контекст (формування псалтиря протягом кількох століть, укладання в період після полону, використання в богослужінні Ізраїлю) мету написання книги (молитовно-богослужбова книга народу Божого, вираження всієї палітри духовного досвіду, пророче свідчення про Месію)</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: Пс. 1:1–6 (шлях праведного і нечестивого) Пс. 22(23):1–6 (Господь – Пастир мій) Пс. 110(109):1–7 (месіанський псалом про Царя і Священника)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею</p>	6

	<p>ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання Яку роль мають Псалми як молитви у формуванні духовності віруючих? У чому пророчий вимір постаті Давида у світлі Нового Завіту? Як Псалми свідчать про Ісуса Христа як Царя, Пастиря і Первосвященника? Чому Псалтир вважається «молитовником Церкви» і чи актуальний він сьогодні?</p> <p>4. Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Псалми як школа молитви для християн» «Давид як прообраз Христа – Царя і Пророка» «Месіанські псалми у світлі Нового Завіту»</p>	
33	<p>Тема 4. Книга Екклезіаста. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>Тема 4. Книга Екклесіаста. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового Завіту</p> <p>1. Ознайомлення з темою Прочитати вступ до книги Екклесіаста у будь-якому академічному коментарі Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (мудрість, філософсько-богословський трактат, роздуми про сенс життя) історичний контекст (пізній період ізраїльської історії, вплив елліністичної філософії, досвід життя у світі під владою марноти і скороминущості) мету написання книги (поставити питання про сенс існування, показати обмеженість людської мудрості і потребу у страхіві Божому)</p> <p>2. Текстова робота Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: Екл. 1:1–11 (марнота всього земного) Екл. 3:1–15 (часи і пори, Божий задум у світі) Екл. 12:9–14 (підсумок і заклик боятися Бога) Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання Чому Екклесіаст називає все «марнотою» і як це розуміти в світлі Нового Завіту? Яке значення має вчення про «часи і пори» для християнського світогляду? Чи можна книгу Екклесіаста назвати песимістичною, чи радше реалістичною щодо людського життя? Як головний висновок книги – «бійся Бога і виконуй Його заповіді» –</p>	4

	співвідноситься з євангельською благодаттю?	
	<p>4. Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Екклезіаст про марноту і Христос як сенс життя» «Час і вічність у книзі Екклезіаста» «Страх Божий і благодать у світлі Нового Завіту»</p>	
34	<p>Тема 5. Книга Пісня пісень. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою Прочитати вступ до книги Пісня пісень у будь-якому академічному коментарі Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (лірична любовна поезія, весільний гімн, алегорія стосунків Бога та Його народу) історичний контекст (давньосхідна поетична традиція, ймовірно авторство Соломона, використання у єврейській та християнській літургії) мету написання книги (прославити чисту любов, показати її як дар Божий, вказати на таємницю союзу Бога з Його народом, а у світлі Нового Завіту – Христа і Церкви)</p> <p>2. Текстова робота Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: Пісн. 2:8–14 (любовний діалог, образ весни і життя) Пісн. 4:7–16 (оспівування краси і любові нареченої) Пісн. 8:6–7 (любов сильніша за смерть) Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання Чи можна книгу Пісня пісень розуміти лише як поезію про людське кохання, чи також як алегорію відносин Бога і Його народу? Як образ подружньої любові в Пісні пісень допомагає зрозуміти союз Христа і Церкви у Новому Завіті? Чому любов названа «сильною, як смерть», і яке богословське значення це має для християнського розуміння жертви Христа? Як ця книга формує християнське розуміння подружжя і духовного життя?</p> <p>4. Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Пісня пісень як образ любові Христа і Церкви» «Любов сильніша за смерть: богословське значення» «Чистота і краса любові у світлі Нового Завіту»</p>	2
35	<p>Тема 1. Книга пророка Ісаї. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Месіанські пророцтва.</p> <p>Ознайомлення з темою Прочитати вступ до книги Ісаї у будь-якому академічному коментарі.</p>	5

	<p>Скласти короткий конспект про:</p> <ul style="list-style-type: none"> – історичний контекст книги (VIII ст. до Р.Х., юдейське царство в умовах асирійської загрози, вигнання та надія на відновлення) – літературний жанр книги (пророчі оракули, візії, поезія, месіанські пророцтва, пісні про Слугу Господнього) – мету написання книги (заклик до вірності Богові, попередження про суд, звіщення спасіння через обіцяного Месію) <p>Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів:</p> <p>Іс. 7:14 (знак Еммануїла)</p> <p>Іс. 9:6–7 (народження Дитяти – Царя миру)</p> <p>Іс. 11:1–10 (Пагони від кореня Єссея)</p> <p>Іс. 53:1–12 (Страждаючий Слуга)</p> <p>Іс. 61:1–2 (помазання Духом Господнім)</p> <p>Для кожного уривку визначити:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основну ідею – ключові богословські акценти – актуальність для сучасного християнського життя <p>Дискусійні питання</p> <p>Чому книгу Ісаї називають «Євангелієм Старого Завіту»?</p> <p>Як месіанські пророцтва Ісаї виконалися в Ісусі Христі (порівняння зі свідченням Нового Завіту)?</p> <p>Яким чином образ «Слуги Господнього» допомагає зрозуміти спасительне служіння Христа?</p> <p>Чи можна пророцтва Ісаї застосовувати до сучасної Церкви і в який спосіб?</p> <p>Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>«Месіанські пророцтва книги Ісаї та їх виконання у Христі»</p> <p>«Образ Страждаючого Слуги і Христова жертва»</p> <p>«Ісаїя як пророк надії для Божого народу»</p>	
36	<p>Тема 2. Книга пророка Єремії. Екзегетика обраних текстів. Пророцтва та умови Нового завіту.</p> <p>Прочитати книгу пророка Єремії (основні уривки). Написати есе на тему: «Образ пророка Єремії в світлі Нового Завіту». Зробити екзегетичний аналіз обраного уривку з книги Єремії.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати вступ до книги пророка Єремії у будь-якому академічному коментарі. Скласти короткий конспект про: літературний жанр книги (пророчі промови, автобіографічні тексти, історичні розповіді) мету написання книги (поклик до покаяння, пророцтво суду й обітниця Нового Завіту)</p>	5

	<p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і зробити короткий аналіз вибраних текстів: Єр. 1:4–19 (покликання пророка) Єр. 7:1–15 (проповідь у храмі) Єр. 31:31–34 (пророцтво про Новий Завіт)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею ключові богословські акценти актуальність для сучасного християнського життя</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Які риси пророчого служіння Єремії виявляють його унікальність? Чому критика храму і культу (Єр. 7) була такою радикальною? Як пророцтво про Новий Завіт у Єр. 31:31–34 здійснюється у Христі?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Єремія – пророк страждання і надії» «Серце Закону і обітниця Нового Завіту» «Пророче слово як виклик і втіха»</p>	
37	<p>Тема 3. Книга плач Єремії. Постать пророка Єремії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Прочитати книгу Плач Єремії (всі 5 розділів).</p> <p>2. Ознайомитись з історичним і літературним контекстом книги Плач Єремії</p> <ul style="list-style-type: none"> – Прочитати вступ до книги в академічному біблійному коментарі або у вступній частині до Біблії. – Скласти короткий конспект за такими пунктами: – Жанрові особливості книги (жалобна поезія, алфавітна структура, молитва). – Мета написання (осмислення руйнування Єрусалиму, заклик до покаяння, надія на милість Божу). <p>3. Написати есе на одну з тем (на вибір):</p> <ul style="list-style-type: none"> – «Єрусалим у руїнах: богослов'я плачу і надії» – «Плач Єремії як передобраз страждання Христа» – «Образ вірного пророка у час Божого суду» <p>4. Зробити екзегетичний аналіз одного з наведених уривків:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Плач 1:1–11 – опис руїни і самотності Сіону – Плач 3:19–33 – надія серед страждань – Плач 5:1–22 – молитва про милість і відновлення <p>Для обраного уривку визначити:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Основну ідею – Ключові богословські акценти 	2

	<p>– Актуальність у світлі Нового Завіту</p> <p>5. Підготувати відповіді на дискусійні питання:</p> <p>– Яке значення має книга Плач у контексті біблійної теології?</p> <p>– Як у книзі Плач відображено досвід колективного каяття?</p> <p>– Які паралелі існують між образом стражденного Єрусалиму і стражданнями Ісуса Христа?</p> <p>– Чому Плач 3:22–23 є ключовим уривком для богослов'я надії?</p>	
38	<p>Тема 4. Книга пророка Єзекіїля. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прочитати книгу пророка Єзекіїля (основні уривки). • Прочитати вступ до книги в академічному біблійному коментарі. • Скласти короткий конспект за темами: <p>Літературний жанр книги: видіння, символічні акти, пророчі послання.</p> <p>Мета написання: оголошення Божого суду, поклик до покаяння, обітниця відновлення, встановлення нового храму.</p> <p>Особливості пророчого служіння Єзекіїля: символічні дії, драматичні образи, видіння Божої слави.</p> <p>Написати есе на одну з тем (на вибір):</p> <p>«Образ пророка Єзекіїля в світлі Нового Завіту»</p> <p>«Божа слава і присутність у вигнанні»</p> <p>«Видіння як форма богословського одкровення»</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати та зробити короткий аналіз вибраних уривків:</p> <p>Єз. 1:1–28 (Видіння Божої слави)</p> <p>Основна ідея: Бог відкриває Себе у величному видінні навіть у вигнанні.</p> <p>Ключові богословські акценти: Божа слава, трансцендентність, присутність Бога в історії.</p> <p>Актуальність: Вказує на Божу присутність у будь-яких обставинах життя.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Єз. 36:22–32 (Обітниця нового серця і духа) <p>Основна ідея: Бог відновлює Ізраїль і дарує нове серце.</p>	3

	<p>Ключові богословські акценти: милість, очищення, духовне відродження.</p> <p>Актуальність: Передвістя оновлення у Христі, як джерела нового життя.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Єз. 37:1–14 (Видіння сухих кісток) <p>Основна ідея: Божа сила воскресіння здатна оживити навіть мертвих.</p> <p>Ключові богословські акценти: воскресіння, надія, оновлення через Божого Духа.</p> <p>Актуальність: Образ духовного воскресіння у Христі, відновлення віри.</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Які риси пророчого служіння Єзекіїля виявляють його унікальність?</p> <p>Як символізм і видіння Єзекіїля допомагають розкрити Божу природу?</p> <p>Як обіцянка нового серця (Єз. 36) пов'язується з обітницями Нового Завіту?</p> <p>Яким чином видіння сухих кісток відображає християнське розуміння воскресіння?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (до 5 хвилин) на одну з тем:</p> <p>«Єзекііль – пророк суду та відновлення»</p> <p>«Божа слава і присутність у вигнанні»</p> <p>«Видіння сухих кісток як образ духовного воскресіння»</p>	
39	<p>Тема 5. Книга пророка Даниїла. Пророча книга. Паралелі в Новому Завіті</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прочитати книгу пророка Даниїла (основні уривки) 2. Ознайомитись з історичним і літературним контекстом книги Даниїла <ul style="list-style-type: none"> – Прочитати вступ до книги у будь-якому академічному біблійному коментарі – Скласти короткий конспект за такими пунктами: <ul style="list-style-type: none"> – Жанрові особливості книги: історичні наративи, апокаліптичні видіння, символічні образи – Мета написання: показ Божого контролю над імперіями, підбадьорення вірності Богу, обітниця майбутнього Царства – Особливості пророчого служіння Даниїла: поєднання державної служби з даром пророчих об'явлень, апокаліптичний стиль, вплив на есхатологію 	4

	<p>3. Написати есе на одну з тем (на вибір):</p> <ul style="list-style-type: none"> – «Пророча місія Даниїла в світлі Нового Завіту» – «Образ Сина Людського у книзі Даниїла і в євангельській традиції» – «Царство Боже як відповідь на імперії світу: погляд Даниїла» <p>4. Зробити екзегетичний аналіз одного з наведених уривків:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Дан. 2:31–45 – видіння статуї і непорушного Божого Царства – Дан. 7:13–14 – образ Сина Людського і передання Йому влади – Дан. 9:24–27 – пророцтво про 70 тижнів і Месію <p>Для обраного уривку визначити:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Основну ідею – Ключові богословські акценти – Актуальність у світлі Нового Завіту <p>5. Підготувати відповіді на дискусійні питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Які риси пророчого служіння Даниїла вирізняють його серед інших пророків? – Як образ Сина Людського в Дан. 7 використовується в Новому Завіті? – Яке значення має видіння про статую (Дан. 2) у світлі християнського розуміння Божого Царства? – Як пророцтво про 70 тижнів (Дан. 9) пов'язане з місією Ісуса Христа? 	
40	<p>Тема 1. Книга пророка Осії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з темою Прочитати книгу пророка Осії (основні уривки). Написати есе на тему: «Образ пророка Осії в світлі Нового Завіту». Зробити екзегетичний аналіз обраного уривку з книги Осії. 2. Текстова робота Прочитати і проаналізувати вибрані тексти: Ос. 1:2–10 (Покликання Осії і образ шлюбу з блудницею) Ос. 6:1–6 (Заклик до покаяння) Ос. 14:1–9 (Пророцтво про відновлення Ізраїлю) <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею, ключові богословські акценти, актуальність для сучасного християнського життя.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Дискусійні питання Які богословські уроки можна винести з образу шлюбу Осії і Гомери? Як пророцтво Осії про покаяння (Ос. 6) перекликається з ученням Ісуса? Як пророцтво про відновлення Ізраїлю в Ос. 14 здійснюється через Ісуса Христа? 4. Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Осія: любов і покарання» «Пророцтво про відновлення Ізраїлю в Христі» «Покаяння як шлях до відновлення» 	2
41	<p>Тема 2. Книга пророка Йоїла. Екзегетика обраних текстів в світлі</p>	2

	<p>Нового завіту.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з темою Прочитати книгу пророка Йоїла (основні уривки). Написати есе на тему: «Пророче послання Йоїла в світлі Нового Завіту». Зробити екзегетичний аналіз обраного уривку з книги Йоїла. 2. Текстова робота Прочитати і проаналізувати вибрані тексти: Йоїл 2:28–32 (Обітниця про злиття Святого Духа) Йоїл 3:1–21 (Пророцтво про суд над народами) Для кожного уривку визначити: основну ідею, ключові богословські акценти, актуальність для сучасного християнського життя. 3. Дискусійні питання Як пророцтво Йоїла про злиття Святого Духа в 2:28–32 реалізується на П'ятидесятницю? Що означає суд над народами в Йоїла 3 і як це співвідноситься з вченням Ісуса про остаточний суд? Як ми можемо сприймати обітницю Йоїла щодо покаяння і відновлення в нашому сучасному контексті? 4. Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Сила Святого Духа в пророчому посланні Йоїла» «Суд Божий як спонука до покаяння» «Йоїл та обітниця відновлення: нове життя у Христі» 	
42	<p>Тема 3. Книга пророка Амоса. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з темою Прочитати книгу пророка Амоса (основні уривки). Написати есе на тему: «Пророче послання Амоса в світлі Нового Завіту». Зробити екзегетичний аналіз обраного уривку з книги Амоса. 2. Текстова робота Прочитати і проаналізувати вибрані тексти: Амос 5:14–15 (Заклик до справедливості та праведності) Амос 9:11–15 (Обітниця відновлення домівки Давида) Для кожного уривку визначити: основну ідею, ключові богословські акценти, актуальність для сучасного християнського життя. 3. Дискусійні питання Як послання Амоса про справедливість і праведність співвідноситься з вченням Ісуса про Царство Боже? Що означає обітниця відновлення домівки Давида в Амоса 9 і як це пов'язано з приходом Месії в Новому Завіті? Яким чином сучасні християни можуть жити в контексті пророчих закликів Амоса до справедливості та покаяння? 4. Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Праведність і справедливість в пророчому посланні Амоса» 	2

	<p>«Відновлення Царства Давида в Христі» «Царство Боже і соціальна справедливість: уроки Амоса для сьогодення»</p>	
43	<p>Тема 4. Книга пророка Овдія. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>– Прочитати книгу пророка Овдія (весь текст — один розділ). – Написати есе на тему: «Справедливий Бог у книзі пророка Овдія та його зв'язок з Новим Заповітом» – Зробити екзегетичний аналіз обраного уривку з книги Овдія.</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати та проаналізувати ключові уривки:</p> <p>– Овд. 1:1–9 — Пророцтво проти Едому: гордість і неминучий Божий суд – Овд. 1:10–14 — Засудження за ворожість до Юдеї під час її падіння – Овд. 1:15–21 — День Господній: остаточне встановлення Божої справедливості</p> <p>Для кожного уривку визначити:</p> <p>– основну ідею, – ключові богословські акценти, – актуальність для сучасного християнського життя, – паралелі з текстами Нового Завіту (напр. Лк. 6:37; Рим. 12:19; Об'явл. 19:1–2).</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>– Яке богословське значення має Божий суд над Едомом, і як воно перегукується з концепцією Божої справедливості в Новому Завіті? – Як книга Овдія демонструє неприпустимість злорадства і ворожості до ближнього? – Як тема «Дня Господнього» у книзі пророка Овдія пов'язана з остаточним судом у Новому Завіті (напр. 2 Сол. 1:6–10)? – Яким чином книга Овдія заохочує віруючих довіряти Божому правосуддю, а не помсті?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>– «Бог справедливості: уроки з книги пророка Овдія» – «Суд над Едомом як застереження для всіх народів» – «День Господній у книзі Овдія і його новозавітне тлумачення»</p>	
44	Тема 5. Книга пророка Йони. Екзегетика обраних текстів в світлі	2

	<p>Нового завіту. Постать милуючого Бога.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з темою Прочитати книгу пророка Йони (основні уривки). Написати есе на тему: «Милосердний Бог у книзі пророка Йони та його зв'язок з Новим Завітом». Зробити екзегетичний аналіз обраного уривку з книги Йони. 2. Текстова робота Прочитати і проаналізувати вибрані тексти: Йона 1:1–17 (Бігство Йони та буря на морі) Йона 3:1–10 (Проповідь Йони в Ніневії та покаяння) Йона 4:1–11 (Невдоволення Йони і милосердя Бога) <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею, ключові богословські акценти, актуальність для сучасного християнського життя.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Дискусійні питання Як тема Божого милосердя через покаяння Ніневії в Йоні 3 перегукується з вченням Ісуса про покаяння і спасіння? Що означає постать Бога, який милує навіть ворогів Ізраїлю, і як це відкриває нове розуміння Божої благодаті в Новому Завіті? Яким чином непокора Йони і його невдоволення милосердям Бога можуть бути прикладом для сучасних християн? 4. Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Милосердний Бог: уроки з книги пророка Йони» «Покаяння як шлях до Божого милосердя» «Йона та Божа благодать для всіх народів» 	
45	<p>Тема 6. Книга пророка Міхея. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з темою Прочитати книгу пророка Міхея (основні уривки). Написати есе на тему: «Пророче послання Міхея в світлі Нового Завіту». Зробити екзегетичний аналіз обраного уривку з книги Міхея. 2. Текстова робота Прочитати і проаналізувати вибрані тексти: Міх. 5:1–4 (Пророцтво про народження Месії в Вифлеємі) Міх. 6:6–8 (Запитання про жертви та заклик до праведного життя) Міх. 7:18–20 (Божа милість і обітниця відновлення) <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею, ключові богословські акценти, актуальність для сучасного християнського життя.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Дискусійні питання Як пророцтво про народження Месії в Міх. 5:1–4 виконалося в Ісусі Христі і які уроки це дає сучасним християнам? 	2

	<p>Які глибокі богословські уроки ми можемо винести з запитання Міхея про жертви в 6:6–8?</p> <p>Як пророцтво Міхея про милосердя і відновлення (Міх. 7:18–20) співвідноситься з обітницею Божого прощення у Новому Завіті?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>«Месія з Вифлєсму: пророцтво Міхея і його виконання в Ісусі Христі»</p> <p>«Божа воля: жертви чи праведне життя?»</p> <p>«Боже милосердя і відновлення через Міхея»</p>	
46	<p>Тема 7. Книга пророка Наума. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати книгу пророка Наума (основні уривки). Написати есе на тему: «Пророче послання Наума в світлі Нового Завіту». Зробити екзегетичний аналіз обраного уривку з книги Наума.</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і проаналізувати вибрані тексти:</p> <p>Наум 1:2–8 (Пророцтво про падіння Ніневії)</p> <p>Наум 1:12–15 (Пророцтво про відновлення Ізраїлю)</p> <p>Наум 3:1–7 (Суд над Ніневією)</p> <p>Для кожного уривку визначити:</p> <p>основну ідею,</p> <p>ключові богословські акценти,</p> <p>актуальність для сучасного християнського життя.</p> <p>3. Дискусійні питання</p> <p>Як пророцтво Наума про падіння Ніневії (Наум 1:2–8) співвідноситься з темою Божого суду в Новому Завіті?</p> <p>Які уроки справедливості та милосердя можна винести з пророчих слів Наума щодо відновлення Ізраїлю (Наум 1:12–15)?</p> <p>Як ви розумієте роль суду Божого в історії людства, зокрема у контексті Ніневії та Нового Завіту?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем:</p> <p>«Божий суд і спасіння: уроки з книги Наума»</p> <p>«Ніневія та її падіння: уроки для сучасного світу»</p> <p>«Божа справедливість та милосердя в історії спасіння»</p>	2
47	<p>Тема 8. Книга пророка Аввакум. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою</p> <p>Прочитати книгу пророка Аввакума (основні уривки). Написати есе на тему: «Проблеми Божого правосуддя та віри в світлі Нового Завіту». Зробити екзегетичний аналіз обраного уривку з книги Аввакума.</p> <p>2. Текстова робота</p> <p>Прочитати і проаналізувати вибрані тексти:</p> <p>Авв. 1:2–4 (Запитання пророка про Божу терпимість до зла)</p>	2

	<p>Авв. 2:2–4 (Обітниця Божого правосуддя) Авв. 3:17–19 (Молитва подяки і довіри до Бога)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею, ключові богословські акценти, актуальність для сучасного християнського життя.</p> <p>3. Дискусійні питання Як запитання пророка про терпимість до зла в Авв. 1:2–4 відображають сучасні сумніви в Божому правосудді? Що означає обітниця Божого правосуддя в Авв. 2:2–4, і як вона співвідноситься з вченням Ісуса про Божу справедливість? Як молитва Аввакума в 3:17–19 може бути прикладом для сучасних християн у часи труднощів?</p> <p>4. Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Божа справедливість та терпіння у книзі Аввакума» «Віра в Божі обітниці в часи випробувань» «Аввакум і християнська надія на Божу правду»</p>	
48	<p>Тема 9. Книга пророка Софонії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Ознайомлення з темою Прочитати книгу пророка Софонії (основні уривки). Написати есе на тему: «Пророцтво Софонії про Божий суд і надію в світлі Нового Завіту». Зробити екзегетичний аналіз обраного уривку з книги Софонії.</p> <p>2. Текстова робота Прочитати і проаналізувати вибрані тексти: Соф. 1:2–6 (Пророцтво про загибель світу і Божий суд) Соф. 2:1–3 (Заклик до покаяння і пошук Господа) Соф. 3:9–20 (Обітниця відновлення і спасіння для народів)</p> <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею, ключові богословські акценти, актуальність для сучасного християнського життя.</p> <p>3. Дискусійні питання Як пророцтво Софонії про Божий суд (Соф. 1:2–6) переплітається з вченням Ісуса про останній суд і покарання грішників? Що означає заклик Софонії до покаяння в 2:1–3 і як він відображає християнське вчення про спасіння через покаяння? Як обітниця відновлення і спасіння для народів в Соф. 3:9–20 здійснюється в Христі і як це пов'язано з універсальністю Божого плану спасіння?</p> <p>4. Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Божий суд і надія в пророцтві Софонії» «Покаяння як шлях до відновлення в Христі»</p>	2

	«Універсальне спасіння через Месію: уроки з книги Софонії»	
49	<p>Тема 10. Книга пророка Огії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з темою Прочитати книгу пророка Огії (основні уривки). Написати есе на тему: «Пророче послання Огії в світлі Нового Завіту». Зробити екзегетичний аналіз обраного уривку з книги Огії. 2. Текстова робота Прочитати і проаналізувати вибрані тексти: Огія 1:2–15 (Заклик до відновлення храму) Огія 2:6–9 (Пророцтво про майбутню славу храму) Огія 2:20–23 (Божі обітниці і надія на майбутнє) <p>Для кожного уривку визначити: основну ідею, ключові богословські акценти, актуальність для сучасного християнського життя.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Дискусійні питання Як заклик Огії до відновлення храму (Огія 1:2–15) можна співвіднести з важливістю духовного відновлення в християнському житті? Що означає пророцтво Огії про майбутню славу храму в 2:6–9, і як це пов'язано з вченням Ісуса про Царство Боже? Як Божі обітниці в Огії 2:20–23 співвідносяться з надією на спасіння і відновлення через Ісуса Христа? 4. Практичне завдання Підготуйте коротке повідомлення (5 хв.) на одну з тем: «Відновлення храму та духовне відродження» «Слава Божого храму та Царство Боже в Христі» «Божі обітниці і надія на відновлення через Месію» 	2
50	<p>Тема 11. Книга пророка Захарії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися зі структурою книги Захарії: виділити дві основні частини (глави 1–8 і 9–14) та визначити їх відмінності. 2. Дослідити історичний і богословський контекст книги: час після повернення з Вавилонського полону, відбудова Храму, роль пророчого служіння Захарії у відродженні Ізраїлю. 3. Підготувати коротке повідомлення (1–2 стор.): «<i>Надія і відновлення у пророчому служінні Захарії</i>». 4. Виконати екзегетичний аналіз уривків: Зах. 3:1–10 (очищення первосвященика Ісуса — образ прощення і праведності у Христі), Зах. 9:9 (цар на ослі — виконання в Мф. 21:4–5), Зах. 12:10 (погляд на Того, кого прокололи — виконання в Ін. 19:37), Зах. 13:7 (удар по пастирю — виконання в Мф. 26:31). 5. Порівняти образи книги Захарії з відповідними новозавітними текстами (наприклад, Зах. 9:9 ↔ Мф. 21:5). 6. Написати коротке есе (1–2 стор.): «<i>Месіанські пророцтва у книзі Захарії та їх виконання у Христі</i>». 	2
51	<p>Тема 12. Книга пророка Малахії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p>	2

	<p>Ознайомитися зі структурою та змістом книги Малахії. Скласти план книги та виділити ключові теми.</p> <p>Дослідити історичний і богословський контекст книги: час написання, становище Ізраїлю після повернення з полону, духовний стан священства та народу.</p> <p>Підготувати коротке повідомлення (1 стор.) на тему: «Гріх священників та народу у книзі Малахії: причини й наслідки».</p> <p>Виконати екзегетичний аналіз уривків: Мал. 1:6–14 (зневага до Божого Імені у служінні), Мал. 3:1 (пророцтво про посланця Господнього), Мал. 4:5–6 (пророцтво про Іллю).</p> <p>Розкрити зв'язок цих текстів із Новим Заветом (Мф. 11:10; Лк. 1:17).</p> <p>Порівняти образ "посланця Господнього" (Мал. 3:1) з образом Івана Хрестителя (Мф. 3:1–3; Мк. 1:2).</p> <p>Написати коротке есе (1–2 стор.): «Актуальність книги Малахії для сучасної Церкви: поклоніння, служіння і очікування приходу Господа».</p>	
Всього		150

7. Самостійна робота для заочного відділення

№	Тема	Кількість годин заочна форма
Змістовий модуль 1.		
1.	<p>Тема 1. Склад Біблії. Відкриття та богонатхненність Біблії</p> <p>Опрацювати розділи підручника з ісагогіки про богонатхненність Біблії. Скласти схему «Структура Біблії» (Старий і Новий Завіт). Написати коротке есе про значення богонатхненності для християнського богослов'я.</p>	2,75
2.	<p>Тема 2. Склад Танаху. Жанри текстів Старого завіту.</p> <p>Ознайомитися з поділом Танаху; підготувати приклади жанрів (історичний, пророчий, поетичний), письмово обґрунтувати вибір.</p> <p>1 Текстова робота</p> <p>Ознайомитися з поділом Танаху на три частини:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Тора (Закон, П'ятикнижжя) – Невіім (Пророки: колишні й пізні) – Кетувім (Писання: поетичні книги, історичні книги, інші тексти) <p>2 Письмовий аналіз</p> <p>Підготувати приклади жанрів у Старому Заветі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – історичний жанр (наприклад, Іс. Навина; 1–2 Самуїла) – пророчий жанр (Ісаїя; Єремія; Амос) – поетичний жанр (Псалтир; Приповісті; Пісня пісень) <p>Для кожного прикладу письмово (1–2 сторінки) обґрунтувати вибір:</p> <ul style="list-style-type: none"> – які характерні риси цього жанру? – як ці риси проявляються в обраній книзі? 	3,75

	<p>– яке богословське значення має цей жанр у складі Танаху?</p> <p>3 Практичне завдання</p> <p>Скласти коротку таблицю «Жанри Старого Завіту» (жанр – приклади книг – характерні риси).</p>	
3.	<p>Тема 3. Авторитетність текстів Старого Завіту</p> <p>Прочитати матеріал про формування авторитету Писання в юдаїзмі.</p> <p>Підготувати повідомлення (1 сторінка): «Чому Старий Завіт має авторитет у християнській традиції?».</p> <p>1 Текстова робота</p> <p>Прочитати матеріал про формування авторитету Писання в юдаїзмі (Тора – Пророки – Писання; канонізація текстів).</p> <p>2 Письмовий аналіз</p> <p>Підготувати повідомлення (1 сторінка) на тему: «Чому Старий Завіт має авторитет у християнській традиції?»</p> <p>У повідомленні розкрити:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Старий Завіт як частина Біблії Ісуса та апостолів – використання текстів Старого Завіту у проповіді Нового Завіту (Мт. 5:17; Лк. 24:27, 44; 2 Тим. 3:15–16) – єдність Божого одкровення: Старий Завіт як основа для розуміння Христа <p>3 Біблійне богослов'я</p> <p>Простежити, як авторитет Старого Завіту підтверджується у Новому Завіті:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ісус цитує Закон і Пророків (Мт. 22:37–40) – апостоли посилаються на Писання як на богонатхненне (Рим. 15:4; 1 Кор. 10:11) – Старий Завіт містить пророцтва про Месію (Іс. 53; Міх. 5:2; Пс. 22) <p>4 Практичне завдання</p> <p>Скласти коротку таблицю «Старий Завіт у Новому Завіті» (цитата з СЗ – місце у НЗ – значення).</p>	2,75
4.	<p>Тема 4. Поняття канону Біблії. Склад старозавітного канону</p> <p>Скласти таблицю «Канон у юдейській і християнській традиціях».</p> <p>Опрацювати статті та літературу про процес укладання канону.</p> <p>1. Теоретична робота</p> <p>Опрацювати статті та літературу про:</p> <ul style="list-style-type: none"> – значення терміна «канон» (правило, мірило); – формування канону у юдаїзмі (Танах); – історію складання християнського канону Старого Завіту (Септуагінта, апокрифи, різниця між католицькою, православною та протестантською традиціями). <p>2. Табличне завдання</p> <p>Скласти таблицю «Канон у юдейській і християнській традиціях», у якій відобразити:</p> <ul style="list-style-type: none"> – склад Танаху (Тора, Пророки, Писання); – перелік книг у Септуагінті; – прийняття/неприйняття второканонічних книг у католицизмі, православ'ї та протестантизмі. <p>3. Письмовий аналіз</p> <p>Коротко (пів сторінки) описати, чому існують відмінності у складі канону між різними християнськими конфесіями, і як це впливає на богослов'я та традицію читання Біблії.</p> <p>4. Додаткове завдання (за бажанням)</p> <p>Підготувати 3 приклади використання книг, які є в католицькому/православному каноні, але відсутні у протестантському (наприклад, книга Товита, Юдифи, Премудрість Соломона), з поясненням,</p>	2,74

	як вони вплинули на богословську традицію.																					
5.	<p>Тема 5. Второканонічні книги та апокрифи</p> <p>Прочитати одну з второканонічних книг (на вибір) та скласти короткий конспект змісту.</p> <p>Порівняти погляди на апокрифи в католицькій, православній і протестантській традиціях. Написати есе.</p> <p>1. Теоретична робота</p> <p>Опрацювати літературу та джерела на тему: Визначення термінів «второканонічні книги» та «апокрифи». Історія формування второканонічного корпусу (у Септуагінті та християнській традиції). Різниця у визнанні второканонічних книг у католицькій, православній та протестантській традиціях. Апокрифічні книги: які вони бувають, чому не увійшли до канону, як їх оцінює Церква. Рекомендована література: – Передмова до второканонічних книг у Біблії (католицькі та православні видання). – Катехизм Католицької Церкви про канон Біблії. – Статті у біблійних словниках («второканонічні», «апокрифи», «канон»). – Джерела в Інтернеті, зокрема офіційні церковні сайти або богословські портали.</p> <p>2. Практичне завдання</p> <p>Прочитати одну з второканонічних книг (на вибір), наприклад: Книга Товита Книга Юдити Книга Премудрості Соломона Книга Ісуса, сина Сираха (Сирах) 2 Макавеїв</p> <p>Скласти короткий конспект змісту обраної книги (1 сторінка). У конспекті зазначити: Основні події або теми; Головні персонажі; Ключові богословські ідеї; Можливі паралелі з Новим Заповітом.</p> <p>3. Табличне завдання</p> <p>Скласти таблицю «Второканонічні книги в різних традиціях», у якій відобразити: Назви второканонічних книг; Їхній статус у католицькій, православній та протестантській традиції (визнана/не визнана); Особливості тлумачення або використання у літургії чи богослов'ї.</p> <p>Формат таблиці:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Назва книги</th> <th>Католицька традиція</th> <th>Православна традиція</th> <th>Протестантська традиція</th> <th>Примітки</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Товита</td> <td>Визнана</td> <td>Визнана</td> <td>Не визнана</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Юдити</td> <td>Визнана</td> <td>Визнана</td> <td>Не визнана</td> <td></td> </tr> <tr> <td>...</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>4. Письмовий аналіз</p> <p>Написати коротке есе (пів сторінки – 1 сторінка) на тему: «Чому частина книг не увійшла до протестантського канону і як це</p>	Назва книги	Католицька традиція	Православна традиція	Протестантська традиція	Примітки	Товита	Визнана	Визнана	Не визнана		Юдити	Визнана	Визнана	Не визнана		...					1,75
Назва книги	Католицька традиція	Православна традиція	Протестантська традиція	Примітки																		
Товита	Визнана	Визнана	Не визнана																			
Юдити	Визнана	Визнана	Не визнана																			
...																						

	<p>вплинуло на їхнє богослов'я?» У тексті розглянути: Позицію реформаторів щодо канону; Які богословські ідеї або практики могли бути послаблені/втрачені через відкидання второканонічних книг; Приклади тем, що розкриваються у цих книгах (наприклад, молитва за померлих, ангели, мудрість, провидіння Бога). 5. Додаткове завдання (за бажанням) Підготувати міні-дослідження (1 сторінка) на одну з тем: «Молитва за померлих у 2 Макавеїв 12:39–46: богословське значення» «Товит: приклад побожного життя в час вигнання» «Премудрість Соломона як переддень новозавітного об'явлення»</p>	
6.	<p>Тема 6. Формування Старого Завіту Скласти хронологічну схему формування текстів Старого Завіту. Підготувати усний звіт про редакційні етапи. 1 Теоретична робота Опрацювати матеріали про процес формування текстів Старого Завіту: – усна традиція в Ізраїлі як джерело біблійних нарративів – етапи запису та редагування біблійних текстів – роль пророків, священників, переписувачів (писарів) у збереженні та переданні Писання – формування канонічного складу Танаху (Тора, Пророки, Писання) 2 Хронологічне завдання Скласти хронологічну схему формування текстів Старого Завіту, зазначивши приблизні дати та етапи: – найдавніші усні традиції (XIX–XIV ст. до Р.Х.) – написання перших письмових форм (наприклад, Пісня Міріам, Пісня Дебори – XIII–XII ст. до Р.Х.) – формування Тори (X–V ст. до Р.Х.) – період монархії: збирання історичних книг (Самуїл, Царів, Хронік) – пророчий корпус: VIII–V ст. до Р.Х. – період Вавилонського полону та післяполонної редакції – укладення Писань (Кетувім) – III–I ст. до Р.Х. – завершення канону Танаху – бл. I ст. по Р.Х. 3 Усне завдання Підготувати короткий усний звіт (3–5 хвилин) про редакційні етапи формування Старого Завіту, звернувши увагу на: – різні джерела в П'ятикнижжі (Ягвіст, Елогіст, Деутерономіст, Священицьке джерело) – об'єднання джерел в єдині книги – роль Єздри та післяполонної спільноти – збереження тексту в єврейській традиції: масоретська передача 4 Додаткове завдання (за бажанням) Порівняти єврейський та християнський погляди на завершення канону Старого Завіту. Які тексти вважалися авторитетними в різні періоди історії юдаїзму та раннього християнства?</p>	1,75
7	<p>Тема 7. Мови Старого Завіту Опрацювати матеріали про давньоєврейську й арамейську мови. Підготувати доповідь про біблійні книги, написані різними мовами. 1 Теоретична робота Опрацювати матеріали про давньоєврейську та арамейську мови, зокрема:</p>	1,85

	<p>– Історія розвитку давньоєврейської мови: її значення для біблійних текстів і юдаїзму.</p> <p>– Арамейська мова: її використання в Старому Завіті, її роль у побуті і літературі ізраїльтян у період пізнього Старого Завіту (після Вавилонського полону).</p> <p>– Особливості та відмінності між давньоєврейською та арамейською мовами, а також їх вплив на розуміння текстів Старого Завіту.</p> <p>2 Завдання з аналізу</p> <p>Підготувати короткий аналіз біблійних книг, написаних різними мовами:</p> <p>– Які книги Старого Завіту написані давньоєврейською мовою (наприклад, П’ятикнижжя, Пророки, більшість Писань)?</p> <p>– Які книги містять арамейські фрагменти (наприклад, Даниїл, Ездра)?</p> <p>– Визначити, в яких частинах Біблії зустрічається арамейська мова, і чому це має значення для розуміння тексту.</p> <p>3 Доповідь</p> <p>Підготувати доповідь (5–7 хвилин) на тему:</p> <p>– Біблійні книги, написані давньоєврейською та арамейською мовами. У доповіді необхідно:</p> <p>– Коротко представити історичні та культурні умови, за яких ці мови використовувалися для написання священних текстів.</p> <p>– Описати основні біблійні книги, написані арамейською мовою, їхній зміст і богословське значення.</p> <p>– Пояснити, чому важливо знати мови Старого Завіту для розуміння текстів, як зміст і переклади залежать від мовних особливостей.</p> <p>4 Додаткове завдання (за бажанням)</p> <p>Проаналізувати, як арамейська мова впливає на тлумачення конкретних біблійних уривків (наприклад, молитва Господня, використання слова «Авва» в Новому Завіті, Даниїл 2:4).</p> <p>Написати короткий коментар щодо мовного аналізу (1 сторінка).</p>	
8	<p>Тема 8. Септуагінта. Історія та застосування</p> <p>Прочитати історію перекладу Септуагінти.</p> <p>Підготувати приклади цитат із Септуагінти, використаних у Новому Завіті.</p> <p>1 Теоретична робота</p> <p>Опрацювати історію перекладу Септуагінти:</p> <p>– Хронологія створення Септуагінти: коли, де та чому був перекладений Старий Завіт грецькою мовою.</p> <p>– Ключові етапи перекладу: початкові переклади (в Александрії), робота над різними книгами, участь 70 (або 72) перекладачів.</p> <p>– Важливість Септуагінти для юдаїзму в період еллінізму та для християнства, зокрема в контексті ранніх християнських спільнот.</p> <p>– Відмінності між оригінальним єврейським текстом і перекладом Септуагінти, можливі варіації перекладу і вплив на християнське богослов’я.</p> <p>2 Завдання з аналізу цитат</p> <p>Прочитати кілька прикладів цитат із Септуагінти, використаних у Новому Завіті, та провести їхній аналіз:</p> <p>– Обрати 3–5 цитат із Септуагінти, які зустрічаються в Новому Завіті (наприклад, цитати з книги Псалмів, пророків, книги Ісаї).</p> <p>– Порівняти оригінальний текст на грецькій мові (Септуагінта) та цитати у Новому Завіті.</p> <p>– Пояснити, як і чому апостоли та автори Нового Завіту використовували Септуагінту для своїх богословських заяв.</p> <p>3 Практичне завдання</p>	1,85

	<p>Скласти список цитат із Септуагінти, що містяться в Новому Завіті, і описати їхній контекст і значення. Наприклад:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ісаї 7:14 у Матвія 1:23 («Ось Діва завагітніє...») – Псалом 21:18 у Марка 15:24 («Ділили одежі мої між собою...») – Ісаїя 53:4 у Матвія 8:17 («Він узяв наші немочі та поніс наші хвороби») <p>4 Додаткове завдання (за бажанням)</p> <p>Порівняти варіанти перекладів текстів Септуагінти та їхнє використання в різних християнських конфесіях:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Як католики, православні та протестанти використовують цитати зі Септуагінти у своїй богословській традиції? – Які відмінності можна знайти у перекладі та тлумаченнях цитат з Септуагінти між цими традиціями? 	
9	<p>Тема 9. Біблійна географія</p> <p>Намалювати карту Палестини часів Старого Завіту. Позначити основні біблійні міста та території.</p> <p>1 Теоретична робота</p> <p>Опрацювати матеріали про географію Палестини в часи Старого Завіту:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Опис основних географічних регіонів Палестини: Юдея, Ізраїль, Галілея, Перей. – Основні річки та водні ресурси: Йордан, Мертве море, Галілейське озеро. – Важливі природні об'єкти: гори (наприклад, Гора Синай, Гора Сион), долини, пустелі. – Окреслення основних міст та територій на карті: Єрусалим, Віфлеєм, Єрихон, Шхем, Газа, Дамаск тощо. <p>2 Завдання з картографії</p> <p>Намалювати карту Палестини часів Старого Завіту:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Позначити на карті основні біблійні міста, такі як Єрусалим, Єрихон, Віфлеєм, Шхем, Галілея, Сихем, Хеврон тощо. – Вказати важливі території, як Юдея, Ізраїль, Галілея, Самарія, Філістимляни. – Позначити основні річки та озера: Йордан, Мертве море, Галілейське озеро. <p>3 Практичне завдання</p> <p>Створити карту Палестини часів Старого Завіту з усіма основними мінами та регіонами. Карта повинна включати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Міста, де відбувалися важливі біблійні події. – Територіальні межі, що відповідають описам з Біблії (наприклад, область, яку Бог обіцяв нащадкам Авраама). – Визначити географічні ознаки, які згадуються в Старому Завіті. <p>Порада: можна використати готові карти для натхнення та орієнтування в розташуванні міст і територій, але ваша карта повинна бути оригінальною, з деталями, які підкреслюють важливі місця біблійних подій.</p> <p>4 Додаткове завдання (за бажанням)</p> <p>Підготувати коротке пояснення (1 сторінка), де зазначити важливість географії для розуміння біблійних подій:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Як географічне розташування міст і територій впливає на історичні та богословські теми Старого Завіту. – Роль певних регіонів для життя ізраїльського народу (наприклад, Єрусалим як релігійний центр, або Єрихон як місто, що мало важливе стратегічне значення). 	1,85
10	<p>Тема 10. Народи Старого Завіту</p> <p>Скласти список народів, які взаємодіяли з Ізраїлем.</p>	1,85

Підготувати доповідь: «Ізраїль та сусідні народи (богословський аспект)».

1 Теоретична робота

Опрацювати матеріали про **взаємодію Ізраїлю з іншими народами в Старому Завіті**:

- Зовнішні народи, з якими Ізраїль мав політичні, військові, економічні або культурні стосунки.
- Відмінність у стосунках між Ізраїлем та народами, з якими вони вступали в союз чи ворожнечу (наприклад, **Єгипет, Ассирія, Вавилон, Моав, Філістимляни, Едом**).
- Богословське тлумачення взаємодії ізраїльтян з іншими народами: як біблійні тексти оцінюють ці відносини, і яке значення вони мають для розуміння історії спасіння.

2 Завдання з аналізу

Скласти **список народів, які взаємодіяли з Ізраїлем**:

- **Єгипет** – важливий союзник і ворог, згадується в історії вигнання та у виході з Єгипту.
- **Філістимляни** – народ, з яким Ізраїль часто мав конфлікти, особливо в часи суддів і царя Давида.
- **Моав** – важливий сусід, з яким Ізраїль мав періодичні змагання та союзи.
- **Едом** – родичі ізраїльтян, нащадки Ісава.
- **Ассирія** – імперія, що знищила Північне царство Ізраїль.
- **Вавилон** – імперія, що знищила Південне царство Юдею та здійснила полон.
- **Персія** – імперія, що звільнила ізраїльтян з вавилонського полону.
- Інші народи: **Аммон, Ханаан** та інші племена, згадані в історії завоювань і мирних договорів.

3 Доповідь

Підготувати **доповідь** на тему:

«Ізраїль та сусідні народи (богословський аспект)»

У доповіді потрібно:

- Описати основні народи, з якими Ізраїль мав стосунки, і пояснити, як ці стосунки змінювалися протягом історії.
- Оцінити богословське значення цих взаємодій: як ці народи сприймалися в біблійній традиції (наприклад, у світлі обітниць Бога Ізраїлю, в контексті пророків і Закону).
- Розглянути взаємодії як частину божественного плану спасіння, наприклад, через пророчі заяви, виконання обітниць або через покарання за відступництво.
- Привести приклади ключових біблійних подій, де взаємодія з іншими народами мала особливе значення (наприклад, перемога Давида над філістимлянами, полон вавилонян або пророкування Єремії про падіння Вавилону).

4 Додаткове завдання (за бажанням)

Проаналізувати одне з біблійних відношень Ізраїлю з народами через призму новозавітного богослов'я:

- Як Ізраїль і сусідні народи у Старому Завіті відображають об'явлення Божої волі для всіх народів через Ісуса Христа?
- Яким чином взаємодії Ізраїлю з іншими народами можуть бути символами ширших богословських понять, таких як спасіння, суд Божий, і союз із людством?

11	<p>Тема 1-3. Завіти в Біблії Прочитати тексти про завіти (Ной, Авраам, Мойсей, Давид та інші). Скласти таблицю «Характеристика біблійних завітів».</p> <p>1 Теоретична робота Прочитати тексти про біблійні завіти. Серед завітів, які потрібно опрацювати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Завіт з Носм (Бут. 9:8-17) – Завіт з Авраамом (Бут. 17:1-14) – Завіт з Мойсеєм (Вих. 19-24) – Завіт з Давидом (2 Сам. 7:12-16) – Новий Завіт (Єр. 31:31-34, Лк. 22:20, Євр. 8:6-13) <p>У цих текстах звертати увагу на:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Види завітів, які укладаються Богом з людьми. – Обітниця, які Бог дає людині. – Умови та знаки завіту. – Перспективи виконання завіту у світлі Божого плану спасіння. <p>2 Табличне завдання Скласти таблицю «Характеристика біблійних завітів»: Назва завіту. Ключові учасники завіту (Бог та людина). Опис завіту (умови, обітниця, знаки). Ключові тексти Біблії, що описують завіт. Погляд на завіт у контексті спасіння: як завіт є частиною божественного плану. Пример таблиці:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Завіт 2.Учасники завіту 3. Опис завіту 4. Ключові тексти 5. Богословський аспект <p>3 Письмовий аналіз Підготувати короткий письмовий аналіз (1-2 сторінки) на тему: «Богословське значення завітів у Біблії» У письмовому аналізі звернути увагу на:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Як різні завіти в Біблії вказують на розвиток Божого плану спасіння. – Як Завіт з Авраамом, Мойсеєм та Давидом передують Новому Завіту через Ісуса Христа. – Порівняти Старозавітні завіти з Новим Завітом, підкресливши важливість останнього як виконання обітниць. <p>4 Додаткове завдання (за бажанням) Вивчити одну з біблійних концепцій, пов'язаних із завітами, і підготувати доповідь на тему: «Завіт як основа біблійної теології» Це завдання дозволяє глибше зрозуміти не лише історичні завіти, але й їхній вплив на християнську теологію, яка акцентує увагу на Новому Завіті.</p>	6
Змістовий модуль 3.		
12	<p>Тема 1. Тора (П'ятикнижжя Мойсея). Історія написання. Жанр. Значення Опрацювати богословські ідеї П'ятикнижжя у світлі Нового Завіту. Написати есе на тему: «Значення П'ятикнижжя в юдаїзмі.»</p>	1,75

	<p>1. Теоретична робота Написати реферат (3–4 сторінки) на тему: «Жанрові особливості книги Буття» або «Мета написання книги Буття та її богословські акценти».</p> <p>2. Екзегетичний аналіз Обрати один уривок (Бут. 1:1–2:4а, або Бут. 3:1–24, або Бут. 12:1–9). Виконати письмовий аналіз (2–3 сторінки), включивши: літературний контекст; ключові слова й образи; основні богословські ідеї; паралелі з Новим Завітом.</p> <p>3. Порівняльне завдання Скласти таблицю:</p> <table border="1" data-bbox="352 645 1302 846"> <thead> <tr> <th>Уривок</th> <th>Головна ідея</th> <th>Богословський акцент</th> <th>Новозавітні паралелі</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Бут. 1:1–2:4а ...</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> <tr> <td>Бут. 3:1–24 ...</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> <tr> <td>Бут. 12:1–9 ...</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> </tbody> </table> <p>4. Практичне завдання Написати коротку проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «У початку Бог...» (Бут. 1:1) «Падіння і надія на Спасителя» (Бут. 3:15) «Віра Авраама як приклад для церкви» (Бут. 12:1–9; Рим. 4).</p>	Уривок	Головна ідея	Богословський акцент	Новозавітні паралелі	Бут. 1:1–2:4а	Бут. 3:1–24	Бут. 12:1–9	
Уривок	Головна ідея	Богословський акцент	Новозавітні паралелі															
Бут. 1:1–2:4а															
Бут. 3:1–24															
Бут. 12:1–9															
13	<p>Тема 2. Буття. Жанр. Мета написання. Екзегетика вибраних текстів.</p> <p>Прочитати книгу Буття. Написати есе на тему: «Постать біблійного героя в світлі Нового завіту» (обрати на вибір) Зробити екзегетичний аналіз обраного вірша з книги Буття.</p> <p>1. Текстова робота Прочитати всю книгу Буття. Скласти таблицю «Божі обітниці в книзі Буття та їх часткове/повне виконання». Виписати основні родоводи (від Адама до Ноя, від Ноя до Авраама, родина Якова).</p> <p>2. Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем: «Бог як Творець і Вседержитель у книзі Буття» «Авраам як зразок віри і послуху» «Йосип – провидіння Боже в історії Ізраїля»</p> <p>3. Біблійне богослов'я Простежити тему завіту у книзі Буття (Носвій, Авраамів). Порівняти: Завіт з Ноєм → Божа милість до всього людства. Завіт з Авраамом → Божий план спасіння через вибраний народ.</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Бог створив людину за образом Своїм» (Бут. 1:26–27) «Господь – Той, Хто перетворює зло на добро» (Бут. 50:20)</p>	10																
14	<p>Тема 3. Книга Вихід. Історичність подій. Зв'язок текстів з Новим Завітом</p>	10																

	<p>Прочитати книгу Вихід. Написати есе на тему: «Постать біблійного героя в світлі Нового завіту» (обрати на вибір) Зробити екзегетичний аналіз обраного вірша з книги Вихід.</p> <p>1. Теоретична робота Написати реферат (3–4 сторінки) на одну з тем: «Книга Вихід: структура і богословська ідея» «Образ Мойсея у богослов'ї Старого і Нового Завіту».</p> <p>2. Екзегетичний аналіз Обрати один уривок (Вих. 3:1–15 — покликання Мойсея; Вих. 12:1–28 — Пасха; Вих. 20:1–21 — Десять заповідей). Виконати письмовий аналіз (2–3 сторінки), включивши: історичний і літературний контекст; ключові терміни й образи; богословські ідеї; паралелі з Новим Завітом.</p> <p>3. Порівняльне завдання Скласти таблицю:</p> <table border="1" data-bbox="335 817 1268 1142"> <thead> <tr> <th>Уривок</th> <th>Головна ідея</th> <th>Богословський акцент</th> <th>Новозавітні паралелі</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Вих. 3:1–15</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> <tr> <td>Вих. 12:1–28</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> <tr> <td>Вих. 20:1–21</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> </tbody> </table> <p>4. Практичне завдання Написати коротку проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Я Є Той, Хто Є» (Вих. 3:14) «Христос – наша Пасха» (Вих. 12; 1Кор. 5:7) «Закон і благодать» (Вих. 20; Гал. 3).</p>	Уривок	Головна ідея	Богословський акцент	Новозавітні паралелі	Вих. 3:1–15	Вих. 12:1–28	Вих. 20:1–21	
Уривок	Головна ідея	Богословський акцент	Новозавітні паралелі															
Вих. 3:1–15															
Вих. 12:1–28															
Вих. 20:1–21															
15	<p>Тема 4. Книга Левит. Значення книги. Екзегетика обраних текстів Прочитати тексти про жертви та святість; скласти таблицю «Жертви у Старому і Новому Завітах» або підготувати доповідь на цю тему.</p> <p>1. Теоретична робота Написати реферат (3–4 сторінки) на одну з тем: «Структура та богословські акценти книги Левит» «Святість як центральна тема Левита».</p> <p>2. Екзегетичний аналіз Обрати один уривок (Лев. 16 – День викуплення; Лев. 19 – закон про святість; Лев. 23 – свята Господні). Виконати письмовий аналіз (2–3 сторінки), включивши: літературний і історичний контекст; ключові слова й символи; богословські акценти; паралелі з Новим Завітом (особливо Послання до Євреїв).</p> <p>3. Порівняльне завдання Скласти таблицю:</p> <table border="1" data-bbox="247 1993 1228 2072"> <thead> <tr> <th>Уривок</th> <th>Головна ідея</th> <th>Богословський акцент</th> <th>Новозавітні паралелі</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Лев. 16</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> </tbody> </table>	Уривок	Головна ідея	Богословський акцент	Новозавітні паралелі	Лев. 16	10								
Уривок	Головна ідея	Богословський акцент	Новозавітні паралелі															
Лев. 16															

	<p>Лев. 19</p> <p>Лев. 23</p> <p>4. Практичне завдання Написати коротку проповідь або есе (1–2 сторінки) на одну з тем: «Кров жертви очищає гріх» (Лев. 17:11; Євр. 9:22) «Будьте святі, бо Я святий» (Лев. 19:2; 1Пет. 1:16) «Свята Господні як тінь прийдешнього у Христі» (Лев. 23; Кол. 2:16–17).</p>																	
16	<p>Тема 5. Книга Числа. Значення книги. Екзегетика обраних текстів.</p> <p>Прочитати книгу Числа; Завдання на вибір: скласти карту маршрутів; підготувати богословський аналіз обраних текстів. або Зробити презентацію на книгу Числа.</p> <p>1. Теоретична робота Написати реферат (3–4 сторінки) на одну з тем: «Структура і богословське значення книги Числа» «Народ Божий у пустелі: уроки для Церкви».</p> <p>2. Екзегетичний аналіз Обрати один уривок (Чис. 13–14 — розвідники; Чис. 20:1–13 — вода зі скелі; Чис. 22–24 — пророцтва Валаама). Виконати письмовий аналіз (2–3 сторінки), включивши: історичний і літературний контекст; ключові терміни й образи; богословські акценти; паралелі з Новим Завітом.</p> <p>3. Порівняльне завдання Скласти таблицю:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Уривок</th> <th>Головна ідея</th> <th>Богословський акцент</th> <th>Новозавітні паралелі</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Чис. 13–14</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> <tr> <td>Чис. 20:1–13</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> <tr> <td>Чис. 22–24</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> </tbody> </table> <p>4. Практичне завдання Написати коротку проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Віра, яка бачить Божі обітниці, а не перешкоди» (Чис. 13–14) «Послух важливіший за людську самовпевненість» (Чис. 20) «Бог може використати навіть ворога для проголошення Своєї істини» (Чис. 22–24).</p>	Уривок	Головна ідея	Богословський акцент	Новозавітні паралелі	Чис. 13–14	Чис. 20:1–13	Чис. 22–24	10
Уривок	Головна ідея	Богословський акцент	Новозавітні паралелі															
Чис. 13–14															
Чис. 20:1–13															
Чис. 22–24															
17	<p>Тема 6. Второзаконня. Значення книги. Екзегетика обраних текстів.</p> <p>Прочитати книгу; написати конспект «Закон і благодать»; екзегетика обраних текстів.</p> <p>1. Теоретична робота Написати реферат (3–4 сторінки) на одну з тем: «Богослов'я завіту у книзі Второзаконня» «Закон і любов: ключові теми Второзаконня».</p> <p>2. Екзегетичний аналіз Обрати один уривок (Втор. 5:1–22 — Десять заповідей; Втор. 6:4–9 — Шема; Втор. 30:11–20 — заклик вибрати життя). Виконати письмовий аналіз (2–3 сторінки), включивши: літературний і історичний контекст; ключові слова й богословські акценти; значення для віри Ізраїля;</p>	10																

	<p>паралелі з Новим Заповітом (Ісус, апостоли).</p> <p>3. Порівняльне завдання Скласти таблицю:</p> <table border="1" data-bbox="256 277 1313 555"> <thead> <tr> <th>Уривок</th> <th>Головна ідея</th> <th>Богословський акцент</th> <th>Новозавітні паралелі</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Втор. 5:1–22</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> <tr> <td>Втор. 6:4–9</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> <tr> <td>Втор. 30:11–20</td> <td>...</td> <td>...</td> <td>...</td> </tr> </tbody> </table> <p>4. Практичне завдання Написати коротку проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Любов як суть Закону» (Втор. 6:4–9; Мт. 22:37) «Виберіть життя, щоб жити» (Втор. 30:19) «Завіт у Моаві та Новий Завіт у Христі».</p>	Уривок	Головна ідея	Богословський акцент	Новозавітні паралелі	Втор. 5:1–22	Втор. 6:4–9	Втор. 30:11–20	
Уривок	Головна ідея	Богословський акцент	Новозавітні паралелі															
Втор. 5:1–22															
Втор. 6:4–9															
Втор. 30:11–20															
Змістовий модуль 4.																		
18	<p>Тема 1. Книга Ісуса Навина. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Текстова робота Прочитати всю книгу Ісуса Навина. Скласти таблицю «Божі обітниці та їх виконання» (розділ, обітниця, як вона виконалась). Виписати приклади Божого суду і Божої милості.</p> <p>2. Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на тему: «Ісус Навин як прообраз Ісуса Христа» «Святість і гріх у книзі Ісуса Навина (приклад Ахана)» «Роль завіту в історії Ізраїля (Сихем, розділ 24)»</p> <p>3. Біблійне богослов'я Простежити, як тема землі (обітованої спадщини) розкривається у книзі Ісуса Навина і в Новому Завіті (Євр. 4:1–11). Скласти таблицю порівняння: Земля обітована → духовний відпочинок у Христі. Завоювання → духовна боротьба віруючого.</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати короткий конспект-проповідь (1–2 сторінки) на тему: «Виберіть собі сьогодні, кому будете служити... а я та дім мій будемо служити Господу» (Іс. Нав. 24:15).</p>	8																
19	<p>Тема 2. Книга Суддів. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <ol style="list-style-type: none"> Написати коротке есе (2–3 стор.) на тему: «Циклічність гріха й відкуплення у книзі Суддів та її значення для сучасної Церкви». Вибрати одного із суддів і дослідити його історію: біблійний опис, духовні уроки, паралелі з Новим Заповітом. 	9																

	<p>3. Підготувати порівняльну таблицю: Образи визволителів у книзі Суддів, Христос як остаточний Спаситель (Новий Завіт).</p> <p>4. Виконати екзегетичний аналіз одного уривку на вибір: Суд. 2:16-19, Суд. 21:25. Зробити висновки щодо богословського значення тексту.</p> <p>5. Скласти конспект (1–2 стор.) на тему: <i>«Актуальність книги Суддів у світлі Нового Завіту»</i>.</p>	
20	<p>Тема 3. Книга Рут. Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1 Теоретична робота Опрацювати матеріали про історію написання Книги Рут Дата і авторство Книги Рут. Які існують теорії щодо її авторства (традиційно вважається, що автором є пророк Самуїл або деякі вчені припускають, що її написав один з учнів пророка)? Соціально-культурний контекст Книги Рут: часи суддів, період важких випробувань для Ізраїлю, особливо після завоювання Ханаану, що було відзначено політичною та економічною нестабільністю. Історичний контекст: ситуація в Ізраїлі, де часто не було централізованої влади, що створювало соціальні та моральні проблеми, які також відображено в Книзі Рут.</p> <p>2 Завдання з аналізу Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Книги Рут Як книга Рут пов'язана з іншими біблійними книгами (наприклад, з Книгою Суддів) та як вона відображає соціальні, економічні і моральні аспекти того часу. Як книга Рут втілює поняття вірності, любові, завіту та спасіння в контексті родинних відносин, особливо через образи Рут і Боаза. Пояснити, чому Книга Рут є важливою для розуміння історії ізраїльського народу та його морального вибору в моменти труднощів.</p> <p>3 Екзегетика обраних текстів Обрати два-три ключових уривки з Книги Рут і провести їхній екзегетичний аналіз в світлі Нового Завіту Рут 1:16-17 – Рішення Рут залишити свою землю та народ, її обітниця вірності на благо Наомі: <i>«де ти підеш, і я піду, де ти житимеш, і я буду жити»</i>. Цей уривок показує образ вірності та самопожертви. Як ця вірність може бути інтерпретована в світлі вчення Ісуса Христа про любов і вірність? Рут 2:12 – <i>«Нехай буде тобі нагорода від Господа за те, що ти зробила, і що ти прийшла під Його крила, щоб знайти притулок»</i>. Як цей уривок пов'язаний із Новим Завітом, де Ісус також пропонує притулок своїм вірним (Мат. 23:37)? Рут 4:13-17 – Порівняти історію відновлення родинної лінії Рут і Боаза з біблійними образами в Новому Завіті, наприклад, через символіку родоvodu Ісуса Христа в Євангелії від Матвія (Мат. 1:1-16), де з'являються спільні родини.</p> <p>4 Практичне завдання Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему «Книга Рут в контексті історії спасіння» У цій роботі потрібно Розглянути, як через книгу Рут Бог здійснює Свої плани спасіння, навіть через таких, здавалося б, непримітних осіб, як Рут.</p>	5

	<p>Як Рут стала частиною родоводу Давида, а через нього і родоводу Ісуса Христа, що є важливим аспектом у контексті новозавітного розуміння спасіння через Христа.</p> <p>Обґрунтувати, чому Книга Рут є важливою в контексті біблійного вчення про відновлення і милосердя.</p> <p>5 Додаткове завдання (за бажанням)</p> <p>Порівняти концепцію відкуплення в Книзі Рут з Новим Завітом</p> <p>Як роль Боаза як відкупителя (Гала. 3:14) може бути порівняна з відкупленням, яке здійснив Ісус Христос через Свою жертву на хресті.</p> <p>Як ідея відкуплення родини Рут може бути проекційно застосована до спасіння людства через Ісуса Христа.</p>	
21	<p>Тема 4. Перша книга Самуїла (1-а книга царів). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1 Теоретична робота</p> <ul style="list-style-type: none"> - Опрацювати матеріали про історію написання Книги Самуїла. - Які існують теорії щодо авторства цієї книги? Традиційно вважається, що автором є пророк Самуїл або учень пророка (як Натан або Гад). - Соціально-культурний контекст: часи суддів, перехід від племінної системи до монархії в Ізраїлі, початок царювання Саулом і Давидом. - Як книга відображає важливі моральні та політичні питання того часу. <p>2 Завдання з аналізу</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Першої книги Самуїла. - Як книга відображає зміну політичної та соціальної структури Ізраїлю, перехід від теократії до монархії? - Як розкривається роль пророка Самуїла в історії Ізраїлю? Яку політичну та духовну роль він відіграє в житті народу? <ul style="list-style-type: none"> а. Екзегетика обраних текстів - Обрати 2-3 ключових уривки з Книги Самуїла та провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту. <ul style="list-style-type: none"> - 1 Сам. 16:7 — «Не дивись на обличчя його і на висоту його зросту, бо я відкинув його. Не так, як людина дивиться, бо людина дивиться на обличчя, а Господь дивиться на серце». Як це пов'язано з вченням Ісуса Христа про серце та істинну суть людини (Мат. 5:8)? - 1 Сам. 10:6 — «І зійде на тебе Дух Господній, і ти будеш пророкувати з ними, і змінишся на іншого чоловіка». Як це тлумачиться в контексті новозавітного вчення про Духа Святого та його діяльність серед віруючих? <p>4 Практичне завдання</p> <p>Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Перша книга Самуїла в контексті історії спасіння»</p> <p>У цій роботі потрібно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розглянути, як через Книгу Самуїла Бог готує Ізраїль до монархії та виконання своїх обітниць. - Яким чином зміна політичної структури Ізраїлю втілює божественний план спасіння та підготовку до майбутнього царя — Давида, родовід якого веде до Ісуса Христа. - Важливість образу пророка та царя для Нового Завіту, зокрема через пророка Ісуса Христа. <p>5. Додаткове завдання (за бажанням)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Порівняти відмінності між Першою книгою Самуїла та Новим Завітом в аспекті поняття «царювання Бога». 	5

	- Яким чином цар Давид стає прообразом Царя Ісуса Христа в християнському богослов'ї?	
22	<p>Тема 5. Друга книга Самуїла (2-а книга царів). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Теоретична робота Опрацювати матеріали про історію написання Книги Самуїла. Які існують теорії щодо авторства цієї книги? Традиційно вважається, що автором є пророк Натан або Гад. Соціально-культурний контекст: період правління царя Давида, розширення Ізраїльського царства, внутрішні і зовнішні виклики для царства. Як книга відображає важливі моменти в житті Давида, його перемоги і поразки, політичну і моральну боротьбу.</p> <p>2. Завдання з аналізу Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Другої книги Самуїла. Як книга описує велич і падіння Давида як царя? Яке моральне і політичне значення має його правління? Як біблійні тексти описують вплив внутрішніх конфліктів на Ізраїль, зокрема через синів Давида та його родину?</p> <p>3. Екзегетика обраних текстів Обрати 2-3 ключових уривки з Другої книги Самуїла і провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту. 2 Сам. 7:16 — «І буде стояти дім твій, і царство твоє передо мною навіки, і твій трон буде міцний навіки». Як цей уривок пов'язаний із пророцтвом про Ісуса Христа, який прийшов із династії Давида? Як це відображено в Новому Завіті (Лк. 1:32-33)? 2 Сам. 12:13 — «І сказав Давид до Натана: «Я згрішив перед Господом!»». Як цей момент покаяння і відновлення Давида відображає божествену милість і прощення, що розкриваються в ученні Ісуса Христа про прощення гріхів (Мат. 9:2)?</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Друга книга Самуїла в контексті історії спасіння» У цій роботі потрібно: Розглянути, як через Книгу Самуїла Бог працює над створенням міцної держави для Ізраїлю, обіцяючи Давиду спадкоємця, що буде його династією. Як ця династія виконує обітницю, яку дає Бог Давиду, і як вона веде до Ісуса Христа як Царя царів. Важливість покаяння Давида в контексті Нового Завіту та поняття прощення.</p> <p>5. Додаткове завдання (за бажанням) Порівняти теологічні концепції Царства Божого в Другої книзі Самуїла та Новому Завіті. Як царювання Давида стає прообразом майбутнього царювання Ісуса Христа?</p>	5
23	<p>Тема 6. Перша книга Царів (3-я книга царств). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>Тема 6. Перша книга Царів (3-я книга царств)</p> <p>1. Теоретична робота</p>	5,75

	<p>Опрацювати матеріали про історію написання Книги Царів. Які існують теорії щодо авторства цієї книги? Традиційно вважається, що автором є пророк Єремія або група пророків. Соціально-культурний контекст: період правління Соломона, розкол царства на два царства: Ізраїль і Юдею. Як книга відображає важливі політичні, релігійні та моральні питання того часу, зокрема вплив ідолопоклонства та морального занепаду.</p> <p>2. Завдання з аналізу</p> <p>Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Першої книги Царів.</p> <p>Як книга описує період царювання Соломона і його мудрість, а також занепад Ізраїльського царства після його смерті? Як в історії цієї книги відображено розкол між північним і південним царствами? Які політичні та релігійні наслідки це мало?</p> <p>3. Екзегетика обраних текстів</p> <p>Обрати 2-3 ключових уривки з Першої книги Царів і провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту.</p> <p>1 Цар. 3:9-14 — молитва Соломона про мудрість: «Дай же рабу твоєму серце слухняне, щоб я міг судити народ твій». Як ця молитва про мудрість може бути пов'язана з ученням Ісуса Христа про мудрість та знання (Мат. 7:24-25)? 1 Цар. 18:36-37 — молитва Іллі на горі Кармель: «Господи, Боже Авраама, Ісака та Ізраїля, нехай буде відоме сьогодні, що Ти є Бог в Ізраїлі». Як цей уривок можна співвіднести з новозавітним визнанням Ісуса як Господа (Филип. 2:9-11)?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Перша книга Царів в контексті історії спасіння»</p> <p>У цій роботі потрібно: Розглянути, як через Книгу Царів Бог працює в історії Ізраїлю, обираючи праведних царів і осуджуючи нечестивих, і як це є прообразом Божого правління через Ісуса Христа. Як розкол царства символізує поділ між праведними і неправедними, а також прообраз майбутнього Царства Божого, яке об'єднає усіх віруючих у Христі.</p> <p>5. Додаткове завдання (за бажанням)</p> <p>Порівняти концепцію Царства Божого в Першій книзі Царів і Новому Завіті. Як розповідь про правління Соломона, його мудрість і падіння вказує на ідеал Царства, який досягається лише через Ісуса Христа?</p>	
24	<p>Тема 7. Друга книга Царів (4-а книга царств). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Теоретична робота</p> <p>Опрацювати матеріали про історію написання Другої книги Царів. Які існують теорії щодо авторства цієї книги? Традиційно вважається, що автором є пророк Єремія або коло пророків. Соціально-культурний контекст: період царювання останніх царів Ізраїлю та Юдеї, їхнє занепад, вавилонський полон, вплив асирійців і вавилонян. Як книга відображає політичні та релігійні події того часу, включаючи падіння північного царства Ізраїль і падіння Юдеї.</p> <p>2. Завдання з аналізу</p> <p>Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Другої книги</p>	5,75

	<p>Царів. Як книга описує останні періоди царювання Ізраїльського царства та його остаточну руйнацію під час завоювання Ассирією? Як описано падіння Юдеї та її останніх царів? Які пророчі елементи присутні в історії цієї книги?</p> <p>3. Екзегетика обраних текстів Обрати 2-3 ключових уривки з Другої книги Царів і провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту. 2 Цар. 2:9-15 — сходження Іллі на небо: «І взявся Ілля в бурю на небо». Як це можна співвіднести з піднесенням Ісуса Христа (Дії 1:9-11)? 2 Цар. 17:13-15 — визнання Ізраїлем своїх гріхів: «Всі заповіді Мої порушили вони». Як цей момент осуду можна порівняти з покликанням до покаяння в Новому Завіті (Лк. 24:47)?</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Друга книга Царів в контексті історії спасіння» У цій роботі потрібно: Розглянути, як через Другу книгу Царів Бог показує Свою справедливість і милосердя, даючи народам шанси на покаяння, і як це відображає вчення Ісуса Христа в Новому Завіті. Як падіння Ізраїлю і Юдеї є попередженням для християн і прообразом духовного занепаду, що може статися через відступлення від Бога.</p> <p>5. Додаткове завдання (за бажанням) Порівняти ідею покаяння та відновлення в Другій книзі Царів та Новому Завіті. Як відновлення Юдеї після її падіння вказує на новозавітне спасіння через Ісуса Христа?</p>	
25	<p>Тема 8. Друга книга Царів (4-а книга царств). Історія написання книги та її історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Теоретична робота Опрацювати матеріали про історію написання Другої книги Царів. Які існують теорії щодо авторства цієї книги? Традиційно вважається, що автором є пророк Єремія або група пророків. Соціально-культурний контекст: період останніх царів Ізраїлю та Юдеї, розпад царства, вавилонський полон, асирійська загроза. Як книга відображає політичні та релігійні події того часу, зокрема падіння північного царства Ізраїль і падіння Юдеї.</p> <p>2. Завдання з аналізу Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Другої книги Царів. Як книга описує остаточне завоювання Ізраїлю асирійцями і його руйнацію? Як описано падіння Юдеї та її останніх царів? Які пророчі елементи присутні в історії цієї книги?</p> <p>3. Екзегетика обраних текстів Обрати 2-3 ключових уривки з Другої книги Царів і провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту. 2 Цар. 2:9-15 — сходження Іллі на небо: «І взявся Ілля в бурю на небо». Як це можна співвіднести з піднесенням Ісуса Христа (Дії 1:9-11)? 2 Цар. 17:13-15 — визнання Ізраїлем своїх гріхів: «Всі заповіді Мої порушили вони». Як цей момент осуду можна порівняти з покликанням до покаяння в Новому Завіті (Лк. 24:47)?</p> <p>4. Практичне завдання</p>	5,75

	<p>Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Друга книга Царів в контексті історії спасіння» У цій роботі потрібно: Розглянути, як через Другою книгою Царів Бог показує Свою справедливість і милосердя, даючи народам шанс на покаяння, і як це відображає вчення Ісуса Христа в Новому Завіті. Як падіння Ізраїлю та Юдеї є попередженням для християн, і прообразом духовного занепаду, що може статися через відступлення від Бога. 5. Додаткове завдання (за бажанням) Порівняти ідею покаяння та відновлення в Другої книзі Царів та Новому Завіті. Як відновлення Юдеї після її падіння вказує на новозавітне спасіння через Ісуса Христа?</p>	
26	<p>Тема 8. Перша книга Хронік (1-а книга Параліпоменон). Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів у світлі Нового Завіту</p> <p>1. Теоретична робота</p> <p>Опрацюйте матеріали щодо історії написання Першої книги Хронік:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Дослідіть теорії авторства. Традиційно книга приписується хроністу — священику або літописцю післявавилонського періоду, який використовував матеріали з Самуїла та Царів, додаючи нові богословські акценти. – Вивчіть соціально-культурний контекст книги. Період написання — повернення юдеїв з вавилонського полону, відновлення національної ідентичності, храму та богослужіння. – Як Перша книга Хронік переосмислює історію Давида та Ізраїлю у світлі духовного відновлення народу? <p>2. Завдання з аналізу</p> <ul style="list-style-type: none"> – Підготуйте короткий виклад історичного і богословського контексту Першої книги Хронік. – Зверніть увагу на особливості викладу царювання Давида. Як автор книги наголошує на його ролі у підготовці до будівництва храму, на відміну від книг Самуїла? – Як родоводи у 1 Хр. 1–9 відображають намагання автора показати безперервність Божого вибору та завіту? <p>3. Екзегетика обраних текстів</p> <p>Оберіть 2–3 уривки з Першої книги Хронік та проведіть їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту. Приклади:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1 Хр. 17:11–14 — Боже обітниця Давиду про вічне царство. Як це пророцтво здійснюється в Ісусі Христі, як нащадку Давида (пор. Лк. 1:32–33; Мт. 1:1)? – 1 Хр. 28:9–10 — заклик Давида до Соломона: служити Богові з повним 	

	<p>серцем. Як цей принцип узгоджується з вченням Ісуса про внутрішню праведність (Мт. 22:37)?</p> <p>– 1 Хр. 29:10–13 — молитва Давида як акт поклоніння і визнання Божого верховенства. Які паралелі можна знайти з Господньою молитвою в Мт. 6:9–13?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Напишіть коротке есе (1–2 сторінки) на тему:</p> <p>«Перша книга Хронік як богословська інтерпретація історії Давида»</p> <p>У роботі зверніть увагу на:</p> <p>– Як автор підкреслює сакральну роль Давида у підготовці до побудови храму.</p> <p>– Яке значення має Давидовий Завіт у світлі Нового Завіту?</p> <p>– Як через образ Давида автор вказує на майбутнього Месію, Царя Ізраїлю?</p> <p>5. Додаткове завдання (за бажанням)</p> <p>Порівняйте образ Давида в Першій книзі Хронік і в Новому Завіті.</p> <p>– Які риси царя Давида (вірність, покаєння, богослужбова ревність) є прообразом Ісуса Христа?</p> <p>– Як у Новому Завіті (особливо в Євангеліях) підкреслюється спадкоємність між Давидом і Христом?</p> <p>– Чому титул «Син Давидів» є таким важливим у християнському богослов'ї?</p>	
27	<p>Тема 9. Друга книга Хронік (2-а книга параліпоменон). Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Теоретична робота</p> <p>Опрацювати матеріали про історію написання Другої книги Хронік. Які існують теорії щодо авторства цієї книги? Традиційно вважається, що автором є священник або письменник, пов'язаний із післяполонним періодом, ймовірно, відновлюючи та записуючи події з історії царства Юдеї. Соціально-культурний контекст: період після вавилонського полону, повернення з полону та відновлення храму в Єрусалимі. Як книга відображає політичні та релігійні події того часу, зокрема внутрішнє життя царства Юдеї, царювання різних царів, їхні реформи і відновлення поклоніння Богу.</p> <p>2. Завдання з аналізу</p> <p>Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Другої книги Хронік.</p> <p>Як книга описує останні роки царювання царя Давида та його нащадків у Юдеї?</p> <p>Які важливі реформи царів, таких як Єзекія та Йосія, були описані в книзі, і яке значення вони мали для духовного відродження народу?</p>	

	<p>3. Екзегетика обраних текстів Обрати 2-3 ключових уривки з Другої книги Хронік і провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту.</p> <p>2 Хр. 7:14 — «І якщо народ Мій, над яким було призване Моє ім'я, смириться, і помолиться, і пошукає лице Моє, і звернеться від своїх лукавих шляхів, то Я почую з неба, і прошу їхній гріх, і зцілю їхню землю». Як цей уривок відображає концепцію покаяння та відновлення в контексті Нового Завіту (Лк. 15:7)?</p> <p>2 Хр. 34:29-33 — реформа царя Йосії, як він зібрав народ і поновив Завіт з Богом. Як це можна порівняти з Новим Завітом, де Ісус приводить народ до нових завітних відносин через Свою смерть і воскресіння?</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Друга книга Хронік в контексті історії спасіння» У цій роботі потрібно: Розглянути, як через книгу Хронік Бог працює над відновленням духовності серед народу через реформи та покаяння, і як це відображає вчення Ісуса Христа про новий завіт. Як приклади покаяння та відновлення в книзі є прообразами духовного відродження, яке Христос пропонує всьому людству.</p> <p>5. Додаткове завдання (за бажанням) Порівняти ідеї відновлення, покаяння і реформ в Другої книзі Хронік та Новому Завіті. Як відновлення Юдеї під час царювання Йосії прообразує відновлення через Ісуса Христа, яке здійснюється через Його служіння і спасіння?</p>	
28	<p>Тема 10. Книга Ездри. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Теоретична робота Опрацювати матеріали про історію написання Книги Ездри. Які існують теорії щодо авторства цієї книги? Традиційно вважається, що автором є сам Ездра, священник і письменник, або інші священники, які були учасниками повернення з вавилонського полону. Соціально-культурний контекст: період після вавилонського полону, повернення євреїв до Єрусалиму, відновлення храму і релігійного життя. Як книга відображає процес відновлення після полону, зокрема значення відбудови храму і відновлення Закону для народу Ізраїлю.</p> <p>2. Завдання з аналізу Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Книги Ездри. Як книга описує повернення євреїв з полону і важливість відновлення храму для духовного життя Ізраїлю? Як Ездра організовує відновлення духовної практики, виконання Закону та реформи серед народу?</p> <p>3. Екзегетика обраних текстів Обрати 2-3 ключових уривки з Книги Ездри і провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту.</p> <p>Ездра 7:10 — «Бо Ездра поставив своє серце на вивчення Закону Господнього, щоб виконувати його і навчати в Ізраїлі статків і постанов». Як цей уривок про вивчення і виконання Закону пов'язаний із вченням Ісуса Христа про дотримання Закону (Мат. 5:17-18)?</p> <p>Ездра 9:6-15 — молитва Ездри за народ, який порушив Закон. Як ця молитва покаяння може бути порівняна з покаянням, яке пропонує Ісус у Новому Завіті (Лк. 15:7)?</p> <p>4. Практичне завдання</p>	

	<p>Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Книга Ездри в контексті історії спасіння» У цій роботі потрібно: Розглянути, як Книга Ездри відображає Божий план спасіння через відновлення єврейського народу, що повертається до своїх коренів після полону. Як відновлення поклоніння Богу і виконання Закону через Ездри прообразує духовне відновлення через Ісуса Христа в Новому Завіті. 5. Додаткове завдання (за бажанням) Порівняти ідею відновлення і покаяння в Книзі Ездри та Новому Завіті. Як покаяння і відновлення, яке відображено в книзі Ездри, є прообразом спасіння і відновлення, яке Ісус Христос приносить через Свою жертву?</p>	
29	<p>Тема 11. Книга Неемії. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Прочитати книгу Неемії. Написати есе на тему: «Постать біблійного героя в світлі Нового Завіту». Зробити екзегетичний аналіз одного уривку з книги Неемії. 1. Текстова робота Прочитати всю книгу Неемії. Скласти таблицю «Проблеми відбудови та духовні відповіді Божого народу». Охарактеризувати образ Неемії як лідера (молитва, організація, довіра Богові). 2. Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем: «Неемія як приклад лідера, що покладається на Бога» «Читання Закону і духовне оновлення народу» «Відбудова стін Єрусалима – символ Божого захисту» 3. Біблійне богослов'я Простежити тему молитви у книзі Неемії. Порівняти: молитви Неемії → постійне звернення до Бога в кризі молитва Ісуса у Гефсиманії → приклад досконалого послуху і довіри Отцю 4. Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Господь укріплює руки до добрих справ» (Неем. 2:18) «Радість у Господі – підкріплення для народу Божого» (Неем. 8:10)</p>	
30	<p>Тема 12. Книга Естер. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Прочитати книгу Естер. Написати есе на тему: «Постать біблійного героя в світлі Нового Завіту» (обрати Естер або Мордехая). Зробити екзегетичний аналіз одного обраного уривку з книги Естер. 1. Текстова робота Прочитати всю книгу Естер. Скласти таблицю «Ситуації загрози Божому народові та прояви Божого провидіння». Виділити головні дієві постаті (Естер, Мордехай, Аман, цар Ахашверш) та охарактеризувати їх з богословської точки зору. 2. Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем:</p>	

	<p>«Естер як приклад вірності і жертвовності» «Мордехай і тема Божого провидіння» «Аман як уособлення гордості і зла» 3. Біблійне богослов'я Простежити тему «прихованої присутності Бога» у книзі Естер (чому Бог не згадується, але діє через події). Порівняти: порятунок Божого народу через Естер → провидіння і захист остаточне спасіння у Христі → звершене викуплення</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Хто знає, чи не на цей час ти досягла царства?» (Ест. 4:14) «Бог керує історією навіть тоді, коли Його ім'я не згадується»</p>	
Змістовий модуль 5.		
31	<p>Тема 1. Книга Йова. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Теоретична робота Опрацювати матеріали про історію написання Книги Йова. Які існують теорії щодо авторства цієї книги? Традиційно вважається, що автором є невідомий мудрець, хоча існують припущення, що це могло бути одне з поколінь ізраїльтян або пророків. Соціально-культурний контекст: період патріархів, життя в умовах віри, страждань і випробувань. Які культурні та релігійні умови оточували Йова? Як книга відображає проблему страждання та випробувань, а також питання справедливості і Божого правління в світі?</p> <p>2. Завдання з аналізу Підготувати аналіз біблійного контексту Книги Йова. Як книга описує страждання Йова, його реакцію та пошук відповіді на питання страждання праведників? Яким чином книга розкриває тему Божої справедливості і мудрості в контексті страждань?</p> <p>3. Екзегетика обраних текстів Обрати 2-3 ключових уривки з Книги Йова і провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту. Йов 1:21 — «Naked я вийшов з утроби матері моєї, naked повернуся туди». Як цей уривок можна порівняти з вченням Ісуса Христа про життя і смерть (Мат. 16:24-26)? Йов 42:5-6 — «Я чув про тебе чутками, а тепер моє око побачило тебе». Як це співвідноситься з ученням про віру і бачення Бога в Новому Завіті (Ів. 20:29)?</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Книга Йова в контексті історії спасіння» У цій роботі потрібно: Розглянути, як Книга Йова в контексті страждань і випробувань показує глибоке питання про Божу справедливість, яке знаходить своє вирішення в Новому Завіті через страждання і смерть Ісуса Христа. Як Книга Йова відображає процес очищення віри, що є прообразом християнського вчення про спасіння через страждання.</p> <p>5. Додаткове завдання (за бажанням) Порівняти концепцію страждання праведників в Книзі Йова і Новому</p>	

	<p>Завіті. Як страждання Ісуса Христа є виконанням тих питань, які піднімає книга Йова про страждання невинних і праведних?</p>	
32	<p>Тема 2. Книга Псалмів. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Постать Давида як царя і пророка.</p> <p>1. Теоретична робота Опрацювати матеріали про історію написання Книги Псалмів. Які існують теорії щодо авторства Псалмів? Традиційно вважається, що багато з них написані царем Давидом, але є також псалми, які приписуються Асафу, Хеману, Етану та іншим. Соціально-культурний контекст: період царювання Давида та інших царів, важливість псалмів у релігійному житті Ізраїлю, їхнє використання в поклонінні та в літургії. Як книга Псалмів відображає різні аспекти людського досвіду, такі як радість, скорбота, покаєння, подяка, надія, і як ці емоції взаємодіють із Божим правлінням?</p> <p>2. Завдання з аналізу Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Книги Псалмів. Як Псалми розкривають образ Давида як царя і пророка? Яке місце Псалми займають у розумінні Божого плану спасіння через царя Давида та його нащадків? Як у книзі Псалмів представлені теми Божої справедливості, милосердя, захисту і божественного спасіння?</p> <p>3. Екзегетика обраних текстів Обрати 2-3 ключових уривки з Книги Псалмів і провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту. Псалом 22:1 — «Боже мій, Боже мій! Чому ти мене покинув?» Як цей уривок передбачає страждання Ісуса Христа на хресті (Мк. 15:34)? Псалом 110:1 — «Сказав Господь Господові моему: «Сиди по правиці Моєї, поки покладу ворогів твоїх під ноги твої». Як цей уривок співвідноситься з вченням про Ісуса Христа як Царя царів у Новому Завіті (Мт. 22:44)?</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Книга Псалмів в контексті історії спасіння» У цій роботі потрібно: Розглянути, як псалми Давида та інших авторів пророко вказують на служіння Ісуса Христа і як вони відображають Божий план спасіння для людства. Які образи і теми з Псалмів стають пророчими щодо Нового Завіту, зокрема щодо страждання, воскресіння і царювання Ісуса Христа.</p> <p>5. Додаткове завдання (за бажанням) Порівняти постать Давида як царя і пророка в Книзі Псалмів з його образом у Новому Завіті. Як пророчий аспект життя Давида виявляється у служінні Ісуса Христа, і як постать Давида є типом Месії?</p>	
33	<p>Тема 3. Притчі Соломона. Історичний та біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Постать Соломона як царя і пророка.</p> <p>1. Теоретична робота Опрацювати матеріали про історію написання Притч Соломона. Які існують теорії щодо авторства цієї книги? Традиційно вважається, що Притчі Соломона написані самим Соломоном, але є також і інші додаткові частини, написані іншими мудрецами, які зібрали та записали ці притчі.</p>	

	<p>Соціально-культурний контекст: часи царювання Соломона, його мудрість і влада в Ізраїлі. Яку роль відіграють притчі в навчанні та моральному вихованні того часу?</p> <p>Як Притчі Соломона відображають моральні принципи, що стосуються людських взаємин, Божої мудрості і праведності?</p> <p>2. Завдання з аналізу</p> <p>Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Притч Соломона. Як книга Притч відображає роль Соломона як царя та пророка в контексті мудрості, якою він володіє?</p> <p>Яке значення мають притчі для життя ізраїльського народу, особливо в контексті його моралі, стосунків з іншими народами та з Богом?</p> <p>3. Екзегетика обраних текстів</p> <p>Обрати 2-3 ключових уривки з Притч Соломона і провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту.</p> <p>Притча 3:5-6 — «Довіряй Господу від усього серця твого, і не покладайся на розум свій. На всіх твоїх шляхах пізнавай Його, і Він вирівняє стежки твої».</p> <p>Як цей уривок співвідноситься з вченням Ісуса Христа про покору і віру в Бога (Мат. 6:33-34)?</p> <p>Притча 4:23 — «Бережи своє серце більше за все, що зберігається, бо з нього походять джерела життя». Як це можна співвіднести з вченням Ісуса Христа про серце та чистоту (Мат. 15:18-20)?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Притчі Соломона в контексті історії спасіння»</p> <p>У цій роботі потрібно:</p> <p>Розглянути, як притчі Соломона відображають Божу мудрість і як вони є прообразами новозавітних вчень Ісуса Христа, які пов'язують мудрість, праведність і спасіння.</p> <p>Як постать Соломона як мудрого царя і пророка є символом більш високої мудрості, яку приносить Ісус Христос через своє служіння?</p> <p>5. Додаткове завдання (за бажанням)</p> <p>Порівняти постать Соломона як царя і пророка в Притчах з його образом у Новому Завіті.</p> <p>Як роль Соломона в Старому Завіті як мудрого царя прообразує царювання і служіння Ісуса Христа як Царя царів і Пророка?</p>	
34	<p>Тема 4. Книга Екклесіаста. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Теоретична робота</p> <p>Опрацювати матеріали про історію написання Книги Екклесіаста. Які існують теорії щодо авторства цієї книги? Традиційно вважається, що автором є Соломон, хоча деякі вчені припускають, що книга була написана після його часу.</p> <p>Соціально-культурний контекст: період пізнього царювання Соломона, роздуми про сенс життя, його скороминучість та пошук істинної мудрості. Як книга відображає філософське осмислення життя, що є важливим для розуміння людського існування і ставлення до Бога?</p> <p>2. Завдання з аналізу</p> <p>Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Книги Екклесіаста.</p> <p>Як книга описує природу людського життя і його безплідність без Бога?</p> <p>Які ключові теми та філософські роздуми про сенс життя, труд, насолоди, страждання і смерть представлені в книзі?</p>	

	<p>3. Екзегетика обраних текстів Обрати 2-3 ключових уривки з Книги Екклезіаста і провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту. Екклесіаст 1:2 — «Марнота марнот, все марнота!» Як цей уривок можна співвіднести з вченням Ісуса Христа про духовні цінності і матеріальне багатство (Мат. 6:19-21)? Екклесіаст 3:1-8 — «Все має свій час, і година для кожної справи під небом». Як цей уривок можна порівняти з ученням Ісуса Христа про Божий час і Його план для людства (Лк. 12:54-56)?</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Книга Екклесіаста в контексті історії спасіння» У цій роботі потрібно: Розглянути, як Книга Екклесіаста показує, що всі людські досягнення і насолоди марні без Бога, і як це передує Новому Завіту, де Ісус Христос вказує на справжній сенс життя через вірність Богу. Як духовні роздуми Книги Екклесіаста відкривають дорогу до розуміння спасіння через Ісуса Христа.</p> <p>5. Додаткове завдання (за бажанням) Порівняти концепцію світської мудрості в Книзі Екклесіаста з мудрістю Ісуса Христа в Новому Завіті. Як вчення Екклесіаста про марноту світського життя співвідноситься з Ісусовими словами про небесні цінності та царство Боже (Лк. 12:15-21)?</p>	
35	<p>Тема 5. Книга Пісня пісень. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>1. Теоретична робота Опрацювати матеріали про історію написання Книги Пісня пісень. Які існують теорії щодо авторства цієї книги? Традиційно вважається, що автором є цар Соломон, але є інші погляди щодо її авторства та періоду написання. Соціально-культурний контекст: значення Книги Пісня пісень в літературному, релігійному та культурному житті Ізраїлю, зокрема в контексті шлюбу та любові. Як книга відображає ідеалізовану любов, відданість і взаєморозуміння між чоловіком і жінкою? Яку роль вона відіграє в розумінні Бога як люблячого народу через образ шлюбу?</p> <p>2. Завдання з аналізу Підготувати аналіз історичного та біблійного контексту Книги Пісня пісень. Як книга описує любовні стосунки між нареченим і нареченою? Яким чином ці стосунки стають прообразом більш глибоких духовних відносин між Богом і Його народом? Як у книзі розкривається тема взаємної відданості, краси, щирості в контексті подружньої любові?</p> <p>3. Екзегетика обраних текстів Обрати 2-3 ключових уривки з Книги Пісня пісень і провести їхній екзегетичний аналіз у світлі Нового Завіту. Пісня пісень 2:16 — «Мій коханий належить мені, і я належу йому». Як цей уривок можна співвіднести з ученням Ісуса Христа про відносини між Ним і Церквою (Еф. 5:25-32)? Пісня пісень 8:6-7 — «Поклади мене як печатку на твоєму серці, як печатку на твоїй руці; бо любов сильна, як смерть, ревність тверда, як пекло». Як цей уривок може бути пов'язаний із новозавітним</p>	

	<p>розумінням Божої любові до людства через Ісуса Христа (Ів. 15:13)?</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготувати письмову роботу (1-2 сторінки) на тему: «Книга Пісня пісень в контексті історії спасіння»</p> <p>У цій роботі потрібно:</p> <p>Розглянути, як Книга Пісня пісень символізує глибокі духовні відносини між Богом і Його народом.</p> <p>Як любов, яка описана в книзі, є прообразом божественної любові Ісуса Христа до Церкви, і як ці образи відображають спасіння через Ісуса Христа.</p> <p>5. Додаткове завдання (за бажанням)</p> <p>Порівняти концепцію любові і ревності в Книзі Пісня пісень з тим, як Ісус Христос виражає Свою любов і ревність до Своєї Церкви (Об. 2:4-5).</p> <p>Як образи, що описані в Книзі Пісня пісень, допомагають розуміти божественний план спасіння через Ісуса Христа, зокрема через Його відданість і жертвну любов?</p>	
Змістовий модуль 6.		
36	<p>Тема 1. Книга пророка Ісаї. Біблійний контекст. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Месіанські пророцтва.</p> <p>Прочитати книгу пророка Ісаї (основні розділи з месіанськими пророцтвами).</p> <p>Написати есе на тему: «Образ Месії у пророка Ісаї та його здійснення у Христі».</p> <p>Зробити екзегетичний аналіз одного месіанського пророцтва.</p> <p>1. Текстова робота</p> <p>Прочитати вибрані уривки з книги Ісаї:</p> <p>Іс. 6:1–13 (покликання пророка)</p> <p>Іс. 7:10–14 (пророцтво про Еммануїла)</p> <p>Іс. 9:1–6 (Дитя-Месія, «Князь миру»)</p> <p>Іс. 53:1–12 (Страждаючий Раб Господній)</p> <p>Скласти таблицю «Месіанські пророцтва в книзі Ісаї та їх виконання у Новому Завіті».</p> <p>2. Письмовий аналіз</p> <p>Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем:</p> <p>«Ісаїя 53 і новозавітне розуміння хреста»</p> <p>«Ісус – виконання обітниці про Еммануїла»</p> <p>«Покликання Ісаї і пророче служіння як приклад вірності Богу»</p> <p>3. Біблійне богослов'я</p> <p>Простежити тему «Страждаючого Раба Господнього» у книзі Ісаї.</p> <p>Порівняти:</p> <p>пророцтво Іс. 53 → жертва Раба Господнього за гріхи народу Євангелія (Мт. 8:17; Дії 8:32–35) → здійснення цього пророцтва в Ісусі Христі</p> <p>4. Практичне завдання</p> <p>Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем:</p> <p>«Народ, що ходить у темряві, побачив світло велике» (Іс. 9:2)</p> <p>«Він був ранений за наші гріхи» (Іс. 53:5)</p>	
37	<p>Тема 2. Книга пророка Єремії. Екзегетика обраних текстів. Пророцтва та умови Нового завіту.</p> <p>Прочитати уривки; написати повідомлення «Новий Завіт у Єремії»;</p>	

	<p>екзегетика вибраних текстів. Прочитати книгу пророка Єремії. Написати есе на тему: «Пророцтво Єремії про Новий Завіт і його виконання у Христі». Зробити екзегетичний аналіз одного уривку з книги Єремії.</p> <p>1. Текстова робота Прочитати всю книгу або ключові розділи (Єр. 1–20; 30–33). Скласти таблицю «Суд і надія в книзі Єремії» (прикладі засудження гріха та обітниці відновлення). Охарактеризувати образ пророка Єремії як «пророка страждання».</p> <p>2. Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем: «Покликання Єремії і його значення для християнського служіння» «Книга Єремії як свідчення Божої справедливості і милості» «Новий Завіт у пророка Єремії і вчення Ісуса Христа»</p> <p>3. Біблійне богослов'я Простежити тему Нового Завіту у книзі Єремії (Єр. 31:31–34). Порівняти: Завіт у Єремії → написання Закону на серці Новий Завіт у Христі → виконання Закону через Духа Святого</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Покликання пророка і сила Божого слова» (Єр. 1:4–10) «Новий Завіт і відновлене серце» (Єр. 31:31–34)</p>	
38	<p>Тема 3. Книга плач Єремії. Постаць пророка Єремії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Прочитати книгу; скласти схему «Страждання пророка»; екзегетика уривків. Зробити екзегетичний аналіз одного уривку з книги.</p> <p>1. Текстова робота Прочитати вибрані уривки: Пл. Єр. 1:1–11 (спустошення Єрусалима) Пл. Єр. 3:1–33 (страждання пророка і надія на Господа) Пл. Єр. 5:1–22 (молитва про відновлення) Скласти таблицю «Страждання – Причини – Відповідь Божого народу».</p> <p>2. Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем: «Єрусалим як символ Божого суду» «Пророк Єремія – образ страждального служителя» «Надія серед руїни: Бог милосердний і вірний»</p> <p>3. Біблійне богослов'я Простежити тему страждання і надії у книзі Плач Єремії. Порівняти: страждання пророка та народу → наслідок гріха і невірності страждання Христа → спасительна жертва для оновлення завіту</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Велика є милість Господня: Його милосердя не закінчилося» (Пл. Єр. 3:22–23) «Наверни нас, Господи, і ми навернемось» (Пл. Єр. 5:21)</p>	
39	<p>Тема 4. Книга пророка Єзекіїля. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p>	

	<p>Скласти таблицю символів; екзегетика текстів. Порівняння з книгою «Об’явлення»</p> <p>1. Текстова робота Прочитати уривки: Єз. 1:1–28 (видіння слави Господньої) Єз. 2:1–10 (покликання пророка) Єз. 37:1–14 (долина сухих кісток – відновлення Ізраїля) Єз. 47:1–12 (видіння ріки, що виходить із храму) Скласти таблицю «Символи у книзі Єзекіїля та їх богословське значення».</p> <p>2. Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем: «Слава Божа у видіннях Єзекіїля» «Пророче служіння як знак Божої присутності» «Образ долини сухих кісток як прообраз воскресіння»</p> <p>3. Біблійне богослов’я Простежити символіку у книзі Єзекіїля. Порівняти: видіння Єзекіїля (слава Господня, книга, новий храм) → старозавітні образи Божої присутності книга «Об’явлення» (1:12–20; 21:1–27) → новозавітне об’явлення Божої слави у Христі</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Господь є там» (Єз. 48:35) – Бог як джерело надії «Я дам вам серце нове і дух новий» (Єз. 36:26) – обітниця оновлення у Христі.</p>	
40	<p>Тема 5. Книга пророка Даниїла. Пророча книга. Паралелі в Новому завіті.</p> <p>Прочитати уривки; скласти таблицю «Видіння Даниїла»; порівняти з Об’явленням.</p> <p>1. Текстова робота Прочитати уривки: Дан. 2:31–45 (видіння статуї та його значення) Дан. 3:1–30 (три юнаки у вогняній печі) Дан. 6:1–28 (Даниїл у лев’ячій ямі) Дан. 7:1–28 (видіння чотирьох звірів і Сина Людського) Скласти таблицю «Видіння Даниїла – їх зміст – богословське значення – паралелі в Новому Завіті».</p> <p>2. Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем: «Даниїл як приклад вірності Богові у вигнанні» «Син Людський у книзі Даниїла і Євангеліях» «Царство Боже, яке зруйнує всі царства світу»</p> <p>3. Біблійне богослов’я Простежити тему «Царства Божого» у книзі Даниїла. Порівняти: видіння про Сина Людського (Дан. 7) → очікування вічного Царства книга Об’явлення (Об. 1:12–18; 11:15) → здійснення у Христі, Цареві царів</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Бог рятує тих, хто Йому вірний» (Дан. 3:17–18) «Його царство – царство вічне» (Дан. 7:14)</p>	

Змістовий модуль 7.	
41	<p>Тема 1. Книга пророка Осії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Написати повідомлення «Любов Бога до Ізраїлю».</p> <p>1. Текстова робота Прочитати уривки: Ос. 1:2–11 (шлюб Осії та символіка Божої любові до невірному народу) Ос. 2:14–23 (Божі обітниця відновлення союзу) Ос. 11:1–11 (любов Отця до Ізраїля, незважаючи на відступництво) Ос. 14:1–9 (покаяння і Божі милість) Скласти таблицю «Невірність Ізраїля – Реакція Бога – Його любов і милість».</p> <p>2. Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем: «Шлюб Осії як образ Божих стосунків з Ізраїлем» «Любов Бога, Який кличе до покаяння» «Виконання пророцтв Осії у Новому Завіті (Мт. 2:15; Рим. 9:25–26)»</p> <p>3. Біблійне богослов'я Простежити тему любові і милості Божої у книзі Осії. Порівняти: Божі любов до невірному Ізраїля → поклик до покаяння Христова любов до Церкви → сповнене відкуплення і відновлення союзу</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Я полюбив Ізраїля ще з дитинства його» (Ос. 11:1) «Я зцілю їхнє відступництво, буду їх щиро любити» (Ос. 14:4)</p>
42	<p>Тема 2. Книга пророка Йоїла. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Написати роздуми на тему: «День Господній»</p> <p>Прочитати книгу пророка Йоїла. Написати повідомлення (2–3 сторінки) на тему: «День Господній». Зробити екзегетичний аналіз одного обраного уривку.</p> <p>1. Текстова робота Прочитати уривки: Йоїл 1:13–20 (поклик до посту і молитви) Йоїл 2:1–17 (опис Дня Господнього і заклик до покаяння) Йоїл 2:28–32 (обітниця вилиття Духа) Йоїл 3:9–21 (суд над народами і спасіння Сіону) Скласти таблицю «День Господній у книзі Йоїла: ознаки – реакція народу – Божі обітниці».</p> <p>2. Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем: «День Господній як суд і надія» «Пророцтво Йоїла 2:28–32 та його виконання у День П'ятидесятниці (Дії 2:16–21)» «Заклик до покаяння як шлях до Божого спасіння»</p> <p>3. Біблійне богослов'я Простежити тему «Дня Господнього» у книзі Йоїла. Порівняти: День Господній у Йоїла → час суду і милості Новий Завіт (2 Сол. 2; Об. 6–7) → остаточний суд і спасіння через Христа</p>

	<p>4. Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Оберніться до Мене всім своїм серцем» (Йоїл 2:12–13) «І буде: кожен, хто прикличе ім'я Господнє, спасеться» (Йоїл 2:32)</p>	
43	<p>Тема 3. Книга пророка Амоса. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Скласти конспект «Бог і соціальна справедливість»</p> <p>1. Текстова робота Прочитати книгу пророка Амоса. Прочитати та проаналізувати уривки: Ам. 2:6–16 (осуд Ізраїля за соціальну несправедливість) Ам. 3:1–15 (Бог судить Свій народ, бо він має особливе покликання) Ам. 5:18–27 (попередження про День Господній як день темряви) Ам. 9:11–15 (обітниця відновлення Давидового дому та благословення народів) Скласти таблицю: «Божий суд і Божі обітници у книзі Амоса» (гріхи – Божа реакція – поклик до навернення – обітниця майбутнього спасіння).</p> <p>2. Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем: «Соціальна справедливість у книзі Амоса та проповідь Ісуса (пор. Лк. 4:18–19; Мф. 23:23)» «День Господній у Амоса: суд над Ізраїлем і народами» «Ам. 9:11–12 у світлі Дій 15:15–18: відновлення Давидового дому як місія для всіх народів»</p> <p>3. Біблійне богослов'я Простежити головні богословські теми книги Амоса та показати їхнє продовження у Новому Завіті: Суд над Божим народом (Ам. 3:2 → 1 Пет. 4:17) Соціальна справедливість і праведність (Ам. 5:24 → Мф. 5:6; Лк. 6:20–26) День Господній (Ам. 5:18 → 1 Сол. 5:2–3) Відновлення Давидового дому (Ам. 9:11–12 → Дії 15:15–18)</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Нехай справедливість тече, немов вода» (Ам. 5:24) «Чи можливо втекти від Божого суду?» (Ам. 9:2–4) «Відновлення Давидового дому і спасіння народів» (Ам. 9:11–12)</p>	
44	<p>Тема 5. Книга пророка Йони. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. Постать милуючого Бога. скласти повідомлення «Милосердя Бога»; екзегетика уривків.</p> <p>1. Текстова робота Прочитати книгу пророка Йони повністю. Прочитати та проаналізувати уривки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Йона 1:1–17 (поклик пророка і його втеча; Бог рятує навіть у бунті) • Йона 2:1–11 (молитва з глибини і Божий порятунок) • Йона 3:1–10 (покаяння Ніневії і милість Божа) • Йона 4:1–11 (Бог милує і вчить пророка милосердю) <p>Скласти таблицю: «Милосердя Бога у книзі Йони» (гріх людини/народу – Божа реакція – покаяння – вияв милості).</p>	

	<p>2. Письмовий аналіз Написати повідомлення (2–3 сторінки) на тему: «Милосердя Бога» – на матеріалі книги Йони і Нового Завіту. Звернути увагу на такі аспекти: Бог милує навіть ворогів Ізраїля (Ніневію). Йона як образ жорстокосердного пророка у протиставленні милуючому Богу. Новозавітні паралелі: Ісус як «знак Йони» (Мт. 12:39–41; Лк. 11:30). Проповідь покаяння для всіх народів (Мт. 28:19). Божа любов до світу (Ів. 3:16–17).</p> <p>3. Біблійне богослов'я Простежити богословську тему милосердя Бога у книзі Йони та Новому Завіті: Бог «повільний на гнів і багатомилостивий» (Йона 4:2 → пор. Вих. 34:6–7). Бог чує молитву навіть у глибині (Йона 2 → Лк. 23:42–43). Покаяння язичників → спасіння через Христа для всіх народів (Йона 3 → Рим. 10:12–13). «Знак Йони» → смерть і воскресіння Ісуса як вища демонстрація Божого милосердя (Мт. 12:40).</p> <p>4. Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Бог, Який милує навіть ворогів» (Йона 3:10) «Знак Йони і воскресіння Христа» (Мт. 12:40) «Чи можемо ми радіти Божому милосердю?» (Йона 4:9–11)</p>	
45	<p>Тема 6. Книга пророка Міхея. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. скласти таблицю «Пророцтва про Месію» 1 Текстова робота Прочитати книгу пророка Міхея. Прочитати та проаналізувати уривки: Міх. 3:8–12 (осуд лжепророків і зруйнування Сіону) Міх. 4:1–5 (обітниця миру і Царства Божого) Міх. 5:1–4 (пророцтво про Месію з Вифлеєма) Міх. 6:6–8 (заклик до правди, милосердя і смирення перед Богом) Міх. 7:18–20 (Бог, Який прощає і милує) Скласти таблицю «Пророцтва про Месію у книзі Міхея» (текст пророцтва – новозавітне виконання – богословське значення). 2 Письмовий аналіз Написати есе (2–3 сторінки) на одну з тем: «Міх. 5:1–4 і народження Ісуса у Вифлеємі» (пор. Мт. 2:5–6) «Бог вимагає правди і милосердя: актуальність Міх. 6:8 для християн сьогодні» «Милосердя і прощення у Міхея 7:18–20 та у вченні Ісуса»</p> <p>3 Біблійне богослов'я Простежити тему месійних пророцтв у книзі Міхея та їхнє виконання у Новому Завіті: Міх. 4:1–5 → Об. 21:22–27 (Царство миру) Міх. 5:1–4 → Мт. 2:5–6; Лк. 2:4–7 (народження Ісуса у Вифлеємі) Міх. 7:18–20 → Лк. 15:11–32; Еф. 1:7 (Бог милостивий і прощає)</p> <p>4 Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «3 Вифлеєма вийде Той, Хто буде Пастирем» (Міх. 5:1–4)</p>	

	«Правда, милосердя і смирення – основа Божого Завіту» (Міх. 6:8) «Хто є Бог, як Ти, що прощає провину?» (Міх. 7:18)	
46	<p>Тема 7. Книга пророка Наума. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. скласти конспект «Суд над Ніневією».</p> <p>1 Текстова робота Прочитати книгу пророка Наума. Прочитати та проаналізувати уривки: Наум 1:2–8 (Бог як ревнитель і суддя, але також захист для тих, хто на Нього уповає) Наум 2:1–13 (опис падіння Ніневії) Наум 3:1–7 (осуд за кровопролиття, жорстокість і ідолопоклонство)</p> <p>2 Письмовий аналіз Скласти конспект (2–3 сторінки) на тему: «Суд над Ніневією» У конспекті висвітлити: – історичний контекст: Ніневія як столиця Ассирії, символ жорстокої імперії – причини суду: насильство, ідолопоклонство, гноблення народів – образи Божого гніву і справедливості у пророка Наума – паралелі з Новим Заветом: Бог як Суддя світу (Дії 17:31; Рим. 2:5–6) падіння «Вавилону» в Об’явленні (Об. 18) як паралель падінню Ніневії Божий суд як надія для гноблених і уповання на остаточну перемогу Христа 3 Біблійне богослов’я Простежити, як тема «суду над Ніневією» розкриває загальний біблійний принцип: – Бог довготерпеливий (Йона) → але Його суд неминучий (Наум) – Божа справедливість і милосердя у балансі (2 Пет. 3:9–10) – остаточний суд і перемога Агнця (Об. 19:11–16)</p> <p>4 Практичне завдання Підготувати проповідний конспект (1–2 сторінки) на одну з тем: «Горе місту кровей» (Наум 3:1) «Бог – оборона для тих, хто на Нього надіється» (Наум 1:7) «Суд Божий як надія для праведних» (пор. Наум 1:2–3; Об. 19:1–2)</p>	
47	<p>Тема 8. Книга пророка Аввакум. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. написати повідомлення «Праведний вірою житиме»; екзегетика текстів. Тема 8. Книга пророка Аввакума. Екзегетика обраних текстів у світлі Нового Завіту</p> <p>1 Текстова робота Прочитати книгу пророка Аввакума. Прочитати та проаналізувати уривки: Авв. 1:2–4 (плач пророка про несправедливість) Авв. 1:12–17 (чому Бог допускає жорстокість народів?) Авв. 2:1–4 (Божий відповідь: праведний вірою житиме) Авв. 3:16–19 (молитва довіри і радості в Господі попри страждання)</p> <p>2 Письмовий аналіз Написати повідомлення (2–3 сторінки) на тему: «Праведний вірою житиме» (Авв. 2:4) У роботі висвітлити: – контекст Авв. 2:4: протиставлення гордого і праведного – значення віри як довіри Богові у час випробувань – використання цього тексту в Новому Заветі:</p>	

	<p>Рим. 1:17 – виправдання вірою через Ісуса Христа Гал. 3:11 – неможливість виправдання через Закон Євр. 10:38 – заклик жити вірою і не відступати – богословське значення: віра як основа праведності і спасіння 3 Біблійне богослов'я Простежити розвиток теми «праведний вірою житиме» в історії одкровення: – Авв. 2:4 → Рим. 1:17 (основа євангелія Павла) – віра як відповідь на Божу милість → Еф. 2:8–9 – віра як довіра і витривалість у стражданнях → Євр. 11 4 Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Праведний вірою житиме» (Авв. 2:4; Рим. 1:17) «Віра у часи кризи і страждань» (Авв. 3:17–19) «Віра як шлях праведності і спасіння» (Гал. 3:11)</p>	
48	<p>Тема 9. Книга пророка Софонії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. скласти конспект «День Господній». 1 Текстова робота Прочитати книгу пророка Софонії. Прочитати та проаналізувати уривки: Соф. 1:14–18 (День Господній – день гніву і скорботи) Соф. 2:1–3 (поклик до покаяння і смирення) Соф. 3:8–13 (Бог чинить суд і залишає смиренний остаток) Соф. 3:14–20 (радість спасіння і присутність Господа серед народу) 2 Письмовий аналіз Скласти конспект (2–3 сторінки) на тему: «День Господній» У конспекті розкрити: – як описується День Господній у Софонії (гнів, суд, очищення, відновлення) – що означає для Божого народу заклик до покаяння перед цим днем – як тема Дня Господнього розвивається у Новому Завіті: • 1 Сол. 5:2–3 – день Господній як несподіваний прихід • 2 Пет. 3:10–13 – день Господній як день оновлення творіння • Об. 6:12–17 – образ остаточного суду – богословське значення: День Господній як суд над злом і спасіння для тих, хто уповає на Бога 3 Біблійне богослов'я Показати, як у книзі Софонії поєднуються два виміри Дня Господнього: – Суд для нечестивих – Радість і спасіння для смиренного остатка Порівняти з Новим Завітом: – суд для відкинувших Христа (2 Сол. 1:7–9) – спасіння і радість для вірних (Об. 21:1–4) 4 Практичне завдання Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем: «Шукайте Господа, всі смиренні землі» (Соф. 2:3) «День Господній як день суду і надії» (Соф. 1:14; 3:17) «Господь посеред тебе – Сильний, Він спасе» (Соф. 3:17)</p>	
49	<p>Тема 10. Книга пророка Огії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту. скласти схему «Відбудова храму». Тема 10. Книга пророка Огія.</p>	

	<p>Екзегетика обраних текстів у світлі Нового Завіту</p> <p>1 Текстова робота</p> <p>Прочитати книгу пророка Огія.</p> <p>Прочитати та проаналізувати уривки:</p> <p>Ог. 1:1–11 (заклик до відбудови храму, докір за байдужість народу)</p> <p>Ог. 1:12–15 (послух народу і початок відбудови)</p> <p>Ог. 2:1–9 (слава нового храму більша за колишню)</p> <p>Ог. 2:20–23 (обітниця Божого царства і майбутнього правителя)</p> <p>2 Письмовий аналіз</p> <p>Скласти схему «Відбудова храму» (причини – поклик пророка – реакція народу – Божі обітници – новозавітне виконання).</p> <p>3 Біблійне богослов'я</p> <p>Показати, як тема відбудови храму розкривається у світлі Нового Завіту:</p> <p>– Ісус як новий храм (Ів. 2:19–21)</p> <p>– церква як храм Святого Духа (1 Кор. 3:16–17; Еф. 2:19–22)</p> <p>– небесний храм і присутність Бога серед людей (Об. 21:22–23)</p> <p>4 Практичне завдання</p> <p>Підготувати конспект-проповідь (1–2 сторінки) на одну з тем:</p> <p>«Настав час будувати храм Господній» (Ог. 1:2)</p> <p>«Слава цього храму буде більшою» (Ог. 2:9)</p> <p>«Церква – храм Святого Духа» (Еф. 2:21–22)</p>	
50	<p>Тема 11. Книга пророка Захарії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>Скласти таблицю «Месіанські образи»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Написати розгорнуте есе (2–3 стор.) на тему: <i>«Пророчі образи Захарії як передвісники Нового Завіту».</i> 2. Виконати екзегетичний аналіз одного уривку на вибір: Зах. 3:1–10, Зах. 9:9, Зах. 12:10, Зах. 13:7. <p>Пояснити його богословське значення і виконання в Новому Завіті.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Підготувати порівняльну таблицю: Пророцтва Захарії, Їх виконання у Христі в Новому Завіті. 4. Скласти короткий конспект (1–2 стор.) на тему: <i>«Книга Захарії як міст між Старим і Новим Заветом».</i> 5. Розкрити богословську тему: <i>«Образ пастиря у Захарії та його виконання у Христі — Добромu Пастирі» (Ін. 10:11–18).</i> 	
51	<p>Тема 12. Книга пророка Малахії. Екзегетика обраних текстів в світлі Нового завіту.</p> <p>Скласти повідомлення «Пророче слово перед приходом Месії»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Написати розгорнуте есе (2–3 стор.) на тему: <i>«Малахія як пророк перехідної епохи: від Старого Завіту до Нового».</i> 2. Виконати екзегетичний аналіз одного уривку на вибір: Мал. 1:6–14, Мал. 3:1, Мал. 4:5–6. <p>Звернути увагу на їх виконання в Новому Завіті.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Підготувати порівняльну таблицю: Пророцтва книги Малахії, Їх виконання в Новому Завіті. 	

	<p>4. Написати короткий конспект (1–2 стор.) на тему: «Очікування Месії у книзі Малахії та його виконання у Христі».</p> <p>5. Висвітлити богословську тему: «Чисте і гідне поклоніння Богові у світлі книги Малахії».</p>	
--	--	--

8. Індивідуальні завдання:

1. Робота з першоджерелами.

Індивідуальним завданням є самостійне читання уривків зі Святого Письма (напр., Книга Буття, Вихід, Псалми) та укладання конспекту з історико-критичним та богословським коментарем.

За підготовлений конспект – до 2 балів.

За коротку усну презентацію висновків перед викладачем – до 3 балів.

Методичні поради щодо аналізу тексту подаються під час семінарських занять.

2. Аналітичні реферати.

Студентам пропонуються теми (наприклад, «Походження П'ятикнижжя», «Канонічність пророчих книг», «Текстуальні традиції Септуагінти»). Реферат передбачає огляд наукової літератури, формулювання власних висновків і захист у формі короткої доповіді.

3. Дискусійні заняття.

На семінарах застосовується метод дискусії. Студенти готують аргументи з різних позицій (історико-критичної, богословської, літературної) щодо певного питання (наприклад, «Єдність і багатошаровість книги Ісаї»). За активність у дискусії студент може отримати додаткові бали.

4. Текстологічний аналіз.

Практичні завдання включають порівняння біблійного тексту в різних перекладах (єврейський текст, Септуагінта, сучасні переклади). Завдання – виявити різницю у смислових відтінках та пояснити її значення для тлумачення.

5. Складання презентацій.

6. Письмові контрольні завдання.

На лекційних та семінарських заняттях проводяться короткі письмові перевірки засвоєного матеріалу (наприклад, визначення термінів «масоретський текст», «псевдоепіграф», «канон»). Це допомагає формувати системність знань.

7. Проектна робота.

Передбачено колективну підготовку мультимедійної презентації (наприклад, «Історія формування Старозавітного канону»). Кожен студент відповідає за окремий блок матеріалу, результатом є захист проекту в групі.

9. Методи навчання

- словесний (лекція, бесіда, дискусія),
- пояснювально-ілюстративний,
- проблемного викладання (постановка питань щодо походження текстів, канону, авторства),
- евристичний (пошук студентами власних аргументів у роботі з першоджерелами),
- метод самостійного навчання (опрацювання біблійних текстів та наукових джерел),

- проблемно-орієнтоване навчання,
- метод аналізу конкретних ситуацій (case-study – наприклад, різні версії створення світу у Стародавньому Сході та їх зіставлення з Біблією),
- метод візуалізації (схеми розвитку канону, таблиці текстуальних паралелей),
- вивчення та аналіз прикладного матеріалу (переклади, коментарі, історичні джерела),
- методи аналізу та синтезу інформації,
- структурно-функціональний аналіз (розгляд жанрів, літературних форм і функцій біблійних книг),
- метод порівняння та зіставлення (біблійних і позабіблійних текстів, різних перекладів та традицій).

9.Методи навчання

1. Словесний метод

Використання лекційного викладу матеріалу, бесід та дискусій для пояснення складних богословських та історичних аспектів Старого Завіту.

2. Пояснювально-демонстраційний метод

Демонстрація на прикладах біблійних текстів, карт, схем та таблиць, що допомагають краще усвідомити контекст та зміст розглянутих тем.

3. Метод проблемного викладання

Постановка запитань, які стимулюють критичне мислення студентів, пошук відповідей на складні питання історії та богослов'я Старого Завіту.

4. Метод самонавчання

Сприяння розвитку самостійної роботи студентів із літературою та джерелами, що дозволяє їм глибше занурюватися в теми курсу та розвивати навички самостійного аналізу.

5. Проблемно-орієнтоване навчання

Вивчення біблійних тем через розв'язання конкретних проблемних ситуацій, які виникають під час дослідження текстів Старого Завіту.

6. Метод кейсів (аналіз конкретних ситуацій)

Аналіз реальних біблійних подій та персонажів, що дозволяє застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань з аналізу текстів.

7. Візуалізація

Використання карт, діаграм, таблиць та схем для кращого розуміння географії, історії та структурних особливостей Старого Завіту.

8. Вивчення та аналіз прикладного матеріалу

Огляд релігійних, історичних та культурних контекстів Старого Завіту через вивчення конкретних біблійних книг і авторів.

9. Аналіз та синтез інформації

Інтерпретація та поєднання різних біблійних джерел для глибшого розуміння текстів, ідеї канону та божественного одкровення.

10. Функціонально-структурний аналіз

Вивчення літературних форм, жанрів і структур біблійних книг, що дозволяє зрозуміти специфіку їх створення та богословське значення.

11. Порівняння та зіставлення

Порівняння різних біблійних текстів, різних варіантів канону, вивчення апокрифів та канонічних текстів з погляду різних християнських традицій.

10. Методи та форми контролю, розподіл балів, які отримують студенти, оцінювання

1. Вихідний контроль

Мета: визначити початковий рівень знань студентів із суміжних дисциплін.

Характер: ознайомчий, без урахування у поточному чи підсумковому оцінюванні.

2. Поточний контроль

Здійснюється на кожному практичному та семінарському занятті.

Форми:

- тестовий контроль (перевірка термінів, понять, базових фактів),
- усне опитування,
- вирішення ситуаційних завдань (case-study на прикладі біблійних текстів та історико-критичних проблем),
- презентація результатів індивідуальних і групових завдань.

Оцінюється 100% складових занять.

3. Підсумковий контроль

Наприкінці I семестру проводиться у формі заліку.

Наприкінці II семестру проводиться у формі заліку.

Проводиться після завершення вивчення всіх тем модуля на останньому занятті.

Підсумкова оцінка виставляється з урахуванням накопиченої кількості балів за всі види навчальної діяльності.

4. Розподіл балів

Вид роботи	Максимальна кількість балів
Активність на семінарах, участь у дискусіях	15
Тестові завдання та усне опитування	20
Індивідуальні завдання (аналіз першоджерел, реферат, конспект)	25
Презентація, доповідь або проектна робота	20
	20
Разом	100

Максимальна кількість балів: 100

Мінімальна кількість балів для зарахування: 69

Підсумковий контроль у формі заліку здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому занятті I семестру.

Підсумковий контроль у формі іспиту здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому занятті II семестру.

При виставленні оцінки за дисципліну враховують накопичену студентом кількість балів (максимальна кількість балів 100, мінімальна - 69).

12. Список запитань до кінцевого контролю

1. Поняття «ісагогіка Старого завіту» та її значення у біблійній науці.
2. Джерела для вивчення Старого Завіту.
3. Мови Старого Завіту.
4. Септуагінта: історія виникнення та значення.
5. Масоретський текст: основні риси.
6. Кумранські рукописи та їх значення для біблійної науки.
7. Виникнення старозавітного канону.
8. Поділ книг Старого Завіту у юдейській традиції.
9. Поділ книг Старого Завіту у християнській традиції.
10. Апокрифи та їх місце в історії Церкви.
11. Поняття «Старий завіт» - походження терміну та значення.
12. Які вісім завітів розрізняє біблійна традиція?
13. Які відмінності між умовними та безумовними завітами у Святому Письмі?
14. У чому полягає богословське значення Ноївого завіту і його паралелі у Новому Завіті?
15. Як Авраамів завіт виконується у Христі та в Новому Завіті?
16. Яке місце займає Давидів завіт у пророцтві про вічне Царство Месії?
17. Питання авторства П'ятикнижжя: аргументи «за» і «проти» документальної гіпотези.
18. Причини та історія заключення завіту на Синаї.
19. Палестинський завіт.
20. Чим відрізняється Новий Завіт у Христі від усіх попередніх завітів і як він їх сповнює?
21. Християнське тлумачення Старого Завіту. Значення Старого Завіту для християнської екзегетики.
22. Тора. Значення, склад. Зв'язок з Новим завітом.
23. Створення світу у книзі Буття та його відображення у Новому Завіті.
24. Образ Адама як прообраз Христа (Рим. 5:14) .
25. Постать Авраама як «отця віри» у Старому і Новому Завітах.
26. Жертва Ісаака – прообраз Голгофської жертви.
27. Роль Ісаака у спадщині обітниць і його богословське осмислення.
28. Іосиф: провидіння, примирення і мотив спасіння народу Ізраїля.
29. Вода зі скелі: тексти й різні інтерпретації (типи Христа — Жива Вода).
30. Образ Якова та його життя. Бут. 49:10 як месіанське пророцтво про Христа.
31. Постать Мойсея як великого пророка Старого завіту. Значення і роль в історії Ізраїлю.
32. Пасха в книзі Вихід і Пасха Христова. Паралелі та різниця.
33. Історія юдеїв в Єгипті. Яскраві фрагменти та їхнє значення в історії Ізраїлю та пророче значення.
34. Субота Старого Завіту і недільний день Воскресіння.
35. Закон Синайський та Нагірна проповідь: порівняльний аналіз.
36. Класифікація жертв (спокутна, всепалення, мирна тощо) і їхнє значення.
37. Скинія і Храм – образ Христового Тіла.
38. Обрізання як знак завіту: походження, значення, богословські наслідки.
39. Обрізання та Хрещення: паралелі.

40. Закон і Благодать: Старий та Новий Завіт.
41. Старозавітні жертви і Христова жертва.
42. Імена Бога. Тетраграмматон.
43. Образи Виходу та Христове Визволення.
44. Скинія і богослужіння Старого Завіту як передобраз Новозавітної Літургії.
45. Священство в Старому завіті. Священство в Новому завіті.
46. Образ первосвященика у Левіті та Христос – Первосвященик.
47. Образ Пустелі і християнське життя.
48. Христос як виконання Закону і Пророків.
49. Старозавітні образи жертви і Євхаристії.
50. Жертви у Старому Завіті та жертва Христа. Спільне та різниця.
51. Мідяний змії у Чис. 21:9 як прообраз розп'яття (Ів. 3:14). Історія та значення.
52. Второзаконня: пророцтво про Пророка, подібного до Мойсея (Втор. 18:15–18).
53. Порівняння постатей Мойсея та Христа.
54. Свята в Старому завіті. Значення та реалізація в Новому завіті.
55. Вхід Ізраїля в Обітовану землю як прообраз Церкви.
56. Образ Ісуса Навина як провідника – паралель до Ісуса Христа.
57. Значення періоду Суддів в історії Ізраїлю.
58. Історія Давида, його характер. Цар Давид як прообраз Месії.
59. Походження й легітимація монархії в Ізраїлі (Саул — Давид).
60. Життя і царювання Давида: політика, гріхи, месіанські настанови.
61. Пророцтва про Царя з дому Давида.
62. Образ Обітованої землі і Царства Божого.
63. Пророцтво Натана про вічне царство (2 Цар. 7:12–16)
64. Храм Соломона – паралелі з Новим завітом.
65. Діяльність пророка Іллі та образ Предтечі.
66. Пророк Єлисей і його чуда. Значення його постаті в історії Ізраїля.
67. Полон Вавилонський та його богословське значення.
68. Роль Іллі й Єлисея як пророчих фігур у період царів.
69. Повернення з полону: Езра і Несмія — релігійне відновлення та реформа.
70. Структура книги Йова і її підхід до проблеми страждання праведного.
71. Книга Йова: страждання праведника і Христові страждання.
72. Псалом 2: пророцтво про Сина Божого.
73. Псалми: жанри, літургійна функція, роль у давньому культі.
74. Псалом 21 (22): передобраз розп'яття Христа.
75. Псалом 91. Значення та образи в псалмі.
76. Псалом 109 (110): «Господь сказав Господеві моєму».
77. Образ Стражденного Праведника у Псалмах.
78. Приклади мудрості та практичне застосування мудрості з притч в житті християнина.
79. Премудрість Божа у книзі Приповістей і Христос – Премудрість Божа (1 Кор. 1:24).
80. Книга Екклезіяст: пошук сенсу життя у світлі Нового Завіту.
81. Пісня над Піснями – образ любові Бога до Свого народу і Христа до Церкви.
82. Класифікація пророків: «великі» і «малі» — критерії й особливості.
83. Текст Ісаї 7:14 («Ось Діва в утробі зачне») як пророцтво про Христа.
84. Місце Писання Ісаї 9:6–7: («Дитя народилося нам») – месіанське значення.
85. Стражденний Раб Господній в Ісаї 53.
86. Ісаї 61:1–2 і його виконання в Лк. 4:18–21.
87. Єремія: новий завіт у серцях (Єр. 31:31–34).
88. Єзекиїль: образ нового серця і нового духа (Єз. 36:26–27).
89. Пророцтво про Славу Господню в Єзекиїля.
90. Даниїл 7:13–14: Який символізм у видінні "Сина Людського", який приходить на хмарах, і як це передбачає майбутнє царювання?

91. Даниїл 9:24–27: Що означають "сімдесят седмиць" і як це пророцтво пов'язане з історією Ізраїлю та приходом Месії?
92. Даниїл 3: три юнаки у печі як прообраз спасіння у Христі.
93. Даниїл 6: лев'ячий рів – значення та розуміння історії.
94. Осія: образ невірної дружини та вірності Бога.
95. Йоїл: пророцтво про виливання Духа (Йоїл 2:28–32).
96. Амос: заклик до справедливості та його новозавітне відлуння.
97. Амос: заклик до справедливості та його новозавітне відлуння.
98. Йона: сюжет, метафори смерті/воскресіння і місія до язичників.
99. Йона в череві кита – прообраз смерті та воскресіння Христа (Мт. 12:40).
100. Йона. Постать пророка. Образ Бога в книзі Йони.
101. Михей 5:2: пророцтво про народження Месії у Вифлеємі.
102. Захарія 9:9: вхід Царя на ослі. Значення та втілення. Христос як «Цар правди і миру».
103. Захарія 12:10: «Вони поглянуть на Того, кого прокололи». Як цей текст розуміється в Новому завіті.
104. Малахія 3:1: пророцтво про Предтечу.
105. Десятина в книзі Малахії. Десятина в Новому завіті.
106. Новозавітні цитати Старого Завіту: приклади.
107. Жіночі образи в Старому завіті.
108. Книга Рут. Пророцтва в ній та значення.
109. Книга Естер. Зміст та значення книги.
110. Пророцтва про народи у світлі Євангелія.
111. Пророчі книги та Євангелія: паралелі.
112. Значення малих пророків для розуміння Христа.
113. Очікування Месії у міжзавітний період.
114. Символіка чисел у Старому Завіті та в юдаїзмі.
115. Образ народу Божого у Старому Завіті.
116. Церква як новий Ізраїль.
117. Єдність Біблії: Старий і Новий Завіт.
118. Пророчі книги та Євангелія: паралелі.
119. Христос – ключ до розуміння Писання. Христос як завершення обітниць Старого Завіту.
120. Актуальність Старого Завіту для сучасного богослов'я і Церкви.

13. Теми рефератів

1. **Роль канону Старого Завіту в різних християнських традиціях**
Аналіз відмінностей між католицьким, православним і протестантським канонам Старого Завіту.
2. **Формування Старого Завіту: історичні етапи та редакційні процеси**
Розгляд процесу формування канону Старого Завіту та його редакційних етапів.
3. **Пророчі книги Старого Завіту: особливості жанру і роль пророків в історії Ізраїлю**
Вивчення різних пророчих книг і їхнього впливу на розвиток богослов'я Старого Завіту.
4. **Книга Йова: проблема страждання праведних в світлі Божої справедливості**
Глибокий аналіз проблеми страждання у Книзі Йова та її теологічні наслідки для розуміння Бога.
5. **Завіти в Старому Завіті: від Завіту з Ноєм до Нового Завіту через Ісуса Христа**
Аналіз розвитку концепції завіту в Старому Завіті та її виконання через Ісуса Христа.
6. **Історія створення і значення Книги Псалмів в релігійній практиці Ізраїлю**
Дослідження історії написання Псалмів та їхнього впливу на поклоніння і молитовне життя Ізраїлю.
7. **Книга Екклесіаста: філософія марноти і пошук сенсу життя**
Розгляд філософії Книги Екклесіаста і її впливу на біблійне розуміння життя, смерті і вічності.

8. **Образи мудрості в Старому Завіті: від Притч Соломона до Книги Мудрості**
Аналіз біблійного поняття мудрості і її ролі в житті віруючого та суспільстві.
9. **Значення Книги Пісня пісень в контексті Старого Завіту і християнського богослов'я**
Дослідження символізму любові в Книзі Пісня пісень і її богословського тлумачення.
10. **Історія і значення Книги Левіт для культової практики Ізраїлю**
Аналіз літургійних і ритуальних аспектів Книги Левіт, її вплив на релігійне життя Ізраїлю.
11. **Книга Рут: теологічне значення рідства та відкуплення в Старому Завіті**
Аналіз образу відкуплення в Книзі Рут і його богословське значення для розуміння Божого плану спасіння.
12. **Ісагогічний аналіз Книги Суддів: період анархії і духовного відступництва Ізраїлю**
Розгляд історії і соціально-релігійного контексту Книги Суддів, а також значення цих подій для історії Ізраїлю.
13. **Второканонічні книги: їхнє місце в каноні Старого Завіту та їхній вплив на християнське богослов'я**
Огляд второканонічних книг та їхнє богословське значення в контексті Старого Завіту та християнської традиції.
14. **Образи месії в Старому Завіті: від Давида до Ісуса Христа**
Аналіз месійних пророчеств у Старому Завіті та їхнє виконання через Ісуса Христа.
15. **Духовне значення посту та покаяння в Старому Завіті**
Розгляд концепції посту та покаяння в Старому Завіті і їхній зв'язок із новозавітним ученням про покаяння та спасіння.
16. **Пророки малі: богослов'я надії та суду в посланнях малих пророків**
Аналіз ключових тем книг «малих пророків» (Осія — Малахія): суд, милосердя, вірність та есхатологічна надія.
17. **Образ Бога в Старому Завіті: між святістю, милістю і справедливістю**
Дослідження уявлень про Бога як Творця, Суддю, Визволителя та Пастиря в різних книгах Старого Завіту.
18. **П'ятикнижжя Мойсея: структура, авторство, богословські акценти**
Огляд літературної побудови, історії формування та основних тем Тори (Закон, завіт, обраність, земля).
19. **Вихід з Єгипту: історія, символізм і богословське значення**
Розгляд події Виходу як центрального наративу Старого Завіту та її впливу на ідентичність Ізраїлю.
20. **Десять Заповідей: моральне ядро біблійної етики**
Аналіз значення Декалогу як основи Закону, його морального, релігійного та соціального змісту.
21. **Книга Пророка Ісаї: богослов'я спасіння і страждання**
Огляд головних тем книги Ісаї, з особливим акцентом на «Піснях Стражденного Раба» і месійській перспективі.
22. **Історичні книги Старого Завіту: релігійна інтерпретація історії Ізраїлю**
Аналіз таких книг, як Ісус Навин, Самуїл, Царів, з фокусом на богословську оцінку подій.
23. **Єрусалим і Храм у Старому Завіті: сакральне місце зустрічі Бога і народу**
Дослідження значення Єрусалиму та Храму як духовного, національного і теологічного центру.
24. **Книга Неємії і Ездри: відбудова народу і поклоніння після вигнання**
Розгляд тем духовного та національного відродження, ролі Закону і лідерства в післявавилонську епоху.
25. **Мудрість у Книзі Йова, Притч і Екклесіяста: різні підходи до сенсу життя**
Порівняльний аналіз трьох книг мудрості та їхніх відповідей на питання страждання, справедливості і життя.
26. **Структура і функція родоводів у Старому Завіті**
Дослідження родоводів як богословського, історичного та літературного елементу біблійного тексту.

27. Закон у Старому Завіті: моральний, церемоніальний, соціальний вимір

Огляд змісту та призначення різних типів законів у П'ятикнижжі, з богословськими висновками.

28. Жіночі постаті в Старому Завіті: від Сари до Естер

Аналіз ролі жінок у біблійній історії, з акцентом на віру, мужність і вплив на хід спасіння.

29. Книга Хронік: повторення історії з богословською метою

Огляд специфіки Хронік у порівнянні з Царствами: переосмислення історії з фокусом на поклонінні.

30. Мотив вигнання в Старому Завіті: покарання і надія на повернення

Дослідження теми вигнання як наслідку гріха, засобу очищення і джерела надії на відновлення.

Зарахування дисципліни студенту проводиться відповідно до загальної кількості накопичених ним балів і здійснюється за 100 бальною шкалою та за шкалою ECTS Таблиці 1.

Таблиця 1

Шкала оцінювання та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою (університету)	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90-100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85-89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75-84 (добре)		
D	70-74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60-69 (достатньо)		
FX	35-59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
X	1-34 (незадовільно -з обов'язковим повторним курсом)		

Вихідні навички

Після завершення курсу студент повинен:

Знати:

- історію формування та канонізації книг Старого Завіту;
- основні літературні жанри і богословські теми старозавітних текстів;
- історико-культурний, релігійний і соціальний контекст доби Старого Завіту;
- методи ісагогічного аналізу (історико-критичний, літературний, богословський).

Уміти:

- здійснювати аналіз біблійних текстів у їх історико-культурному та богословському контексті;
- визначати авторство, час і мету написання книг Старого Завіту;
- застосовувати методи ісагогіки для дослідження окремих книг і тем;
- співвідносити тексти Старого Завіту з їхнім виконанням і новозавітною інтерпретацією;
- готувати тези, аналітичні огляди та екзегетичні роботи з дотриманням академічної доброчесності.

Набути компетентностей:

- критичне мислення у сфері біблійних досліджень;
- здатність до самостійної наукової та навчальної роботи;
- практичні навички академічного письма і цитування джерел;
- інтеграцію богословських знань із духовним і церковним досвідом;
- формування цілісного розуміння Старого Завіту як частини Божого плану спасіння.

Політика курсу.

Академічна доброчесність.

Усі учасники навчального процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Це є невід'ємною складовою якісного навчання, формування професійної етики та відповідального ставлення до результатів власної праці.

Основні вимоги:

Самостійність виконання

Всі види навчальних завдань, робіт та форм контролю, передбачені робочою програмою дисципліни, студент виконує особисто.

Коректне використання джерел

У разі застосування ідей, тверджень, розробок чи відомостей з наукової та навчальної літератури, електронних ресурсів чи інших матеріалів, обов'язковим є посилання на автора та першоджерело.

Дотримання авторського права

Студент зобов'язаний поважати норми законодавства щодо авторського права та суміжних прав. Використання чужих матеріалів без належного цитування розцінюється як плагіат.

Достовірність результатів

Необхідно подавати правдиву інформацію про результати власної навчальної, наукової чи творчої діяльності, використані методики досліджень та джерела інформації.

Відповідальність за порушення:

Плагіат, списування, фабрикація результатів чи будь-які інші прояви недоброчесності тягнуть за собою зняття балів за відповідний вид навчальної діяльності.

Несвоєчасне подання завдань також може бути підставою для зменшення або зняття балів.

13. Методичне забезпечення

Навчальна література

Підручники та посібники для вивчення Старого Завіту.

Методичні вказівки для виконання самостійних завдань, рефератів та підготовки до іспитів.

Мультимедійний матеріал

Презентації для лекцій (PowerPoint), що ілюструють основні теми та структуру Старого Завіту.

Відео з поясненням історії, археології та біблійних подій.

Дидактичні матеріали

Карти та схеми, що допомагають розуміти географію та хронологію Старого Завіту.

Відео та аудіозаписи для кращого розуміння біблійних текстів.

Рекомендована література

Основна література:

1. Мангано М. Вступ у Старий Завіт / за редакцією Марка Мангано. — Херсон: Таврійський християнський інститут; Київ: ТОВ «Юрка Любченка», 2023. — 528 с.
2. Ла Сор У.С., Хаббард Д.А., Буш Ф.У. Обзор Ветхого Завета: Откровение, литературная форма и исторический контекст Ветхого Завета / Пер. с англ. Б.Г. Херсонского, А.Ф. Тихомирова. — Одесса: Богомыслие, Библия для всех, ОБС ЕХБ, 1998. — 615 с. — («Библейская кафедра»).
3. Дрисколл М. О Ветхом Завете / Пер. с англ. Е. Марчук. — Чернигов: In Lumine Media, 2016. — 96 с. — (Серия «Книга, которую вы станете читать»).
4. Пинк А. Десять заповедей / Пер. с англ. — Одесса: Християнское просвещение, 2006. — 120 с. 172.
5. Райт К. Ветхозаветная проповедь. Древняя весть для современного человека / Пер. с англ. Ольги Розенберг. — Черкасы: Коллоквиум, 2017. — 294 с.
6. Райт К. Око за око. Этика Ветхого Завета / Пер. с англ. Александра Гейченко. — Черкасы: Коллоквиум, 2010. — 536 с. 175. Сантала Р. Мессия в Ветхом Завете в свете раввинистических писаний / Пер. Константина Комарова. — Иерусалим: Керен Ахва Мешихит, 2004. — 256 с.
7. Свідеркувна А. Розмови про Біблію: Старий Завіт / Пер. з пол. Тарас Різун. — Львів: Свідчадо, 2008. — 428 с. 181. Славянський біблійський коментарій. Современная евангельская перспектива / Гл. ред. С. Санников. — К.: ЕААА, Книгоноша, 2016. — 1840 с. 198.
8. Траєр, Д. Дж. Вступ до богословського тлумачення Біблії / Д. Дж. Траєр. — Переклад з англійської. — Київ: Таврійський християнський інститут, 2024. 211. Штейнзальц А. Библейские образы / Гл. ред. Г. Брановер; пер. с англ. Ариэль Голан. — Иерусалим: Шамир, 5751 (1991). — 218 с.
9. Фі, Гордон Д., Стюарт, Дуглас К. Як читати Біблію та бачити всю її цінність / Гордон Д. Фі, Дуглас К. Стюарт. — Херсон ; Харків : Таврійський християнський інститут, 2022. — 340 с.
10. Шульман Э. Последовательность событий в Библии / Пер. с иврита Д. Шульман Эпельман. — Тель-Авив: Издательство Министерства обороны, 1990. — 180 с.
11. Шульц, Самуїл Дж. Ветхий Завет говорит... / Самуїл Дж. Шульц. — Київ: ВЕЕ, 2007. — 414 с.

Додаткова література:

1. Аверинцев С. Зібрання творів: Євангелія. Книга Йова. Псалми / Переклад з давньогрецької та давньоєврейської: під ред. Н.П. Аверинцевої та К.Б. Сигова. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2004. – 500 с.
2. Агада. Сказання, притчи, изреченія Талмуда и Мидрашей в 4-х частях / Сост. по первоист.: І.Х. Равницький, Х.Н. Бялик; авторизов. Пер. съ введ. С.Г. Фуг. – Берлин: Издательство С.Д. Зальцмань, 1922. – 224 с.
3. Айронсайд Г.А. Книга Есфір / Переклад з англійської С. Денюка. – Рівне: «Живе слово», 2008. – 96 с.
4. Бартолом'ю К., Гохін М. Драма Писання / Переклад з англійської Ольги Розенберг. – Черкаси: Колоквіум, 2009. – 280 с.
5. Барщевський Т. Література Мудрості та поетичні книги. Конспект лекцій. – Брюховичі: б/вид., 2007-2008. – 108 с.
6. Бентон Дж. Втрата зв'язку з живим Богом. Книга пророка Малахії / Переклад з англійської. – Харків: Д.Ф. Ткаченко, 2001. – 160 с.
7. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії ХІХ — початку ХХ століття (монографічне дослідження) / Wyzsza Szkola Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbinskiego; НАН України; Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка. — Zielona Gora; Kijow, 1999. — 160 с.
8. Біблія. Книги Святого Письма Старого і Нового Завіту в російському перекладі з додатками. – Брюссель: Видавництво «Життя з Богом», 1973. – 2366 с.
9. Біблія. Книги Святого Письма Старого і Нового Завіту канонічні в російському перекладі з пояснювальним вступом до кожної книги Біблії та примітками Ч.І. Скоуфілда з англійського видання 1909 року / Вид. 5-те. – Чикаго: Слов'янське Євангельське Товариство, 1990. – 1500 с.
10. Біблія у сучасному перекладі (друге видання, 77 книг) / головний перекладач о. Рафаїл Турконяк. — Київ : Українське Біблійне Товариство, 2023. — 1232 с.
11. Навчальна Брюссельська Біблія. Книги Святого Письма Старого і Нового Завіту в російському перекладі з додатками. – Брюссель: Видавництво «ЖИТТЯ З БОГОМ», 1973. – 2392 с.
12. Біблія або Книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту. Із мови давньоєврейської й грецької на українську дослівно наново перекладена / Пер. Івана Огієнка. – К.: Українське Біблійне Товариство, 2011. – 1523 с.: іл.
13. Біблія українською мовою / Переклад І. Огієнка. — Київ : Українське Біблійне Товариство, 2023. — 1232 с.
14. Біблія. Переклад нового часу / Переклад Пантелеймона Куліша; ред. Дональда Ч. Стемпса; коментарі та статті Дональда Ч. Стемпса. — Київ: Українське Біблійне Товариство, 2003. — 2224 с.
15. Біблія / І. Огієнко; упорядкування, передмова та коментарі В. Погребенника. — Київ: Bibles.in.ua, 2023. — 2224 с.
16. Біблія в перекладі І.Огієнка — Київ: Українське Біблійне Товариство, 2023. — 1152 с.
17. Біблія (переклад Куліша, Нечуя-Левицького та Пулюя) (html версія з bolls.life)
18. Біблія (переклад Огієнка) (html версія з bolls.live)
19. Біблія (переклад Хоменка) (версія з bolls.live) (djvu, pdf, doc версія з chtyvo.org.ua)
20. Біблія (переклад Турконяка) (html версія з mediaglagol.com.ua)
21. Білокінь С. І. Біблії переклади українською мовою // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — Київ : Наукова думка, 2003. — Т. 1 : А — В. — 688 с.

22. Бовсунівська Т. Традиція «переложеній» псалмів Давидових в українській літературі XIX століття // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Вип. 3. — Чернівці: Рута, 2001. — С. 117—120.
23. Бойд Р.Т. Кургани, гробниці, скарби. Ілюстроване введення в біблійну археологію. — б/м: Світ на Сході, 1991. — 306 с.
24. Бородинська Л. Переклади Святого Письма українською мовою // Богомисліє: літературно-богословський альманах. — № 30 (2021). — С. 216—265. Режим доступу: <http://almanah.bogomysliye.com/article/view/236404>
25. Брюггеман У. Буття / Пер. з англ. Л. Колкера і П. Валенчука. — Черкаси: Колоквіум, 2013. — 416 с. — (Серія «Тлумачення»).
26. Брюггеман У. Пророче уявлення / Переклад Сергія Корнієнка. — Черкаси: Колоквіум, 2012. — 231 с.
27. Буйе Л. Про Біблію та Євангеліє / Пер. з франц. — Брюссель: Видавництво «Життя з Богом», 1988. — 233 с. 149.
28. Бурій В. Вічна Книга: четвертий повний переклад Біблії / Валерій Бурій // Місто робітниче. — 2011.
29. Бурій В. Українські переклади Біблії / Валерій Бурій // Шевченків край (Звенигородка). — 1993.
30. Вагнер Р. Вступ до Біблії: Практичний посібник для самостійного вивчення Святого Письма. — Київ: Світ на Сході, 2013. — 480 с.
31. Вайс рав Давид. П'ять уроків по Книзі Йони / Пер. і ред. Шломо Гендельмана. — Ізраїль: б/видав., 2014. — 167 с. 221.
32. Кедді Г. Дж. Проповідник-втікач / Пер. з англ. — Харків: Видавець Д.Ф. Ткаченко, 2002. — 160 с.
33. Вашольц Р. Біблія Старозавітної Церкви. Текстові свідчення канонічності Старого Завіту / Пер. з англ. Євгенія Терьохіна. — Черкаси: Колоквіум, 2007. — 160 с. — (Колоквіум у монографіях).
34. Ветхий Завет на страницах Нового. Т. 1: Ев. от Матфея. Ев. от Марка / Ред.: Г.К. Бил, Д.А. Карсон; пер. с англ. — Черкасы: Коллоквиум, 2010. — 488 с.
35. Ветхий Завет на страницах Нового. Т. 2: Ев. от Луки. Ев. от Иоанна / Ред.: Г.К. Бил, Д.А. Карсон; пер. с англ. — Черкасы: Коллоквиум, 2011. — 439 с.
36. Ветхий Завет на страницах Нового. Т. 3: Деяния св. Апостолов. Общие послания. Откровение / Ред.: Г.К. Бил, Д.А. Карсон; пер. с англ. — Черкасы: Коллоквиум, 2013. — 592 с.
37. Ветхий Завет на страницах Нового. Т. 4: Послания апостола Павла / Ред.: Г.К. Бил, Д.А. Карсон; пер. с англ. — Черкасы: Коллоквиум, 2015. — 504 с.
38. Гальб'яті Е., П'яцца А. Важкі сторінки Біблії (Старий Завіт) / Пер. під ред. Л. Харитонова. — Мілан: 1992. — 304 с.
39. Генрі М. Тлумачення книг Старого Завіту. У 6 т. Т. 1: Буття, Вихід, Левит, Числа, Второзаконня. — Нідерланди: Dutch Reformed Tract Society, 2007. — 849 с.
40. Генрі М. Тлумачення книг Старого Завіту. У 6 т. Т. 2: Ісус Навин, Судді, Руфь, Перша Книга Царів, Друга Книга Царів, Третя Книга Царів. — Нідерланди: Dutch Reformed Tract Society, 2011. — 685 с.
41. Генрі М. Тлумачення книг Старого Завіту. У 6 т. Т. 3: Четверта Книга Царів, Перша Хронік, Друга Хронік, Ездра, Неємія, Естер, Йов. — Нідерланди: Dutch Reformed Tract Society, 2011. — 670 с. 70
42. Генрі М. Тлумачення книг Старого Завіту. У 6 т. Т. 4: Псалми, Приповісті Соломонові, Книга Екклесіяста, Пісня Пісень Соломона. — Нідерланди: Dutch Reformed Tract Society, 2007. — 987 с.
43. Генрі М. Тлумачення книг Старого Завіту. У 6 т. Т. 5: Книги: Ісая, Єремія, Плач Єремії. — Нідерланди: Dutch Reformed Tract Society, 2009. — 755 с.

44. Генрі М. Тлумачення книг Старого Завіту. У 6 т. Т. 6: Книги: Єзекиїль, Данило, Осія, Йоїль, Амос, Авдій, Йона, Михей, Наум, Аввакум, Софонія, Агей, Захарія, Малахії. – Нідерланди: Dutch Reformed Tract Society, 2010. – 764 с.
45. Гилберт М. Атлас по истории еврейского народа / Изд. 4-е; пер. с англ. П. Гиля. – Израиль: Издательство «Библиотека-Алия», 1997. – 164 с.
46. Гинзбург рабби Ицхак. Искры из глубин. Чудеса мудрости Твоей. Т. I. Книги Берешит и Шмот / Гл. ред. Шломо Кочубиевский; пер. и обраб. Адасса Кочубиевская, Шломо Кочубиевский. – Израиль: «Галь Эйнай», 5774 (2013). – 243 с.
47. Гинзбург рабби Ицхак. Искры из глубин. Чудеса мудрости Твоей. Т. II. Книги Ваикра, Бемидбар и Дварим / Гл. ред. Шломо Кочубиевский; пер. и обраб. Адасса Кочубиевская, Шломо Кочубиевский. – Израиль: «Галь Эйнай», 5774 (2014). – 286 с.
48. Гласхауэр В.Дж.Дж. Израиль: Заветы и Царство. – Винница: «Христиане за Израиль Интернэшнл», 2016. – 232 с.
49. Головащенко С. І. Біблієзнавство. Вступний курс: Навч. посібник. — К.: Либідь, 2001. — 496 с.
50. Головин С.Л. По обрзу и подобию. – К.: Книгоноша, 2017. – 344 с.
51. Горбач О. Повні та часткові переклади Біблії українською мовою / О. Горбач // Бюлетень УБТ. — 1999. — № 10. — С. 26-31.
52. Горбач О. Повні та часткові переклади Біблії українською мовою / О. Горбач // Бюлетень УБТ. — 2000. — № 11. — С. 45-49.
53. Гудинг Д. Христианская интерпретация Ветхого Завета / Пер. с англ. Татьяна Барчунова. – United Kingdom: Myrtlefield Trust, 2008. – 378 с.
54. Даниленко А. Перші переклади Нового Заповіту новоукраїнською мовою: Антоній Кобилянський проти Пантелеймона Куліша.
55. Даума Й. Дорогами Ветхого Завета. В 5-и т. Т. 1. Пятикнижие / Пер. с нидерл. З. Михайлишин. – Черкасы: Коллоквиум, 2010. – 224 с.
56. Даума Й. Дорогами Ветхого Завета. В 5-и т. Т. 2. Исторические книги / Пер. с нидерл. З. Михайлишин. – Черкасы: Коллоквиум, 2011. – 193 с.
57. Даума Й. Дорогами Ветхого Завета. В 5-и т. Т. 3. Литература мудрости / Пер. с нидерл. З. Михайлишин. – Черкасы: Коллоквиум, 2011. – 192 с.
58. Даума Й. Дорогами Ветхого Завета. В 5-и т. Т. 4. Большие пророки / Пер. с нидерл. З. Михайлишин. – Черкасы: Коллоквиум, 2012. – 280 с.
59. Даума Й. Дорогами Ветхого Завета. В 5-и т. Т. 5. Малые пророки / Пер. с нидерл. З. Михайлишин. – Черкасы: Коллоквиум, 2012. – 355 с.
60. Дзера О. Джерела національних перекладів Святого Письма: англо-український контекст // Лінгвостилістичні студії, вип. 7, Листопад 2017, с. 51-60, DOI: <https://doi.org/10.29038/2413-0923-2017-7-51-60>
61. Дзера О. Історія українських перекладів Святого Письма // ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ. 2014. ВИП. 127. Ч. 2. С. 214—222. (PDF-файл)
62. Десницкий А.С. Писание – Предание – современность. – К.: Центр православной книги, 2007. – 416 с.
63. Дрисколл М. О Ветхом Завете / Пер. с англ. Е. Марчук. – Чернигов: In Lumine Media, 2016. – 96 с. – (Серия «Книга, которую вы станете читать»).
64. Жукалюк М. Коротка історія перекладів Біблії українською мовою / М. Жукалюк, Д. Степовик. — Українське Біблійне Товариство, 2003. — 176 с.
65. Зайдель Е. Божий Завіт з людством. – Рівне: Дятлик М., 2018. – 326 с.
66. Іларіон. Біблійні студії. Т. 1. / Іларіон // Вінніпег: Наша культура, 1963. - 287 с. Режим доступу: <https://diasporiana.org.ua/religiya/ilarion-mytr-biblijni-studiyi-t-1/>
67. Іларіон. Новий переклад Біблії: Історичний нарис // Віра й культура. — 1962 р. — № 10-11
68. Історія українських перекладів Святого Письма / О. В. Дзера. Іноземна філологія. 2014. Вип. 127. Ч. 2. С. 214—222. ISSN 2078—340X. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/fpl.2014.127.216>

69. Кайзер-мл. У. Проповедь и преполование по Ветхому Завету. Руководство для церкви / Пер. с англ. Н.В. Яблуновский, О.А. Коломиец. – Херсон: ТСМ International Institute, 2011. – 246 с.
70. Келер В. А Біблія таки права / Пер. з нім. Н. Заторський. – Львів: Свідчадо, 2009. – 400 с.
71. Клименко Л.П. Словарь переносных, образных и символических употреблений слов в Псалтири. Украинская Православная Церковь Полтавская епархия Спасо-75 Преображенский Мгарский монастырь. – Краматорск: Изд-во ЗАО «Тираж-51», 2004. – 444 с.
72. Ключ к пониманию Священного Писания. – Bruxelles: Издательство «Жизнь с Богом», 1982. – 701 с.
73. Книга Ирмею с толкованиями РаДаКа. Т. I (1-24) / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5771 – 2010 – 336 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
74. Книга Ирмею с толкованиями РаДаКа. Т. II (25-52) / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5771 – 2010 – 312 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
75. Книга Йеошуа с толкованиями РаШИ и Авраванэля / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5771 – 2011 – 328 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
76. Книга Йехезкэля с толкованиями РаШИ и Авраванэля / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5772 – 2012 – 440 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
77. Книга Йешайау с толкованиями РаДаКа. Т. I (1-22) / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5770 – 2010 – 256 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
78. Книга Йешайау с толкованиями РаДаКа. Т. II (23-44) / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5770 – 2010 – 272 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
79. Книга Йешайау с толкованиями РаДаКа. Т. III (45-66) / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5770 – 2010 – 256 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
80. Книга Йоны с толкованиями РаШИ и РаДаКа / Пер. Фримы Гурфинкель. – Jerusalem: “Geshar Ha-T’shuva”, 1989 – 32 с.
81. Книга Судей с толкованиями РаШИ и МалБИМа / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5771 – 2012 – 296 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
82. Книга Царей с толкованиями РаДаКа. Т. I / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5769 – 2009 – 328 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
83. Книга Царей с толкованиями РаДаКа. Т. II / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5769 – 2009 – 304 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
84. Книга Шемуэля с толкованиями РаДаКа. Т. I / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5769 – 2008 – 352 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
85. Книга Шемуэля с толкованиями РаДаКа. Т. II / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5769 – 2008 – 320 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
86. Коннер К.Дж. Тлумачення символів та прообразів / Пер. з англ.; 2-е вид. – Київ: Варух, 2013. – 144 с.
87. Костів К. Словник-довідник біблійних осіб, племен і народів. – К.: Україна, 1995. – 429 с.
88. Комментарии к книгам Ветхого Завета в 18 томах / Пер. с англ. – Одесса: Изд-во «Черноморье», ВСБ. 1991-1993.
89. Кайзер-младший У. Печаль и боль в замысле Божьем / Пер. И.В. Журавель. – Харьков: БИБЛОС-АЛЬФА, 2016. – 136 с.
90. Кетувим / Ред. пер. Давид Йосифон. – Йерушалаим: Мосад арав Кук, 5738 (1978). – XXVI + dcv [394]; (814) с.
91. Книга Йешайау с толкованиями РаДаКа. Т. I (1-22) / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5770 – 2010. – 256 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).

92. Книга Йешайау с толкованиями РаДаКа. Т. I (1-22) / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5770 – 2010. – 256 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
93. Книга Йешайау с толкованиями РаДаКа. Т. II (23-44) / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5770 – 2010. – 272 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
94. Книга Йешайау с толкованиями РаДаКа. Т. III (45-66) / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5770 – 2010. – 256 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
95. Книга Йоны с толкованиями РаШИ и РаДаКа / Пер. Фримы Гурфинкель. – Jerusalem: “Gesher Ha-T’shuva”, 1989. – 32 с.
96. Книга Судей с толкованиями РаШИ и МалБИМа / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5771 – 2012. – 296 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
97. Книга Царей с толкованиями РаДаКа. Т. I / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5769 – 2009. – 328 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
98. Книга Царей с толкованиями РаДаКа. Т. II / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5769 – 2009. – 304 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
99. Книга Шемуэля с толкованиями РаДаКа. Т. I / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5769 – 2008. – 352 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
100. Книга Шемуэля с толкованиями РаДаКа. Т. II / Пер. Фримы Гурфинкель. – Иерусалим – Запорожье: Еврейская книга, 5769 – 2008. – 320 с. – (Серия «ТаНаХ – При Аарон»).
101. Книга Псалмів / Переклад українською мовою на основі грецького тексту з поясненням о. Михайла Кравчука. – Рим: Scuola Grafica Saesiana, 1966. – 240 с.
102. Козирський В. Перша Біблія українською мовою / Володимир Козирський, Василь Шендеровський // Біблія і культура: зб. наук. статей. — Вип. 2. — Чернівці: Рута, 2000. — С. 190—193.
103. Кононеико В. І. Українські переклади Біблії і художній текст / Віталій Кононеико // Вісник Прикарпатського університету. — Філологія. — 2000. Вип. V. — С. 3-11.
104. богословська термінологія: від історичної традиції до нових концепцій: Матеріали Всеукр. наук. конф. (Львів, 13–15 трав. 1998 р.) / Редкол. : М. Петрович, Г. Наконечна. — Львів: Вид-во Львів. богосл. академії, 1998. – С. 57–70.
105. Коротка історія перекладів Біблії українською мовою / М. Жукалюк, Д. Степовик. — Українське Біблійне Товариство, 2003. — 176 с.
106. Костенко М. Текстологічні особливості протографів новозавітних і старозавітних книг в українській перекладацькій традиції: Стаття-доповідь на 6-ту науково-практичну конференцію «Українська писемність та мова в манускриптах і друкарстві», що відбулась в Музеї книги і друкарства України 9.11.2015 р. в День української писемності та мови.
107. Костів К. Нове видання української Біблії // Віра й культура. — 1962 р. — № 12
108. Кулішів переклад Святого Письма / О. Федорук // Сучасна українська
109. Ла Сор У.С., Хаббард Д.А., Буш Ф.У. Обзор Ветхого Завета: Откровение, литературная форма и исторический контекст Ветхого Завета / Пер. с англ. Б.Г. Херсонского, А.Ф. Тихомирова. – Одесса: Богомыслие, Библия для всех, ОБС ЕХБ, 1998. – 615 с. – («Библейская кафедра»).
110. Лейбович Н., проф. Новые исследования к книге Брейшит. В свете классических комментариев / Пер. Й. Векслера, Е. Константиновской. – Иерусалим: «Амана», 1997. – 387 с. 208.
111. Лейбович Н., проф. Новые исследования к книге Ваикра Т. I. В свете классических комментариев / Пер. с иврита Д. Сафронов; научн. ред. А. Ольман. – Иерусалим: «Амана», 2004. – 389 с.
112. Лейбович Н., проф. Новые исследования к книге Шмот Т. I. В свете классических комментариев / Пер. М. Кравцова, Й. Векслера; научн. ред. М. Левинов. – Иерусалим: «Амана», 2000. – 391 с.

113. Лейбович Н., проф. Новые исследования к книге Шмот Т. II. В свете классических комментариев / Пер. с иврита Д. Сафронов; научн. ред. А. Ольман, Й. Векслер. — Иерусалим: «Амана», 2002. — 408 с.
114. Липа Ю. Переклади з Євангелії / Ю. Липа // Рідна мова. — 1936. — Ч. 11. — С. 505
115. Макдональд У. Библиейские комментарии для христиан. Ветхий Завет. — Bielefeld: Christliche Literatur-Verbreitung, 2009. — 1142 с.
116. МакШейн А. Уроки для лидеров. Принципы управления собранием по 1 и 2 Царств / Пер. с англ. С. Денисюка. — Ровно: Живое слово, 2004. — 256 с.
117. Маловідомі сторінки історії перекладів українською мовою книг Святого Письма від середини ХІХ — до середини ХХ століть / Т. Мороз // Науковий вісник Чернівецького університету. — Вип. 276—277: Слов'янська філологія. — Чернівці: Рута, 2006. — С. 240—251.
118. Мангано М. Вступ у Старий Завіт / за редакцією Марка Мангано. — Херсон: Таврійський християнський інститут; Київ: ТОВ «Юрка Любченка», 2023. — 528 с.
119. Марусик Т. Досі немає адекватного перекладу Біблії українською мовою / Інтерв'ю Л. Герасимчука для Радіо Свобода 23.08.2003 Тарас Марусик.
120. Мовостиль новітніх перекладів Св. Письма на українську народню мову 19–20 вв. / О. Горбач // Наукові записки Українського Вільного Університету. — Ч. 13. — Філософічний факультет: Збірник Мовознавчої Комісії Наукового Конгресу в 1000-ліття Хрищення Руси-України. — Мюнхен, 1988. — С. 29–98.
121. Міжнародний Біблійний Коментар. Католицький та екуменічний коментар на ХХІ століття. Т. 1: Загальні та вступні статті / Відпов. ред. ориг. вид.: Вільям Р. Фармер; відпов. ред. укр. вид.: Тарас Шманько. — Львів: Видавництво «Свічадо», 2017. — XXIV + 450 с.
122. Міжнародний Біблійний Коментар. Католицький та екуменічний коментар на ХХІ століття. Том 2: П'ятикнижжя та історичні книги / Відпов. ред. ориг. вид.: Вільям Р. Фармер; відпов. ред. укр. вид.: Тарас Шманько. — Львів: Видавництво «Свічадо», 2017. — 560 с.
123. Міжнародний Біблійний Коментар. Католицький та екуменічний коментар на ХХІ століття. Том 3: Повчальні та пророчі книги / Відпов. ред. ориг. вид.: Вільям Р. Фармер; відпов. ред. укр. вид.: Тарас Шманько. — Львів: Видавництво «Свічадо», 2018. — 632 с.
124. Модерзон Э. Жены Ветхого Завета / 2-е увелич. изд. — Луцк: «Христианская жизнь», 2002. — 333 с. 345.
125. Модерзон Э. Иаков и Иосиф. — Черкассы: Издатель Чабаненко Ю.А., 2018. — 300 с.
126. Мороз Ю. Національна традиція біблійних перекладів: філософсько-релігієзнавчий аналіз: дис. ... канд. філол. наук: 09.00.11 / Житомир. держ. ун-т імені Івана Франка. Житомир, 2017. 214 с. (PDF-файл на сайті CORE; PDF-файл на сайті ЧТИВО)
127. Німчук В. Українські переклади Святого Письма / В. Німчук // Das Ukrainische als Kirchensprache (Українська мова в церквах). — Slavische Sprachgeschichte / Herausgegeben von Michael Moser. — Wien, 2005. — Band 1. — S. 15–64.
128. Новая Женевская учебная Библия. Синодальный Перевод / Общ. ред. В.А. Цорн; пер. с англ. А.П. Александрова, Д.А. Карельского, А.М. Киселева, Е.Л. Майдановича, Р. Медвидь, В.С. Сергеева. б/м, Hanssler-Verlag, 1998. — 2052 с.
129. Обзор Священного Писания. Краткое описание, анализ и структура Библии / Сост. Роберт Ли; адапт., испр. изд. — Ирпень: Ирпенская Библиейская Семинария, 2001. — 68 с.
130. Огієнко І. Не маємо каменя наріжного. Українські переклади Св. Письма // Рідна мова. — 1934. — Ч. 10. — С. 131—138.
131. Огієнко І. Повстання перекладів Св. Письма на українську мову й повстання нової української літературної мови // Українська мова ХVІ ст. — Варшава: Друкарня синодальна, 1930. — 520 с.
132. Огієнко І. Про українські переклади Євангельських текстів ХVІ ст. // Духовна і науково-педагогічна діяльність І. І. Огієнка в контексті українського національного відродження: Тези доп. наук.-теоретич. конф. — Кам'янець-Подільський, 1992. — С. 116–118.

133. Олесницький А. Книга притчей Соломоновых (Мишле) и ее новейшие критики. – К.: Типография Г.Т. Корчак-Новицкого, 1884. – 144 с.
134. Олесницький А.А., проф. Руководство к изучению Священного Писания по творениям святых отцов. – К.: «Пролог», 2007. – (Серия «Библейские исследования»).
135. Олиот С. Устоять в одиночку / Пер. с англ. – Одесса: «Христианское просвещение», 1994. – 196 с.
136. Опарін О.А. Біле вбрання: Археологічне дослідження книги пророка Захарії: Монографія. – Харків: Факт, 2006. – 192 с.
137. Опарін О.А. Загублені королевства: Археологічне дослідження Третьої книги Царств: Монографія. – Харків: Факт, 2005. – 192 с.
138. Опарін О.А. Криві дзеркала: Археологічне дослідження книги Іова: Монографія. – Харків: Факт, 2006. – 176 с.
139. Опарін О.А. Манкурти ХХІ століття: Археологічне дослідження Другої книги Царств: Монографія. – Харків: Факт, 2004. – 208 с.
140. Опарін О.А. Повержені вівтарі: Археологічне дослідження книги пророка Малахії: Монографія. – Харків: Факт, 2008. – 304 с.
141. Опарін О.А. У пошуках безсмертя: Археологічне дослідження Першої книги Царств: Монографія. – Харків: Факт, 2004. – 208 с.
142. Опарін О.А. Формула життя: Археологічне дослідження книги пророка Амоса: Монографія. – Харків: Факт, 2008. – 208 с.
143. Опарін О.А. Хоронителі часу: Археологічне дослідження книги Суддів: Монографія. – Харків: Факт, 2006. – 176 с.
144. Опарин А.А. Чуждый огонь. Археологическое исследование книги Левит: монография. – Харьков: Факт, 2011. – 304 с.
145. Островський Р. Книга Проповідника: Науково-популярний коментар. – Львів: Видавництво «Колір ПРО», 2016. – 116 с.
146. Острозька Біблія / Опрац. та пригот. до друку ермн. архимандрит др. Рафаїл (Роман Торконяк). – Львів: ТЗОВ „Мастіг”, 2006. – 1957 с. 87.
147. Паш Р. Богодухновенность и авторитет Библии. – Gummersbach: Миссия Фриденс Боте (Вестник Мира), 1997. – 280 с.
148. Первые и Последние Пророки / Текст сверен с рукописью и масорой Кэтэр Арам Цовы и сходных с ней рукописей Мордехаем Броером; ред. перевода Давид Йосифон. – Йерушалаим: Мосад арав Кук, 5738 (1978). – XXX + dct [494]; (1018) с. 74.
149. Переклади Біблії на українську мову за нового часу / Митр. Іларіон // Віра і культура. — 1958. — Ч. 1 (61). — С. 1–6.
150. Переклади Біблії на українську мову / Т. Коковський // Стяг: Часопис Української Лютеранської Церкви. — 1999. — 11–12 (листопад-грудень).
151. Перший повний український переклад Біблії / О. Рокіцький // Пам'ять століть. — 2002. — № 4. — С. 59–67.
152. Пинк А. Десять заповедей / Пер. с англ. – Одесса: Христианское просвещение, 2006. – 120 с.
153. Пинк А.У. Как получать пользу от Писания / Пер. с англ. О. Коваленко, С. Денисюка. – Ровно: ХМ «Живое слово», 2013. – 112 с.
154. Пинтосевич И. В этом весь человек. Изучаем «Козлет» царя Соломона. – Киев: ІРІО, 2018. – 336 с.
155. Поетична Біблія : [переспів Івана Чупашка] / Іван Петрович Чупашко; В.о. Львів. держ. музична акад. ім. М. Лисенка. – Львів: Кварт, 2004. – 275 с. – ISBN 966-87921-6-5
156. Поетичні переклади П. О. Куліша Св. Письма / М. Сагарда // Українська перекладознавча думка 1920-х — початку 1930-х років / За ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. — Вінниця: Нова Книга, 2001. — С. 55–65.
157. Псалтир. Переклад новою українською літературною мовою П. С. Морачевського (1865) / НАН України, Укр. ком. славістів, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису, Ін-т укр. мови ; підгот. до вид. Л. А. Гнатенко ; [дослідж. Л. А. Гнатенко, В. В.

- Німчука ; відп. ред. Л. А. Дубровіна]. — Київ: НБУВ, 2015. — 200 с. : 1 арк. портр. — (Пам'ятки української мови. Серія канонічної літератури).
158. Поснов М. Идея Завета Бога с израильским народом в Ветхом Завете. Опыт богословско-философского обозрения истории израильского народа. — Богуслав: Типография А.М. Ленского, 1902. — 95 с.
 159. Правець О. Книга Амоса: Науково-популярний коментар. — Львів: Видавництво «Колір ПРО», 2016. — 136 с.
 160. Практическая симфония для проповедников Слова Божия / Сост. прот. Г. Дьяченко. — К.: Общество любителей православной литературы, 2008. — 498 с.
 161. Пророки с переводом на русский язык / Общ. ред. Г. Брановер. — Nillside, NJ: «Брис Аврогом», 2004 — 1158 с.
 162. Пятикнижие с толкованием РаШИ. В начале (Берешит) / Пер. Фримы Гурфинкель. — Иерусалим: Швут Ами, 2006 — 573 с.
 163. Пятикнижие с толкованием РаШИ. В пустыне (Бемидбар) / Пер. Фримы Гурфинкель. — Иерусалим: Швут Ами, 2007 — 425 с.
 164. Пятикнижие с толкованием РаШИ. И воззвал (Ваикра) / Пер. Фримы Гурфинкель. — Иерусалим: Швут Ами, 2006 — 378 с.
 165. Пятикнижие с толкованием РаШИ. Имена (Шмот) / Пер. Фримы Гурфинкель. — Иерусалим: Швут Ами, 2006 — 535 с.
 166. Пятикнижие с толкованием РаШИ. Речи (Дварим) / Пер. Фримы Гурфинкель. — Иерусалим: Швут Ами, 2005 — 389 с.
 167. Пять Книг Торы / Текст сверен с рукописью и масорой Кэтэр Арам Цовы и сходных с ней рукописей Мордыхаем Броером; русский перевод Давида Йосифона. — Йерушалаим: Мосад арав Кук, 5738 (1978). — XX + а[г [271]; (562) с. 75.
 168. Раби Моше бен Маймон (Рамбам). Книга заповедей / Пер. Александр Кац; ред. Цви Вассерман. — Израиль, Швут Ами, 2002. — 397 с. 105.
 169. Райт К. Ветхозаветная проповедь. Древняя весть для современного человека / Пер. с англ. Ольги Розенберг. — Черкассы: Коллоквиум, 2017. — 294 с.
 170. Райт К. Око за око. Этика Ветхого Завета / Пер. с англ. Александра Гейченко. — Черкассы: Коллоквиум, 2010. — 536 с.
 171. Ринекер Ф., Майер Г. Библейская Энциклопедия Брокгауза. Более 6000 ключевых слов к личностям, истории, археологии и географии Библии / Пер. с немецк. В.М. Ивановой, А.А. Карельского, Д.В. Щедровицкого; общ. ред. В.А. Цорн. — Кременчуг: «Християтска Зоря», 1999. — 1120 с.
 172. Сантала Р. Мессия в Ветхом Завете в свете раввинистических писаний / Пер. Константина Комарова. — Иерусалим: Керен Ахва Мешихит, 2004. — 256 с.
 173. Свідеркувна А. Розмови про Біблію: Старий Завіт / Пер. з пол. Тарас Різун. — Львів: Свідчадо, 2008. — 428 с.
 174. Свята Біблія: Сучасною мовою // 2007 Bible League International
 175. Святе Письмо Старого та Нового Завіту. Повний переклад, здійснений за оригінальними єврейськими, араміїськими та грецькими текстами / Пер. тексту о. Іван Хоменко. — Рим: Видавництво ОО. Василіян, 1963. — 1429 с. 88.
 176. Святое Писание. Русский перевод Библии Г. Менгел. — Крефельд: Свободная народная Миссия Крефельда, Б/д. — 1266 + 414 с. 89. Священное Писание. Смысловый перевод Таурата, Книги Пророков, Забура и Инжила. — Атаскадеро: Издательство «Стамбул», 2003. — 1315 с. 90.
 177. Священныя Книги Ветхаго Завта въ переводѣ съ еврейскаго текста для употребленія евреямы / Пер. проф. В.А. Левисона, проф. Д.А. Хвольсона. — Вѣна: Изданіе Британскаго и иностр. Библейскаго общества, 1908. — 1384 с. 76.
 178. Славянский библейский комментарий. Современная евангельская перспектива / Гл. ред. С. Санников. — К.: ЕААА, Книгоноша, 2016. — 1840 с.

179. Степовик Д. В. Біблія. Біблії переклади українською мовою // Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [онлайн] / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003.
180. Стріха М. Трохи про передісторію // Стріха, Максим. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. Київ: Факт; Київ: Наш час. 2006. 344 стор.: 25-46 (Сер. «Висока полиця»). ISBN 966-359-095-5 (Факт), ISBN 966-8174-11-9 (Наш час)
181. Сулима В. БІБЛІЯ (СВЯТЕ ПИСЬМО) В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ І ДОСЛІДЖЕННЯХ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА / Наукове товариство імені Шевченка. Енциклопедія: електронна версія, Київ, Львів: Наукове товариство імені Шевченка, Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2015. [Онлайн]. Доступно: http://encyclopedia.com.ua/search_articles.php?id=291 [дата звернення: 24.05.2021].
182. Св'яте Письмо Старого і Нового Завіту мовою русько-українською / Пер. П.О. Куліша, І.С. Левіцького і Пулюя. – Відень: Виданє Британського і Заграничного Біблійного Товариства. 1912. – 1076 с.
183. Тегилім. Псалми Давида с коментаріями раввинов. В 3-х т. Т. 1: Псалми 1-50 / Подгот. изд. и редакт.: Давид Рабинович и Ривка Лея Рабинович; пер. с ивр. большей части коммент. рав. Алекс Артовский. – Киев: Еврейская библиотека Объединенной Еврейской общины Украины, 2012. – 368 с.
184. Тегилім. Псалми Давида с коментаріями раввинов. В 3-х т. Т. 2: Псалми 51-100 / Подгот. изд. и редакт.: Давид Рабинович и Ривка Лея Рабинович; пер. с ивр. большей части коммент. рав. Алекс Артовский. – Киев: Еврейская библиотека Всеукраинского Еврейского Конгресса (ВЕК), 2014. – 358 с.
185. Теслюк Г. Книга Осії: Науково-популярний коментар. – Львів: Видавництво «Колір ПРО», 2016. – 128 с.
186. Топаллер А. Загадки библейской истории. – Иерусалим: Типография «Ной», 2001. – 368 с.
187. Тора. Пророки. Кетувим / Пер. Давида Йосифона. – Иерусалим: Издательство «Моссад арев Кук», 1978. – 2326 с.
188. Тора: Пятикнижие Моисеево. Новый перевод Священного Писания с глоссами и разночтениями / Пер. и прим. А. Гендлер. – WWW.EBOOKSHUK.COM, VardaBooks, 2015 – 382 с.
189. Тора. Пятикнижие Моисеево. С комментарием рабби Шломо Ицхаки (Раши; 1040 – 1105) с аннотациями и примечаниями. В 5-и т. Т. 1: Брейшит. Бытие / Пер. Торы: Александр Фейгин, Ишайя Гиссер; Пер. Раши и прим.: Александр Фейгин. – Москва: Книжники; Лехаим, 5777 / 2017 – 880 с.
190. Тора. Пятикнижие Моисеево. С комментарием рабби Шломо Ицхаки (Раши; 1040 – 1105) с аннотациями и примечаниями. В 5-и т. Т. 2: Шмот. Исход / Пер. Торы: Александр Фейгин, Ишайя Гиссер; Пер. Раши и прим.: Александр Фейгин. – Москва: Книжники; Лехаим, 5777 / 2017 – 720 с.
191. Тора. Пятикнижие Моисеево. С комментарием рабби Шломо Ицхаки (Раши; 1040 – 1105) с аннотациями и примечаниями. В 5-и т. Т. 3: Ваикра. Левит / Пер. Торы: Александр Фейгин, Ишайя Гиссер; Пер. Раши и прим.: Александр Фейгин. – Москва: Книжники; Лехаим, 5777 / 2017 – 480 с.
192. Тора. Пятикнижие Моисеево. С комментарием рабби Шломо Ицхаки (Раши; 1040 – 1105) с аннотациями и примечаниями. В 5-и т. Т. 4: Бемидбар. Числа / Пер. Торы: Александр Фейгин, Ишайя Гиссер; Пер. Раши и прим.: Александр Фейгин. – Москва: Книжники; Лехаим, 5777 / 2017 – 512 с.
193. Тора. Пятикнижие Моисеево. С комментарием рабби Шломо Ицхаки (Раши; 1040 – 1105) с аннотациями и примечаниями. В 5-и т. Т. 5: Дварим. Второзаконие / Пер. Торы: Александр Фейгин, Ишайя Гиссер; Пер. Раши и прим.: Александр Фейгин. – Москва: Книжники; Лехаим, 5777 / 2017 – 480 с.

194. Тора: современный комментарий / Изд. перераб.; гл. ред. В. Гюнтер Плаут; гл. ред. перераб. англ. изд. Дэвид Э.С. Стайн. – Иерусалим: Всемирный Союз Прогрессивного Иудаизма, 2011. – 1648 с.
195. Траер, Д. Дж. Вступ до богословського тлумачення Біблії / Д. Дж. Траер. — Переклад з англійської. — Київ: Таврійський християнський інститут, 2024.
196. Трибелхорн Т. Библия – это не миф. – К.: Свет на Востоке, 2013. – 368 с.
197. Три Книги Святого Письма Старого Завіту: Рут-Товіт-Пісня Пісень / Перекл. Володимир Дзьоба. Мюнхен: Логос, 1957. 69 с. (Файл DjVu)
198. Учебная Библия с комментариями Джона Мак-Артура. Книги Священного Писания Ветхого и Нового Завета Канонические. – USA: Славянское Евангельское Общество, 2004. – 2250 с.
199. Фаст Геннадий, протоиерей. Толкование на книгу пророка Аввакума или Опыт библейской теодицеи. – К.: Богуславкнига, 2014. – 400 с.
200. Феофан (Быстров) архиеп. Тетраграмма, или Божественное Ветхозаветное имя hwhy. – К.: Пролог, 2004. – 360 с. – (Библейские исследования).
201. Фі, Гордон Д., Стюарт, Дуглас К. *Як читати Біблію та бачити всю її цінність /* Гордон Д. Фі, Дуглас К. Стюарт. — Херсон ; Харків : Таврійський християнський інститут, 2022. — 340 с.
202. Фрухтенбаум А.Г. Мессиянская христология. – Иерусалим: Керен Ахва Мешихит, 2007. – 234 с.
203. Фрухтенбаум А.Г. Праздники Израиля. – Иерусалим: Керен Ахва Мешихит, 2007. – 280 с.
204. Хэдинг Дж. Божий дом и служение в нем. Современный взгляд на 1 и 2 Паралипоменон / Пер. Сергей Николенко, Сергей Денисюк. – Ровно: Христианский благотворительный издательский фонд «Живое слово», 2001. – 317 с.
205. Цолін, Дмитро. 2021. «Книга Псалмів у новому перекладі, псалми 1-40». Богословські роздуми: Східноєвропейський журнал богослов'я 19 (1):154-204.
206. Цолін, Дмитро. 2021. «Книга Псалмів у новому перекладі, псалми 41-71». Богословські роздуми: Східноєвропейський журнал богослов'я 19 (2):149-84.
207. Шаллер Дж. Книга Книг. Короткий вступ до Біблії / Переглянуте вид.; пер. з англ. В'ячеслав Горпинчук. – Київ: Фундація «Лютеранська Спадщина», 2007. – 377 с.
208. Штейнзальц А. Библейские образы / Гл. ред. Г. Брановер; пер. с англ. Ариэль Голан. – Иерусалим: Шамир, 5751 (1991). – 218 с.
209. Шульман Э. Последовательность событий в Библии / Пер. с иврита Д. ШульманЭпельман. – Тель-Авив: Издательство Министерства Обороны, 1990. – 180 с.
210. Шульц, Самуїл Дж. Ветхий Завет говорит... / Самуїл Дж. Шульц. — Київ: ВЕЕ, 2007. — 414 с.
211. Эби Э. Краткое введение в Библию. – Korntal, West-Germany: Свет на Востоке, 1989. – 299 с.
212. Юнгеров П.А. Учение Ветхого Завета о бессмертии души и загробной жизни. – К.: Пролог, 2006. – 196 с. – (Библейские исследования).

Література для тематичного блоку «Біблійні завіти»

1. Belcher, Richard P., Jr. *Christ Fulfills All: Introducing the Biblical Covenants*. Fearn, UK: Christian Focus, 2021.
2. Block, Daniel I. *Covenant: The Framework of God's Grand Plan of Redemption*. Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2021.
3. Gentry, Peter J., and Stephen J. Wellum. *Kingdom through Covenant: A Biblical-Theological Understanding of the Covenants*. 2nd ed. Wheaton, IL: Crossway, 2018.4
4. McManigal, Dan. *Encountering Christ in the Covenants: An Introduction to Covenant Theology*. Phillipsburg, NJ: P&R Publishing, 2021.

5. Niehaus, Jeffrey J. *Biblical Theology, Volume 1: The Common Grace Covenants*. Wooster, OH: Weaver Book Company, 2014.
6. Niehaus, Jeffrey J. *Biblical Theology, Volume 2: The Special Grace Covenants (Old Testament)*. Wooster, OH: Weaver Book Company, 2017.
7. Perkins, Harrison. *Reformed Covenant Theology: A Systematic Introduction*. Grand Rapids, MI: Crossway, 2024.
8. Waters, Guy, J. Nicholas Reid, and John R. Muether, eds. *Covenant Theology: Biblical, Theological, and Historical Perspectives*. Wheaton, IL: Crossway, 2020.

Статті та огляди

1. What Are The 8 Covenants In The Bible & What They Mean For Us? — Free Bible Study Hub
Огляд восьми заповітів: Ноевий, Авраамічний, Мойсеїв, Новий тощо. Покажуть, хто учасники, що обіцяно, знак (як у Ноевому — веселка), їх характер (умовний чи безумовний), значення для віри сьогодні. ([Free Bible Study Hub](#))
2. The Eight Covenants in the Bible – Promises From God — Lay Cistercians
Розбирає ті ж завіти: Еденський, Адамовий, Ноевий, Авраамічний, Мойсеїв, Земельний (Палестинський / Land Covenant), Давидів, Новий. Описує, які з них умовні, які — безумовні, до кого звернені, як вони втілюються історично і що означають для сучасного християнина. ([laycistercians.com](#))
3. The Eight Important Covenants in Scripture — The Sabbath Recorder
Духовний огляд цих восьми заповітів; пояснює, як кожен завіт відкриває Божі наміри, обов'язки людей, як проявляється спасіння через ці обітниці. ([sabbathrecorder.com](#))
4. The Eight Covenants of God — Narrow the Gate
Табличний порівняльний огляд восьми заповітів: назви, тип (умовний / безумовний), до кого звернені (все людство чи Ізраїль), статус (чи досі діє чи сповнено чи завершено), зміст та його значення. ([narrowthegate.com](#))
5. The Covenants — Роберт Бойт К. Говелл (Robert B. C. Howell), 1855 Ця книга перебуває в public domain і доступна в бібліотеці Конгресу (Library of Congress) у форматі PDF. Посилання: <https://www.loc.gov/item/31005392>
6. The Covenant of Life Opened: A Treatise of the Covenant of Grace — Samuel Rutherford (1655) Книга доступна на Wikimedia Commons у форматі PDF, і є в public domain через старовинне видання. Посилання: https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AThe_covenant_of_life_opened_-_or%2C_A_treatise_of_the_covenant_of_grace.._%28IA_covenli00ruth%29.pdf
7. [Теологія завіту \(електронні книги\) | Монергізм](#) На сайті Monergism є список безкоштовних е-книг (eBooks) з теми "Covenant Theology" — це збірка праць, багато з яких у public domain або з авторським дозволом. Посилання: <https://www.monergism.com/topics/free-ebooks/ebook-topical-index/covenant-theology-ebooks>
8. Феско, Дж. В. (2020). *Вступ до завітного богослов'я* (пер. У. Головач). Київ: Reformed Press. ISBN 978-617-95439-2-7. https://kniga.org.ua/product/32676/?utm_source=chatgpt.com
9. [The Eight Covenants of the Bible - Ariel Ministries™](#)
10. Ariel Ministries. (n.d.). *The eight covenants of the Bible*. <https://www.ariel.org/store/product/the-eight-covenants-of-the-bible>
11. Гепі Норт – *God's Covenants*, North, G. (n.d.). *God's covenants*. Gary North. <https://garynorth.com/covenants.pdf> (https://garynorth.com/covenants.pdf?utm_source=chatgpt.com)
12. https://www.uniquebiblestudies.com/index-an.htm?utm_source=chatgpt.com "God's 8 Covenants" [Covenants.pdf](#)
13. https://beautifulchristianlife.com/blog/8-covenants-in-the-bible?utm_source=chatgpt.com "8 Covenants in the Bible and What They Mean for You ..." [8 заповітів у Біблії і що вони означають для вас особисто сьогодні - Прекрасне християнське життя](#)
14. https://www.desiringgod.org/interviews/a-little-introduction-to-covenants?utm_source=chatgpt.com "A Little Introduction to Covenants" [Невеликий вступ до Заповітів | Бажаючи Бога](#)
15. https://www.thegospelcoalition.org/essay/the-biblical-covenants/?utm_source=chatgpt.com "The Biblical Covenants" [Біблійні Завіти - Євангельська коаліція](#)
16. https://www.agapebiblestudy.com/charts/Yahweh%27s%208%20Covenants.htm?utm_source=chatgpt.com "YAHWEH'S EIGHT COVENANTS" [ВІСІМ ЗАПОВІТІВ ЯГВЕ](#)
17. "The Eight Covenants of the Bible - Dr. Arnold Fruchtenbaum" https://www.messianicassociation.org/ezine17-af.covenants.htm?utm_source=chatgpt.com
18. Вісім важливих заповітів у Святому Письмі, Преподобний Дейл Е. Руд

https://www.messianicassociation.org/ezine17-af.covenants.htm?utm_source=chatgpt.com - Вісім важливих заповітів у Святому Письмі | Літописець Суботи

19. Dr. Arnold G. Fruchtenbaum, «The 8 Covenants of the Bible», https://laidleybaptist.squarespace.com/s/The-8-Covenants-of-the-Bible-mbs021m-40pg.pdf?utm_source=chatgpt.com - "THE EIGHT COVENANTS OF THE BIBLE" [The+8+Covenants+of+the+Bible+-+mbs021m+-+40pg.pdf](https://laidleybaptist.squarespace.com/s/The-8-Covenants-of-the-Bible-mbs021m-40pg.pdf?utm_source=chatgpt.com)
20. Стівен Веллум, Поєднання Біблії з Завітами, [Поєднання Біблії з Завітами - Семінарія Фенікса - https://ps.edu/fitting-the-bible-together-with-covenants/?utm_source=chatgpt.com](https://ps.edu/fitting-the-bible-together-with-covenants/?utm_source=chatgpt.com)
21. Джейсон ДеРуші, Том Келбі та Джек Єгер - Біблійні завіти в історії спасіння [Біблійні заповіти в історії спасіння - Джейсон ДеРуші](#), стенограма
22. [8 Божих заповітів](#), https://www.uniquebiblestudies.com/index-an.htm?utm_source=chatgpt.com
23. Біблійні завіти, [Біблійні заповіти - Лука 8:10.com](#)
24. [Noahic and Abrahamic Covenants - Luke 8:10.com](#)
25. https://www.uniquebiblestudies.com/index-an.htm?utm_source=chatgpt.com
26. https://luke810.com/covenants1.htm?utm_source=chatgpt.com
27. Brown, M. G., & Keele, Z. (2017). Sacred Bond: Covenant Theology Explored (2nd ed.). Reformed Fellowship, Inc. <https://www.wtsbooks.com/products/sacred-bond-michael-keele-brown-9781935369141>
28. [ВІСІМ ЗАПОВІТІВ ЯГВЕ](#) - https://www.agapebiblestudy.com/charts/Yahweh%27s%208%20Covenants.htm?utm_source=chatgpt.com
29. Biblical Covenants of God, [Biblical Covenants of God](#)
30. [Відео Bing](#), Заповіт з Ноем | Д-р Пітер Джентрі (Царство через Завіт 1) - [The Covenant with Noah | Dr Peter Gentry \(Kingdom Through Covenant 1\)](#)
31. The Covenant with Creation | Dr Peter Gentry (Kingdom Through Covenant 2) - [The Covenant with Creation | Dr Peter Gentry \(Kingdom Through Covenant 2\)](#)